

RASTENJE U HRISTU

Oktober, novembar, decembar 2012.

Sadržaj:

1. Velika borba: temelj	5
2. Otkrivenje i Bog otkriven u njemu	13
3. Čovek: delo Božjeg stvaranja	21
4. Spasenje: jedino rešenje	29
5. Rastenje u Hristu	37
6. Pobeda nad silama zla	45
7. Opremanje za pobeđu	53
8. Crkva: u službi čovečanstva	61
9. Crkva: obredi i rituali	69
10. Zakon i jevanđelje	77
11. Hrišćanski život	85
12. Poslednji događaji: Isus i spaseni	93
13. Kada sve postane novo	101

RASTENJE U HRISTU

Autor: Kvabena Donkor

Broj 4/2012.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Igor Bosnić

Prevod: Milan Šušljic

Lektura: Mirjana Đerić

Izdaje: TIP »PREPOROD«, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema mr Radomir Grujić

Štampa: »Preporod« Beograd, 2012.

Tiraž: 1300

UVOD

OSNOVNA VEROVANJA

Svako u nešto veruje. Čak i oni koji tvrde da ni u šta ne veruju, ili da ne veruju ni u šta apsolutno, ipak veruju u nešto (u tom slučaju, u svoj relativizam). Verovanja su važna, jer veoma utiču na način našeg života. Međutim, za neke hrišćane, važnije od verovanja ili ponašanja jeste pripadanje, svest o zajedništvu. Ipak, zajedništvo mora da bude utemeljeno na zajedničkim verovanjima, zajedničkim ciljevima i interesovanjima.

Što se tiče nas adventističkih hrišćana - iz skoro svih zamislivih ogranaka ljudskog roda - ono što nas drži zajedno kao celinu jesu naša »Osnovna verovanja«, svih 28 na broju, koja predstavljaju temelj da bismo rasli u Hristu i živeli kao zajednica vere u svetlosti večnosti.

Neki tvrde da je važna jedino naša ljubav prema Hristu, a ne doktrina. To zvuči lepo, ali Biblija nikada ne odvaja ljubav prema Hristu od ljubavi prema istini. Nama je rečeno da »govoreći istinu u ljubavi« možemo da rastemo u Hristu (Efescima 4,15.16). Poznavanje doktrine nije samo gomilanje ispravnih podataka; umesto toga, poznavanje doktrine vodi ljubavi prema Bogu (2. Jovanova 6-10). Štaviše, Biblija je zainteresovana za »zdravu nauku« zato što, između ostalog, utiče i na etički život (1. Timotiju 1,9.10; Titu 2,1-5).

Hrišćanska adventistička crkva ima 28 osnovnih verovanja. To nije kredo u smislu da niko više ne može očekivati razvoj istina izraženih u njima, ili da se neko novo učenje nikada ne može dodati postojećim. Iako uvek moramo biti otvoreni za veće videlo, čvrsta saglasnost oko ovih 28 osnovnih verovanja je ključna za jedinstvo i misiju Crkve. Šta je drugo okupilo milione ljudi iz svih delova sveta u jedinstven pokret ako to nisu naša zajednička verovanja?

U toku ovog tromesečja, mi ćemo se usredsrediti na neka od tih učenja. Iako verujemo da svih 28 verovanja predstavljaju temelj našeg identiteta kao adventista, ne možemo ih sve proučiti u toku jednog tromesečja. Međutim, verujemo da smo ponudili sistematski i razumljiv vodič za proučavanje nekih od tih verovanja. Posebna pažnja biće posvećena jedanaestom verovanju pod naslovom »Rastenje u Hristu«, koje je bilo formulisano na zasedanju Generalne konferencije u Sent Luisu 2005. godine. To verovanje, samo po sebi, nije neko novo i nepoznato učenje; umesto toga, kao odgovor na potrebe u nekim delovima sveta, ono pomaže da se razjasni šta Crkva

kaže o Božjoj sili da vernicima dodeli pobeđu u Hristu nad silama zla. U stvari, sve pouke u toku ovog tromesečja biće oblikovane u kontekstu borbe između Hrista i tih sila zla. To je ono što obično nazivamo »velika borba«.

U okviru velike borbe i neposredno povezano s njom jeste spasenje u Hristu koje se poput niti provlači kroz sve naše doktrine. Velika borba i pitanja koja ona pokreće, postavljaju pozornicu za plan spasenja, koji se nalazi u temelju svih 28 osnovnih verovanja i potpuno ih prožima.

Prema tome, doktrine nisu same sebi svrha. One su sredstvo da se postigne cilj, a cilj je Isus i želja da lično upoznamo Isusa i da uzrastemo u Njemu. Ili, subjektivnije gledano, svih 28 osnovnih verovanja treba da nas navedu da dublje shvatimo ono što je Isus učinio za nas putem plana spasenja. To bi opet, sa svoje strane, trebalo da nam pomogne da još više zavolimo Boga i da svoj život posvetimo nastojanju da tu ljubav pokažemo svetu i »poglavarstvima i vlastima na nebu« (Efescima 3,10).

Da, svi veruju u nešto. Cilj proučavanja u toku ovog tromesečja jeste da nam pomogne da verujemo u istinu (Jovan 14,6), ali ne samo to, već da još više zavolimo Njega i da uzrastemo u Njegovoj blagodati.

Kvabena Donkor, rođen u Gani, obavlja službu pomoćnika direktora Biblijskog istraživačkog instituta pri Generalnoj konferenciji u Silver Springu, Merilend.

VELIKA BORBA: TEMELJ

Tekstovi za proučavanje: 1. Mojsijeva 3,15; Otkrivenje 12, 1-17; Isaija 14,4-21; Jezekilj 28,12-19; Isaija 53,6; Rimljanima 1, 20-28; Jovan 16,2.

Tekst za pamćenje: »I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene, i između sjemena tvojege i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati« (1. Mojsijeva 3,15)

Ključna misao: Koncept o velikoj borbi povezuje sva naša osnovna verovanja.

Neko je rekao: »Potreba je majka svih pronalazaka.« Reč majka u ovom slučaju znači »izvor«, »pogonska snaga«, »temelj«; upravo potreba za nečim, neophodnost, pokreće ljude na delanje. Na primer, potreba za čistijim vazduhom je temelj, pokretačka snaga, iza potrage za energetskim izvorima, osim fosilnih goriva.

Slično pronalascima na fizičkom području, i sistemu verovanja je potreban temelj, načelo koje ga objašnjava.

Mi smo formulisali tekst od 28 osnovnih verovanja. Ta verovanja imaju svoj temelj u konceptu koji nazivamo »velika borba«. Svako od 28 osnovnih verovanja bavi se posebnim aspektom tog kosmičkog sukoba. Verovanja koja ćemo proučavati u toku ovog tromesečja najbolje se mogu razumeti u svetlosti velike borbe. Ove sedmice razmatraćemo neke od ključnih tačaka ovog temelja.

VELIKA BORBA I NJENI UČESNICI

Tokom cele zabeležene istorije, ljudi su naslućivali da se ljudski rod nalazi u nekoj vrsti borbe, sukoba između oprečnih sila. Pesnik Tomas Eliot je zapisao: »Tokom svih mojih godina, nešto se nikada ne menja. Ma koliko ga skrivali, ono uvek ostaje isto: neprestana bitka između dobra i zla.« (*T. S. Eliot: Complete Roems and Rlays*) Koliko god da je ovo mišljenje rašireno, ljudi imaju radikalno drukčija gledišta o tome oko čega se vodi sukob, ko je sve u njega uključen, šta je na kocki, i kako će se borba završiti. Međutim, mi kao adventisti ovu bitku posmatramo iz potpuno natprirodne perspektive, perspektive koja proizlazi iz našeg razumevanja Biblije i onoga što Biblija govori o »velikom sukobu između Hrista i Sotone«.

Prouči tekstove u 1. Moj. 3,15 i u Otk. 12,1-17. Ko su ključni učesnici u velikoj borbi? Iako se ponekad koriste simboli da bi se opisali učesnici, zašto verujemo da su sile, ovde opisane, potpuno stvarne, da je reč o stvarnim bićima? Šta bi se dogodilo s celim našim sistemom verovanja kada bismo stvarnost velike borbe između Hrista i Sotone i svoju ulogu u njoj tumačili u duhovnom smislu, simbolički?

Nije ništa neobično da se ljudi služe pojmovima kao što su đavo ili anđeli, pa čak i Bog, iako misle na nešto sasvim različito od onoga što se obično razume pod tim pojmovima. Na primer, ima onih čija se zainteresovanost za upotrebu pojma Bog usredsređuje jedino na funkciju koju ta reč ima u ljudskom jeziku i društvu; oni uopšte nisu zainteresovani da li Bog, u bilo kom obliku, zaista i postoji.

Bez obzira na simbole koji su upotrebljeni da bi se oni opisali, Biblija uči da su učesnici velike borbe stvarna bića uključena u stvarni sukob. Tako ih mi kao adventisti i razumemo. Većina doktrina o kojima ćemo proučavati u toku ovog tromesečja neće imati smisla ukoliko učesnike u velikoj brobi ne možemo da uzmemo doslovno, što nas često dovodi u sukob s kulturom koja preovladava u našoj sredini.

U stvari, iako je tokom poslednja dva veka svetovnost poprimila mnoštvo oblika, ništa je bolje ne opisuje od njenog nastojanja da ukloni sve »druge svetske jezike« iz ljudske komunikacije. Zahvaljujući uspesima nauke, u nekim kulturama ljudi su sve više skloni da na sve oko sebe gledaju očima nauke. Anđeli i demoni ne uklapaju se u naučni sistem razmišljanja. Prema tome, savremena kultura je sve više obeležena nestajanjem svakog verovanja u natprirodno.

RAZMISLI: Koliko je snažno tvoja kultura prožeta naučnim, svetovnim gledištima? Koliko si i ti sam pod njenim uticajem? Kojeg aspekta takvog pogleda na svet se posebno moramo čuvati?

PAD LUCIFERA

Iako nam Biblija ne navodi izričito razloge iz kojih je došlo do sukoba između Boga i Sotone, oni se mogu naslutiti na osnovu nekih biblijskih tekstova kao što su Isaija 14,4-21 i Jezekilj 28,12-19. U svom prvobitnom kontekstu, ovi tekstovi govore o paganskim vladarima Tira i Vavilona; međutim, kada se pažljivo pročitaju, pružaju pojedinosti koje idu dalje od tih starih bliskoistočnih vladara. Zaista, oni ukazuju na poreklo, položaj i pad Sotone.

U 1. Timotiju 3,6 Pavle upozorava protiv rukopoloženja novih obraćenika, govoreći da takav postupak može izazvati da rukopoložena osoba postane umišljena i da upadne u isti »sud đavolji«. Kako ovaj Pavlov tekst osvetljava prethodna dva teksta i na koji način nam sva tri teksta pomažu da razumemo neke pojedinosti te velike borbe?

U najmanju ruku, tri činjenice se naglašavaju u pomenutom tekstu: oholost, samostalnost i nezavisnost. Stari zavet opisuje stvorena, zavisna bića koja čeznu da budu sama sebi dovoljna i nezavisna. Međutim, nezavisnost je uvek nezavisnost od nekoga ili nečega. Prva Jovanova 3,8 kaže da je đavo grešio od početka; 1. Jovanova 3,4 definiše greh kao bezakonje. Iz toga sledi da je Sotonin greh – koji se ispoljio kao težnja za nezavisnošću i slobodom postupanja – predstavljao želju da se oslobodi »ograničenja« koja mu je Bog nametao i od Njegovog zakona. I tako, odbijajući da se potčini autoritetu Božjeg zakona, Sotona je pokazao da želi da živi u nekim drugačijim uslovima. Ova pobuna takođe je trebalo da istakne da sistem zakona na Nebu nije idealan, da nešto nije u redu s njim. Međutim, pošto je Božji zakon odraz Božjeg karaktera, nedostatak u zakonu ukazao bi i na nedostatak u Božjem karakteru. Ukratko, Sotonina pobuna bila je usmerena isto toliko protiv samoga Boga koliko i protiv bilo čega drugog.

RAZMISLI: Oholost, samostalnost, nezavisnost. Šta te reči znače za tebe lično? Na koje načine je svaki od nas u opasnosti da padne u iste zamke, ponekad veoma podmukle, koje nam postavljaju oholost, samostalnost i nezavisnost? Uostalom, u pravim okolnostima, šta ima loše u bilo kom od tih koncepata?

BOŽJE ORUŽJE

»I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvogega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati« (1. Mojsijeva 3,15). Na koji način se velika borba otkriva u ovom tekstu?

Simbolički jezik teksta u 1. Mojsijevoj 3,15 kojim je velika borba najavljena, daje nam nagoveštaj Božjih pravila o učestvovanju u toj borbi. Možemo videti da sukob, koji je započeo na Zemlji između žene i zmije, treba da bude proširen na sledbenike prvobitnih učesnika: na potomke žene i na potomke zmije. U određeno vreme, kao što znamo, sukob će dostići svoj vrhunac u smrtonosnom sudaru između Sotone i muškog potomka žene, Isusa iz Nazareta. Božje izabrano oružje bio je Isus – koji će doći da se bori u korist žene, da pretrpi rane, ali da konačno zada smrtonosni udarac zmiji. Izabrano oružje bio je čin žrtve koju je Isus primeo, čin nesebične ljubavi.

Kako nam sledeći tekstovi pomažu da shvatimo neke od problema uključenih u veliku borbu? Na koji način plan spasenja predstavlja središte celog sukoba?

Uporedi tekst u 1. Mojsijevoj 4,4 s tekstem u Jevrejima 11,4.

Uporedi tekst u 1. Mojsijevoj 12,3; 22,18 s tekstem u Galatima 3,16.

Uporedi tekst u 2. Mojsijevoj 25,8 s tekstem u Jevrejima 4,2.

Uporedi tekst u Isaiji 53,6 s tekstem u Rimljanima 5,8.

S tekstem u Mateju 16,18; 18,16-20

S tekstem u Jevrejima 8,1.2

SOTONINA BORBA

Ako pažljivo budemo pratili tekst jučerašnjeg dela pouke, ustanovićemo da postoji progresija po kojoj je Bog objavljivao sebe i svoju istinu usred velike borbe. Bog je delovao preko službe patrijaraha i preko službe u izrailjskom svetilištu, preko Hristove žrtvene smrti pomirenja, preko Crkve, i preko Hristove službe u nebeskom svetilištu.

Međutim, Sotona je neumorno pokušavao da potkopa Gospodnje planove. Veoma mnogo bitaka u toku velike borbe vodilo se upravo oko tih pitanja.

Na primer, sistem prinošenja žrtava kojeg su se držali patrijarsi, ali i Izrailjci u svojim službama u svetilištu, zasnovao je sam Bog da bi podsetio ljudski rod na Stvoritelja i da bi održao živom nadu u otkupljenje i spasenje.

Kako je Sotona pokušao da prisvoji i uništi istinu o planu spasenja, posebno otkrivenu u sistemu prinošenja žrtava? Vidi Rimljanima 1,20-28; 5. Mojsijeva 32,17.18

Svakako, Hristovo utelovljenje, Njegova služba na Zemlji, i Njegova žrtva pomirenja na krstu, predstavljali su osnovne delove plana kojim je Bog odlučio da pobedi Sotonu u velikoj borbi. Hristova smrt je garancija propasti Sotone koji je neumorno radio protiv Hrista.

Šta nam sledeći tekstovi govore o načinu na koji se Sotona borio protiv Hrista? Matej 2,1-18; 4,1-11; 16,21-23; 27,39-42.

Posle svoje smrti i uskrsenja Hristos je uspostavio svoju Crkvu na Zemlji i dao joj zadatak da izgubljenom čovečanstvu objavi radosnu vest o spasenju. Od nastanka Crkve Sotona je odlučio da je oslabi i uništi. Sledeći tekstovi ukazuju na neke od Sotoninih sistema u borbi protiv Crkve: Dela 5,17.18; 7,54-60; 2. Sol. 2,1-4; 1 Tim. 4,1; 2. Pet. 2,1; Otk. 12,13-17.

U međuvremenu, Poslanica Jevrejima govori nam o stvarnom svetilištu na Nebu u koje je Hristos ušao posle svog uznesenja sa Zemlje (Jevrejima 4,14-16; 9,24), da bi obavio svoju prvosveštenučku službu u korist grešnog ljudskog roda (Jevrejima 7,27). U Danilu 8,11-14, možemo videti Sotoninu aktivnost u vezi sa Hristovom prvosveštenučkom službom u nebeskom svetilištu i o njegovim pokušajima da je prigrabi.

RAZMISLI: Jedno je pročitati tekst u 1. Petrovoj 5,8.9 i steći intelektualno razumevanje tog upozorenja; sasvim je drugo živeti to upozorenje u svom svakodnevnom životu. Kako se mi, u stvari, odupiremo đavolu? Koliko si puta u toku jednog dana svestan Sotoninih napora da te savlada?

ODLUKA O BUDUĆNOSTI

»Ako vam nije drago služiti Gospodu, izaberite sebi danas kome ćete služiti; ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodu« (Isus Navin 24,15). Kako nam ovaj tekst otkriva šta je, na mnogo načina, osnovno pitanje u velikoj borbi?

Proročanstvo nam omogućuje pogled na završne prizore u sukobu između Boga i Sotone. U razdoblju od 1260 godina (Danilo 7,25; 12,7; Otkrivenje 11,2; 12,14; 13,5) Sotona je povremeno, ali uporno, progonio Božji narod. U završnom obračunu, koji je opisan u Otkrivenju 12. i 13, Sotona koristi dve zemaljske sile: zver sličnu risu (Otkrivenje 13,1-10) i dvorogu zver (Otkrivenje 13,11-17). Te zveri se služe svim Sotoninim taktikama opisanim u delu pouke za sredu.

Tekst u Otkrivenju 14 je opis protivmera koje Bog preduzima u toku završnih etapa borbe, kako bi osujetio Sotonine manevre i sukob priveo kraju. Šta nam tekst u Otkrivenju 14,6-13 otkriva o načinu ispoljavanja nekih aspekata velike borbe?

Iz Božje perspektive, neophodno je jasno objavljivanje predmeta povezanih sa sukobom (ovde predstavljenih porukama trojice anđela) pre nego što se sukob privede kraju. Ljudski rod mora biti informisan kako bi ljudi mogli da donesu odluku u vezi s tim pitanjima.

U završnom sukobu biće onih koji će ostati verni Bogu. U Otkrivenju 14 oni su simbolički predstavljeni brojem 144 hiljade, i verovatno su predstavnici bezbrojnih Hristovih sledbenika iz svih naroda sveta (Otkrivenje 7,4). Međutim, oni ostaju poslušni Božjim zapovestima u vreme velike nevolje i od srca su odani obožavanju Boga Stvoritelja. Oni primaju znak Božjeg odobravanja i zajedno s Njim pobeđuju dok bezakonici bivaju uništeni u završnoj žetvi (Otkrivenje 14,14-20). Osnovna misao je da će ova velika borba jednoga dana biti završena.

RAZMISLI: Jedna važna činjenica u vezi s velikom borbom: niko ne može da ostane neutralan. Vi ćete biti ili na jednoj, ili na drugoj strani. Svako bi mogao da tvrdi da je na Gospodnjoj strani (Jovan 16,2); kako sa sigurnošću možeš znati da si stvarno Njegov? Iznesi svoj odgovor u razredu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Biblija sama sebe tumači. Pismo se mora upoređivati s Pismom. Onaj koji proučava Bibliju mora se naučiti da je posmatra kao celinu i da uoči međusobni odnos njenih delova. On treba da se upozna s njenom velikom središnjom temom, s Božjom prvobitnom namerom za svet, s nastankom velike borbe i s delom spasenja. Treba da razume prirodu dva načela koja se bore za prevlast, i da nauči da prati njihovo delovanje u izveštajima istorije i proroštva sve do velikog završetka. Treba da vidi kako ova velika borba prožima svaki stepen ljudskog iskustva; kako i on sam u svakom svom postupku u životu otkriva ili jednu ili drugu od te dve oprečne pobude; i kako, hteo to ili ne, on čak i sada odlučuje na čijoj će se strani naći u tom sukobu.« (Elen G. Vajt, Vaspitanje, 190. str. orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. U navedenom citatu iz knjige Vaspitanje, Duh proroštva piše da velika borba ulazi u svaku fazu ljudskog iskustva. Koliko je to istina kada je u pitanju tvoje iskustvo? Da li ti je tvoje razumevanje predmeta velike borbe bilo izvor snage ili očajanja dok si se suočavao s problemima svakodnevnog života u svetu greha i patnji?
2. Neki govore o »odlaganju« Drugog Hristovog dolaska. Kada se uzme u obzir količina nepravde i besmislenih patnji u svetu, izgleda da je svaki dodatni dan života na Zemlji suvišan. Kako bi vernici u razredu izrazili svoje viđenje takozvanog »odlaganja« Hristovog dolaska?
3. Koliko možemo da budemo sigurni u konačno razrešenje sukoba između dobra i zla? Šta vam uliva sigurnost da će zlo na kraju biti nadvladano? Koje razloge imamo da u to verujemo? Kako nam, na primer, proročanstvo iz Knjige proroka Danila, u drugom poglavlju, pruža nadu u povoljan ishod borbe?
4. U razredu, još jednom proučite odgovor na završno pitanje u delu pouke za četvrtak. Odgovor je izuzetno značajan, posebno što se tiče našeg shvatanja ko će biti progonitelj u poslednjim danima. Kako, onda, možemo biti sigurni da ćemo se naći na pravoj strani?

OTKRIVENJE I BOG OTKRIVEN U NJEMU

Tekstovi za proučavanje: 2. Petrova 1,19-21; 2. Timotiju 3,16.17; 5. Mojsijeva 6,4; Matej 28,19; Jevrejima 11,6; 2. Mojsijeva 3,1-14.

Tekst za pamćenje: »Bog koji je negda mnogo puta i različnijem načinom govorio očevima preko proroka, govori i nama u posljedak dana ovijeh preko sina, kojega postavi našljednikom svemu, kroz kojega i svijet stvori« (Jevrejima 1,1.2).

Ključna misao: Koliko god da je važno da razumemo način na koji deluje biblijsko nadahnuće, još je mnogo važnije da upoznamo Boga koji nam se otkriva putem tog nadahnuća.

»Nebesa kazuju slavu Božju i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski« (Psalam 19,1). To je tako tačno. Međutim, ona ne kazuju da nas On voli, da je umro za nas, i da aktivno deluje kako bi nas spasao od posledica naših grešnih odluka.

Ipak, glavna misao je da Biblija mora da ostane prvenstveni izvor saznanja o Bogu, bez obzira šta o Njemu možemo da naučimo iz drugih izvora. Postoje velike istine, posebno o prirodi Boga i o Njegovom delanju u ovom svetu, o kojima ništa ne bismo znali da nam nisu bile otkrivene. I kao što smo već videli, iako ljudi mogu da naslute ponešto o sukobu koji se vodi između dobra i zla, kako bi drugačije mogli saznati o velikoj borbi da Pismo ne uči o tome?

U toku ove sedmice usredsredićemo svoje misli na dve činjenice: prvo, posmatraćemo šta Biblija govori o samoj sebi i kako je nadahnutu. A zatim, videćemo šta nam govori o Bogu koji ju je nadahnuo.

Pročitaj tekst u 2. Petrovoj 1,19-21. Šta nam Petar otkriva o tome kako su novozavetni autori gledali na starozavetne spise?

Petar potvrđuje da starozavetna proročanstva ne potiču od čoveka. On objašnjava da su proroci govorili zato što su bili nadahnuti od Boga. Izraz »naučeni od Svetoga Duha« znači da je pobuda za pisanje Pisma došla od Svetoga Duha. Ukratko, biblijski pisci bili su nadahnuti od samoga Boga.

Čitaj tekst u 2. Timotiju 3,16.17. Šta nam ovi stihovi govore o Bibliji i u koju svrhu ona treba da se koristi?

Potpuno je jasno da Pavle želi da Timotije shvati da se na Pismo, upravo zato što je nadahnut Svetim Duhom, možemo osloniti kao na izvor pouke i saveta za duhovnu izgradnju vernika. Pavle ne ostavlja nikakve sumnje u pogledu toga da je Pismo verodostojno, autoritativno i originalno. Osim toga, treba primetiti da Pavle govori o »celom Pismu«. Pavle nam ne ostavlja mogućnost da biramo neke delove Pisma kao nadahnute, a da neke odbacujemo kao nenadahnute. Nisu svi delovi Pisma jednako obavezni – na primer, ceremonijalni zakon nas više ne obavezuje – ali je to veoma daleko od pomisli da svi delovi Pisma nisu na isti način nadahnuti, ili da su neki delovi manje nadahnuti od drugih.

Čitaj tekstove u Mateju 4,4.7.10; 22,41-46; u Jovanu 10,34.35. Koju ključnu istinu o Pismu i o autoritetu Pisma možemo pronaći u tim rečima?

Bez obzira šta verujemo, nama je potrebna početna tačka, temelj na kome ćemo izgraditi to verovanje. Za nas, adventističke hrišćane, taj temelj je Biblija – konačno merilo i presuditelj istine.

RAZMISLI: Koliko vremena provodiš uz Božju reč? Koliki je deo tvog života usklađen s njenim učenjima? Razmisli o poslednjih 24 sata. Šta si za to vreme učinio što je bilo utemeljeno na autoritetu Pisma, a šta si učinio što se suprotilo njegovim učenjima?

PRIRODA NADAHNUĆA

»Nisu same reči Biblije nadahnute, već su ljudi koji su je pisali bili nadahnuti. Nadahnuće ne deluje na čovekove reči ili njegove izraze, već na samoga čoveka koji, pod uticajem Svetoga Duha, biva nadahnut određenim mislima. Međutim, reči dobijaju pečat čoveka pojedinca i njegovog uma. Božanski um prožima sve. Božanski um i volja se sjedinjuju s ljudskim umom i voljom; i tako izjave čoveka postaju Božja Reč.« (Ellen G. White, Selected Messages, book 1, 21) Kako nam ove reči pomažu da razumemo kako je nadahnuće delovalo na pisanje Biblije?

U celom pitanju nadahnuća, ljudi su ponekad opsednuti onim što nazivaju problematičnim tekstovima. Razmotrite, na primer, reči natpisa iznad Isusove glave, prema opisu u Jevandeljima. Prema Mateju 27,37 natpis glasi: »Ovo je Isus, car Judejaca«; prema Marku 15,26 »Car Judejaca«; a prema Luki 23,38 »Ovo je car Judejaca«. Kako da razumemo ove razlike?

Kako Biblija kaže: »Sve je Pismo od Boga dano« i verodostojno; a ipak imamo različite izveštaje o natpisu na Isusovom krstu. I upravo nam te dve činjenice otkrivaju način na koji nadahnuće deluje. Ovaj slučaj nam pokazuje da nadahnuće dozvoljava različite opise neke ideje ili nekog događaja, pod uslovom da su sam događaj ili ideja opisani na odgovarajući način. Tamo gde je dovoljan približan opis da se dobije odgovarajuća slika, nadahnuće ga prihvata, kao što se to dogodilo s natpisom na krstu. S druge strane, kada se zahteva tačnost, kao u 1. Car. 6,1, nadahnuće je daje i ona mora da bude prihvaćena kao takva.

Uporedi tekstove u Delima 1,18 i u Mateju 27,5. Kako se ta dva izveštaja o Judinoj smrti naizgled razlikuju?

Dugo vremena su kritičari Biblije tvrdili da ova dva teksta daju oprečne opise Judine smrti. Međutim, najnovija istraživanja su pokazala da se reč prevedena kao »padnuvši naglavce« u Delima 1,18 može prevesti i kao »naduti se«. Prema tome, izgleda da je Juda, pošto se obesio, ostao nekoliko dana neotkriven, pa se njegovo telo ispunilo gasovima koji su učinili da dođe do raspadanja. Ono što je na prvi pogled izgledalo nespojivo, došlo je na svoje pravo mesto.

Pretežni deo Biblije prihvata se bez problema. Na ono malo mesta gde se postavljaju pitanja o »greškama« ili »nesaglasnostima«, mudro bi bilo sačuvati poniznost i poverenje u nadahnuće Božje Reči. Ko zna koliko je ljudi doživelo brodolom svoje vere, usredsređujući se na probleme u tekstu. Mi nismo pozvani da budemo sudije Božjoj Reči; umesto toga, mi smo pozvani da je poslušamo.

TAJNA TROJEDNOG BOGA

»I reče Bog: hajde da načinimo čovjeka po svojemu obličju, kao što smo mi« (1. Mojsijeva 1,26).

Razumevanje načina na koji nadahnuće deluje, ma koliko važno, samo je sredstvo da se postigne određeni cilj, a taj cilj je da upoznamo Boga. Duboko razumevanje načina na koji je Biblija napisana, pa čak i duboko razumevanje istina koje su u njoj otkrivene, ništa ne znači ako lično ne upoznamo i samog Gospoda (Jovan 17,3).

Činjenica koju Biblija izričito naglašava o Bogu je Njegova jednost, celovitost.

Čitaj tekst u 5. Mojsijevoj 6,4 i u Marku 12,29. Koja se ključna istina nalazi u tim rečima?

Biblijski izrazi o Božjem jedinstvu isključuju svaku pomisao na mnogo bogova. Postoji samo jedan jedini Bog. Međutim, ukupna slika koju dobijamo iz Biblije pokazuje da postoji neki unutrašnji »sadržaj« u Njemu, neka unutrašnja ujedinjenost koja ne narušava Njegovu jednost.

Pročitaj tekstove u 1. Mojsijevoj 1,26; 3,22; 11,7; u Jovanu 1,1-3.18; 20,28; 2. Korinćanima 13,14; Matej 28,19. Kako ovi tekstovi počinju da rasvetljavaju unutrašnju stvarnost Boga?

Starozavetno ukazivanje na množinu pruža uvid u prirodu unutrašnjeg Božjeg bića. Kada to povežemo s novozavetnim tekstovima o Isusu Hristu i Svetom Duhu, počinjemo da shvatamo da u Božjoj prirodi ima mnoštvo pojedinosti koje ne razumemo u potpunosti i koje verovatno nikada nećemo ni razumeti. Trojedan aspekt Boga je tajna, jedna od mnogih, s kojom moramo naučiti da živimo.

Podaci koje nam Biblija daje o Bogu, uključujući i podatak o Njegovoj trojednoj prirodi, nisu nam stavljeni na raspolaganje da bismo se upuštali u spekulativno filozofiranje, već da bismo unapredili svoje shvatanje Njegovih delatnosti, a posebno Njegovog otkupiteljskog delovanja u našu korist tokom odvijanja velike borbe pa sve do njenog konačnog završetka.

RAZMISLI: Ko nema mnoštvo pitanja na koja samo Bog može da odgovori? Kako da naučimo da imamo poverenja u Njega dok ne bude došlo vreme da dobijemo odgovore koje tražimo?

OBELEŽJA NAŠEG STVORITELJA

Biblija nam otkriva istine o Bogu koje ne možemo naći ni na jednom drugom mestu. Među tim istinama je i istina da je On naš Stvoritelj. U stvari, to je i prva istina koju nam Biblija uopšte otkriva o Bogu. Ona kaže da je Bog stvorio »nebo i zemlju« (1. Moj. 1,1).

Jedna od najčudesnijih stvari u vezi s tim tekstom ogleda se u tome što Biblija jednostavno objavljuje postojanje Boga i ne pokušavajući da to dokaže ili pokaže. Biblija provodi mnogo vremena objašnjavajući nam kakav je Bog, posebno prikazujući Njegov karakter putem Njegovog postupanja prema grešnim ljudima. Međutim, ona ne troši ni jedan jedini trenutak na dokazivanje da Bog postoji. Ona jednostavno prihvata Njegovo postojanje.

Pročitaj tekst u Jevrejima 11,6 i u Rimljanima 10,17. Šta nam se tu govori o Bogu i o ulozi Njegove Reči da nas dovede do svesti o Njegovom postojanju?

Ubeđenje o postojanju Boga ne može da se stekne jedino na osnovu razumskih dokaza. Biblija tvrdi da se čovek uverava u Božje postojanje preko svojih iskustava s Njim, dok Sveti Duh osvedočava njegovo srce i um da Bog postoji. U mnogo slučajeva, ljudi prvo poveruju u Božje postojanje i tek posle toga počnu da grade logički i intelektualni temelj svoje vere u Boga koga ne mogu da vide.

Čitaj tekstove u Malahiji 3,6; u Jakovu 1,17; u 1. Jovanovoj 4,8.16; u 2. Dnevnika 6,18. Šta nam ti tekstovi govore o Božjim osobinama? Koja su nam još Božja svojstva otkrivena u Njegovoj Reči?

RAZMISLI: Razmišljaj o Božjim osobinama otkrivenim u Pismu. Koje si od njih mogao da upoznaš i iz drugih izvora, na primer, iz prirode ili iz svog ličnog iskustva? Šta te tvoj odgovor uči o tome koliko je bitna uloga Biblije u našem razumevanju kakav je zaista naš Bog?

BOŽJE AKTIVNOSTI

Čak i najpovršnije čitanje Biblije pokazuje da je Bog aktivno uključen u istoriju ljudskog roda i u sve što se događa ovde na Zemlji. On nije udaljen, odvojen, nezainteresovan kao što neke zamisli starih Grka govore o Bogu ili kao što čak i neki hrišćanski teolozi pokušavaju da Ga opišu. Iako se radikalno razlikuje od svega što je stvorio, Gospod se usko povezao s delima svoga stvaranja.

Kao što smo videli prethodnog dana, Biblija opisuje Gospoda kao našeg Stvoritelja, što pokazuje koliko je On usko povezan sa ovim svetom. Šta nam sledeći tekstovi govore o Božjim drugim aktivnostima na Zemlji, posebno u kontekstu velike borbe?

1. Mojsijeva 11,9 _____

1. Mojsijeva 19,24 _____

2. Mojsijeva 3,1-14 _____

Jovan 3,16 _____

1. Solunjanima 4,17 _____

Nema nikakve sumnje da nam Biblija otkriva Boga koji je veoma povezan s ljudskim rodom. Celokupna tema velike borbe zapravo se odnosi na način na koji Gospod deluje da spase čovečanstvo iz okova greha i Sotone. Od prvog čina stvaranja Zemlje (1. Mojsijeva 1,1), pa do krsta (Jovan 19,18) i obnavljanja Zemlje (2. Petrova 3,12.13), Biblija nam nedvosmisleno pokazuje da je Gospod nerazdvojno povezan s ljudskim rodom.

RAZMISLI: Na koje načine si ti lično iskusio Božje delovanje? Na koje načine si osetio da On deluje u tvom životu i u životu drugih? Kako bi mogao da naučiš da pronadeš utehu u saznanju da nam je Bog tako blizak?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi »Služba isceljenja« čitaj poglavlje pod naslovom »Opasnost od spekulativnog znanja«. U knjizi Velika borba čitaj Uvod i Predgovor.

»Bogu je bilo ugodno da preko ljudskih oruđa prenese svoju istinu svetu; i On sam, svojim Svetim Duhom, određivao je i osposobljavao ljude da izvrše to delo. On je usmeravao njihov um prilikom izbora o čemu će govoriti i šta će pisati. Blago je bilo stavljeno u zemljane sudove, iako je poticalo sa Neba. Svedočanstva su prenošena nesavršenim izražajnim mogućnostima ljudskog jezika, ali svedočanstvo je bilo Božje; poslušno, verno Božje dete gledalo je u njemu slavu božanske sile, punu blagodati i istine.

Bog je u svojoj Reči poverio ljudima znanje neophodno za spasenje. Sveto pismo mora biti prihvaćeno kao autoritativno, nepogrešivo otkrivenje Njegove volje. Ono je merilo karaktera, pravilo vere i potvrda iskustva. 'Sve je pismo od Boga dano i korisno za učenje, za ukoravanje, za popravlanje, za poučavanje u pravdi, da bude savršen čovjek Božji, za svako dobro djelo pripravljen' (2. Timotiju 3,16.17).« (Elen G. Vajt, Velika borba, str. 8.9 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Koliko možemo da budemo sigurni u svoje zaključke o Bogu ukoliko smo ih doneli nezavisno od Biblije? Ima li uopšte mesta za razumevanje Boga na osnovu drugih izvora saznanja? Ako ih ima, koji su to izvori i kako možemo biti sigurni da su podaci koje dobijamo iz njih tačni?**
- 2. Zašto je svaki pogled na svet koji odriče postojanje natprirodnog u kobnoj suprotnosti s Božjom Rečju?**
- 3. Nauka i tehnologija su na mnogo načina donele ljudskom rodu velike blagoslove. Na neki način, nauka nam je pomogla i da bolje razumemo Božju silu (na primer, naučna saznanja o izuzetnoj složenosti života!). Ipak, koje su očigledne granice koje nauka ne može da pređe kada nas uči o Bogu? Kada nauka može čak i da osujeti pravo razumevanje Boga?**
- 4. Zašto je doktrina o trojednom Bogu – bez obzira koliko je teška za razumevanje – tako važna za nas kao adventističke hrišćane? Razmisli šta bi značilo, na primer, kada bi Hristos bio bilo šta drugo osim u potpunosti Bog?**

ČOVEK KAO BOŽJE DELO

Tekstovi za proučavanje: 1. Mojsijeva 1,27; 1,26; Marko 12,13-17; 1. Mojsijeva 2,19-25; Dela 17,26; Rimljanima 5,12-19.

Tekst za pamćenje: »Poznajte Gospoda da je Bog; On nas je stvorio i mi smo dostojanje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove« (Psalam 100,3).

Gljučna misao: Bog je stvorio ljude po svom obličju; greh je pokvario to obličje. Božji plan je da obnovi svoje obličje u nama.

Artur Šopenhauer, mislilac koji je živeo u devetnaestom stoleću, jednoga dana, duboko razmišljajući o suštini ljudskog postojanja, iznenada se sudario s nekim na ulici. Osoba s kojom se sudario, ljutito ga je upitala: »Šta mislite, ko ste vi?«

»Ko sam ja?« – oglasio se Šopenhauer. »I ja bih to voleo da znam.«

Ko sam ja? Ko smo mi kao vrsta? Šta mi ovde radimo? Kako smo došli ovamo i zašto?

Sve su to prastara pitanja o kojima ljudi i danas raspravljaju. Međutim, Biblija odgovara na sva ta pitanja. I to zato što postoji nerazdvojiva veza između pitanja o našem identitetu i doktrine o stvaranju. Odgovor na sva ta pitanja nalazi se baš tu; nijedna druga biblijska doktrina nije tako važna za naše shvatanje ljudske prirode kao doktrina o stvaranju, jer se usredsređuje na naše poreklo, a ne samo na naš početak. »Početak« – taj pojam se može jednostavno odnositi na činjenicu da smo nastali; »poreklo« dodaje misao o svrsi činjenice da smo nastali.

Prema tome, radikalno suprotstavljeno evoluciji, koja tvrdi da nema svrhe našeg postojanja – mi smo ovde samo slučajno – stoji biblijsko učenje o stvaranju čovečanstva. Teško bi se mogla naći dva učenja koja predstavljaju tako snažne i nepomirljive suprotnosti ne samo u pogledu našeg postojanja nego i u pogledu našeg identiteta kao ljudskih bića.

STVARANJE I POREKLO LJUDSKOG RODA

»I stvori Bog čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božjemu stvori ga, muško i žensko stvori ih« (1. Mojsijeva 1,27).

Šta nam ovaj tekst govori o našem poreklu i po čemu je ta tvrdnja radikalno drugačija, tako otvoreno oprečna drugim tumačenjima ljudskih početaka, kao što je evolucija?

Skoro da je nemoguće ne primetiti činjenicu da je stvaranje čoveka, kao svesni Božji čin, imalo u osnovi neku svrhu. Pismo ne ostavlja mesta za ideju o slučajnosti. Mi smo načinjeni s posebnom namerom, nama je data određena priroda i suština od samog početka.

Načinjeni »po obličju Božjemu« – to je toliko jasno i određeno kad je reč o suštini, o svrsi da se ništa određenije i jasnije ne bi moglo zamisliti. Ta činjenica je veoma važna, jer su neki mislioci smatrali da ljudi sami moraju da odrede svoju suštinu, svoju svrhu, jer dolaze na svet bez sebi svojstvenog značenja i svrhe. Kada bi, na primer, evolucija bila u pravu, tada bi se moglo reći – pošto evolucija uči da smo samo proizvod slučajnosti – da zaista moramo sami sebi odrediti svrhu postojanja. Međutim, prema Bibliji, mi smo već unapred isplanirani, načinjeni po obličju Božjem, stvoreni da Njemu budemo na slavu.

Poreklo se bavi istorijom. Čitaj tekst u Judi 14; Rimljanima 5,12-21; 1. Korinćanima 15,20-22. Kako nam ti tekstovi pomažu da shvatimo istoričnost Adama iz prvog i drugog poglavlja 1. Mojsijeve? Zašto je važno da shvatimo Adama kao istorijsku ličnost?

Zaprepašćuje koliko teologa odbacuje istoričnost Adama; on je za njih mit, simbol ljudskog roda, ali ne i stvarna istorijska ličnost. Takva gledišta bi se mogla prihvatili samo po cenu velikog iskrivljavanja biblijskih tekstova, i u Starom i u Novom zavetu.

RAZMISLI: Razmišljaj o tome da smo načinjeni po obličju Božjemu. Šta ti ta činjenica govori o tvojoj vrednosti kao čoveka, bez obzira na tvoje mane, slabosti i nedostatke?

BOŽJE OBLIČJE: PRVI DEO

Kao što smo videli prethodnog dana, Adam i, svakako, Eva, bili su stvarna bića, a ne simboli ili mitovi, bića od krvi i mesa, stvorena po Božjem obličju. Očigledno, biti stvoren po Božjem obličju je nešto dobro, nešto sveto, nešto što govori o urođenoj vrednosti ljudskog bića. Ali, šta to u stvari znači?

Čitaj tekst u 1. Mojsijevoj 1,26 vrlo pažljivo. Koja je namera bila povezana sa stvaranjem čoveka po Božjem obličju? To jest, Bog je rekao da ljudi treba da budu stvoreni po Njegovom obličju i smesta se nešto pokazalo kao posledica. Šta je to bilo, i kako nam to pomaže u našem razumevanju zamisli o »Božjem obličju«?

Tekst u 1. Mojsijevoj 1,26 je Božja izjava o posebnoj nameri. Bog je stvorio čoveka po svom obličju i onda mu zapovedio da nešto čini. Biti stvoren po Božjem obličju kao da je bilo neophodno da bi se obavljala određena funkcija; u ovom slučaju, da bi se stekla »vlast« nad ostalim bićima koja je Bog stvorio. Prema tome, »Božje obličje« ukazuje na fizičke, intelektualne, društvene i duhovne sposobnosti neophodne da bi čovek mogao da ispuni Božju nameru. Šta god da je izjava »da ima vlast« nad ostatkom stvorenih dela značila, izvesno je da je obuhvatala i poštovanje, staranje i dobru pristavsku službu. Trebalo je, možda, da ljudski rod ostvari dinamičku međusobnu povezanost s »nižim« stvorenim bićima na isti način na koji Bog postupuje prema ljudskim bićima. Biti načinjen po Božjem obličju znači takođe da ljudi treba da budu Božji predstavnici u svetu. Kakve li odgovornosti!

Čitaj tekst u Marku 12,13-17. Kako nam ti tekstovi pomažu da shvatimo šta znači biti načinjen po Božjem obličju?

Isusova praktična poruka kao da je glasila: »Dajte svoj novac Cezaru; njegov lik je na njemu i zato pripada njemu. Međutim, dajte sebe Bogu. Vi nosite Njegov lik i zato pripadate Njemu.« – Millard J. Erickson, Christian Theology (Mich.: Baker Book house, 1998), p.515.

Kako da se ova izjava prenese na praktičan teren? Mi pokazujemo da nosimo Božje obličje verovatno i svojom ljubavlju, svojom predanošću, svojom odanošću Njemu, ali i načinom na koji postupamo prema drugima. I ponovo, biti načinjen po Božjem obličju, između ostalog, jeste nešto što se pokazuje delima.

BOŽJE OBLIČJE: DRUGI DEO

Bez obzira na druga značenja izraza »biti načinjen po obličju Božjemu«, on svakako pokazuje da smo stvoreni da uspostavljamo odnose. Kakvi su to odnosi i kako bi mi, prema tome kako smo načinjeni, trebalo da se ponašamo u okviru tih odnosa?

Pročitaj tekst u 1. Mojsijevoj 2,19.20. Šta nam te reči govore o čovekovom odnosu prema svetu koji ga okružuje?

Zapazite samostalnost, slobodu, koju je Adam ovde dobio. Trebalo je da nadane imena stvorenjima koja je Bog stvorio. Bog nije želeo da sam obavi taj posao, već ga je poverio Adamu. Tekst kao da nagoveštava da će Bog prihvatiti sva imena koja Adam bude dao ostalim stvorenjima.

Čitaj tekst u 1. Mojsijevoj 2,20-25. Koje nove činjenice o uzajamnim odnosima stvorenja načinjenih po Božjem obličju otkrivaju navedeni stihovi?

Mnoštvo komentara je u toku stoleća bilo napisano o značenju tih reči. Zadivljuje ovde, pored ostalog, mera bliskosti i povezanosti koja je trebalo da postoji između Adama i Eve. Adam je bio stvoren od zemlje, a Eva od Adama – što ju je odvajalo od svih ostalih stvorenja na Zemlji. Biti načinjen po Božjem obličju izvesno obuhvata i sposobnost ostvarivanja bliskih i osećajnih odnosa – što svakako odražava odnose koji vladaju među članovima Božanstva.

Prouči tekst u 1. Mojsijevoj 1,27 zajedno s tekstom u 1. Mojsijevoj 3,20 i u Delima 17,26. Na koji način je jedinstvo koje je vladalo između prvog para ljudskih bića trebalo da se proširi na celokupni ljudski rod? Šta to jedinstvo pripadnika ljudskog roda treba da nam kaže o etičkim pitanjima, kao što su pravda, rasizam, i tako dalje?

NARUŠENO OBLIČJE

Jedna od mnogih velikih prepreka s kojima se suočavaju oni koji pokušavaju da unesu evoluciju u biblijski izveštaj o stvaranju jeste Pad. U Bibliji, svet i čovečanstvo bili su u savršenom stanju posle stvaranja, što je učenje suprotno evoluciji na njenom osnovnom nivou. Jedino su putem prestupa patnje i smrt ušli u svet, što je koncept oprečan evolucionističkom modelu, u kome su patnje i smrt sredstva koja omogućuju samo stvaranje.

Zamislite šta bi to govorilo o Božjem karakteru da nas je stvorio onako kako to evolucija uči. Kako bi to bilo da se Bog poslužio procesima nasilja, sebičnosti i vladavine jakih nad slabijima da bi omogućio nastajanje moralno besprekornih i nesebičnih bića, koja bi opet »upadala« u stanje nasilja, sebičnosti i vladavine jakih nad slabima, iz kojeg bi On morao da ih izbavlja kako ne bi morala da se suoče s konačnom kaznom?

Razmisli, takođe, šta evolucija čini s planom spasenja? Gospod Isus bi morao da se pojavi u telu evolucijom usavršenog majmunolikog stvorenja, nastalog u ciklusu nasilnog i bolno ubilačkog prirodnog odabiranja, i sve to da bi uništio smrt, »poslednjeg neprijatelja« (1. Kor. 15,26)? Ali, kako bi smrt mogla da bude neprijatelj ako spada u Božja izabrana sredstva za stvaranje ljudskih bića? Bog je, po tom gledištu, morao da stvara i odbacuje mnoštvo promašenih oblika »homo erektusa«, »homo heidelbergensisa«, »homo neanderthalensisa« da bi konačno stvorio jedno stvorenje po svom obličju – *homo sapiensa*. Prema evoluciji, Isus bi došao da spase čoveka od onog istog proseca kojim se Bog poslužio da ga stvori. Celokupna zamisao je besmislena i nebiblijska.

Čitaj tekst u Rimljanima 5,12-19 i u Kološanima 3,10. Kako nam ovi stihovi pomažu da razumemo šta je greh učinio ljudskom rodu? Kako se velika borba uklapa u celu tu sliku? Vidi 1. Jovanova 3,8.

Greh je uticao na sve aspekte ljudskog života, pa i na samu Zemlju. Duh proroštva govori o »trostrukom« prokletstvu koje je zahvatilo svet, prvo kao posledica Adamovog pada, dalje zbog Kajinovog bratoubistva, i najzad zbog štete izazvane Potopom. I teolozi govore o »potpunoj izopačenosti«, o tome da su svi aspekti ljudskog postojanja, života i ličnosti uništeni grehom. Dok gledamo oko sebe po svetu, pa čak i u sebe same, nije nam teško da uvidimo da je upravo tako, zar ne?

RAZMISLI: Neki veruju da nasilje, patnje i smrt predstavljaju delove procesa kojim je Bog stvarao čoveka. Drugi veruju da su nasilje, patnje i smrt deo Sotoninog plana da uništi ljudski rod. Razmisli o tome do kakvih bi promena u Božjem karakteru moralo doći kada bi Bog prihvatio da se služi takvim sredstvima.

Iako je greh ostavio duboke i sveopšte posledice na ljudski rod, naša nevolja nije nepovratna ni nepopravljiva. Biblija govori o mogućnosti obnovenja Božjeg obličja u nama, u najmanju ruku do izvesne mere.

Pažljivo prouči sledeće tekstove: Rimljanima 8,29; 2. Korinćanima 3,18; Efescima 4,23.24. Koja nam je nada data u njima?

Bibija nam jasno govori o postojanju nade da će se u nama obnoviti Božje obličje. Obnavljanje Božjeg obličja u nama praćeno je umanjnjem uticaja greha na nas i na naše međusobne odnose. Međutim, ništa od toga nije rezultat čovekovih dostignuća. Biblija ukazuje na Hrista kao na temelj nade za čovekovo obnovenje; bez obzira do kakvih promena dolazi u našem životu, naša nada na spasenje uvek mora da počiva na onome što je Hristos postigao za nas, na ponudi spasenja zasnovanoj na Njegovoj pravednosti, a ne na našoj.

Kako je tekst u 2. Korinćanima 5,17 povezan s ponovnim stvaranjem Božjeg obličja u čoveku? Da li činjenica da je postao novo stvorenje stavlja čoveka van domašaja greha i njegovih posledica? Šta ti tvoje iskustvo pruža kao odgovor?

Opšte uzev, biblijski dokaz navodi na zaključak da se duhovno obnavljanje pojavljuje kao posledica budnosti u duhovnoj borbi. To je borba između tela i duha (Galatima 5,16.17). Oni u kojima je obnovljeno Božje obličje uviđaju da je ta duhovna borba stvarnost ljudskog iskustva i prihvataju taj izazov u Gospodnjoj sili (Efescima 6,10-13). Kada neko odluči da se u njemu obnovi Božje obličje, to u stvari znači da je stao na Božju stranu u velikoj borbi. Pišući o onima koji su iskusili obnoviteljsku silu Isusa Hrista, Duh proroštva naglašava: »Međutim, pošto je stekao to iskustvo, hrišćanin ne sme da sklopi ruke i da bude zadovoljan onim što je postignuto za njega. Onaj koji je odlučio da uđe u duhovno carstvo ustanoviće da su sve sile i strasti nepreporođene prirode, potpomognute silama carstva tame, svrstane protiv njega. Svakoga dana moraće da obnavlja svoje posvećenje, svakoga dana da se bori protiv zla. Stare navike, nasleđene sklonosti prema zlu boriće se da steknu prevlast, i u tom pogledu treba stalno da bude na oprezu, trudeći se da u Hristovoj snazi postigne pobedu.« (Elen G. Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 476.477. orig.)

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi »Patrijarsi i proroci« čitaj poglavlje pod naslovom »Stvaranje«.

»U početku, čovek je bio stvoren po Božjem obličju. Bio je u savršenom skladu s prirodom i s Božjim zakonom; načela pravednosti bila su upisana u njegovo srce. Međutim, greh ga je otudio od njegovog Stvoritelja. Više nije odsajivao božanskim obličjem. Njegovo srce objavilo je rat načelima Božjeg zakona. 'Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božjemu niti može' (Rimljanima 8,7). Međutim, 'Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jednorodnoga dao« (Jovan 3,16) da bi čovek mogao da se pomiri s Bogom. Zaslugama Isusa Hrista čovek može da obnovi sklad sa svojim Stvoriteljem. Njegovo srce mora da bude obnovljeno božanskom blagodaću, on odozgo mora da dobije novi život. Ta promena je novorođenje bez kojeg, ističe Isus, niko 'ne može vidjeti carstva Božjega'« (Elen G. Vajt, Velika borba, str. 467 orig.)

»Pravi cilj vaspitanja je obnavljanje Božjeg lika u duši. U početku je Bog stvorio čoveka po svom obličju i dao mu mnoge plemenite sposobnosti. Njegov um je bio pravilno uravnotežen i sve snage njegovog bića bile su usklađene. Međutim, pad u greh i njegove posledice izopačili su te darove. Greh je pokvario i skoro izbrisao Božji lik u čoveku. Da bi ta slika bila obnovljena, stvoren je plan spasenja, a čoveku je darovan život kao vreme probe.« (Elen G. Vajt, Stvaranje - patrijarsi i proroci, str. 595 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Na koji način se teorija evolucije uklapa u scenario velike borbe? Kako se Sotona poslužio tom teorijom da bi potkopao veru u Bibliju?**
- 2. Prelistaj Novi zavet i pronadi sve tekstove koji govore o Adamu. Koliko je jasno da su svi novozavetni pisci verovali da je Adam bio stvarna istorijska ličnost? Zašto je to prihvatanje tako važno za naše razumevanje ko smo i kako smo nastali, kako smo se našli u ovom položaju, a i za našu nadu koju imamo u Isusu?**
- 3. Razmisli dublje o ideji obnavljanja božanskog obličja. Na koji način treba da razumemo tu misao, posebno kao bića podložna propadanju, smrti, slabostima i bolestima?**
- 4. Dve najosnovnije teorije fizike – kvantna teorija i opšta teorija relativiteta – direktno se suprote jedna drugoj. Šta nam to govori o potrebi da budemo pažljivi kada nešto prihvatamo kao činjenicu samo zato što nauka tako tvrdi?**

SPASENJE: JEDINO REŠENJE

Tekstovi za proučavanje: Jovan 2,25; Jeremija 17,9; Titu 1,1.2; Rimljanima 3,19-24; Dela 2,37; Luka 7,47; Efescima 2,1-5.

Tekst za pamćenje: »Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao da nijedan koji ga vjeruje ne pogine nego da ima život vječni« (Jovan 3,16).

Gljučna misao: Problem greha je veoma veliki; koliko bi trebalo da budemo zahvalni Bogu što je i rešenje dovoljno veliko da ga razreši.

Pojam »problem greha« odnosi se na krizu koja je nastala usled pada Adama i Eve u Edemu, i koja je na Zemlji označila početak velike borbe između dobra i zla. Božja uloga u toj borbi bila je da zaustavi i na kraju ukloni razorne posledice greha, ne samo na Zemlji već i u svemu stvorenom. Božje delovanje da sve stvoreno oslobodi razornih posledica greha sačinjava doktrinu spasenja. I mada se ova borba, bar u smislu spasenja, odigrava ovde na Zemlji, sam predmet velike borbe pokazuje nam da su njene posledice doslovno sveopšte.

Doktrina o spasenju prvenstveno se odnosi na Boga i na Njegovo delovanje da nas spase. Međutim, i ljudski rod ima veoma važnu ulogu u njoj. Da, Bog je dao neverovatan doprinos spasenju ljudskog roda. Naš ključni udeo dolazi kao odgovor na pitanje: Kakav će biti naš odgovor na taj doprinos? Od tog odgovora zaista zavisi večna sudbina svih duša.

VELIČINA PROBLEMA

Pošto je spasenje Božje rešenje problema izazvanog grehom, veličina štete uzrokovane grehom određuje i opseg rešenja. Rešenje koje ne bi moglo da razreši problem ne bi ni bilo rešenje, bez obzira na veličinu problema.

Šta nam sledeći tekstovi otkrivaju o veličini problema greha? Na koji način si sam iskusio ili zapazio u životu drugih ljudi istinitost ovih reči?

Jovan 2,25 _____

Psalam 59,2 _____

Jeremija 17,9 _____

Rimljanima 5,12 _____

Jakov 5,1-7 _____

Isaija 5,23 _____

2. Solunjanima 2,10 _____

Ko među nama nije osetio duboko, lično i bolno kako je strašan problem greha? Svakog trenutka u svom životu mi živimo sa stvarnošću greha i njegovih posledica. Svaki aspekt ljudskog postojanja na ovoj planeti je u nekoj (u stvari, velikoj) meri u vlasti posledica greha. Od politike do najdubljih unutrašnjih skrovišta ljudskog srca, greh je prozeo ljudski rod. Stanje je tako teško da bez božanskog rešenja, pravog rešenja uopšte i ne bi bilo. Koliko bismo morali biti zahvalni što je rešenje ponuđeno. Ono se zove »plan spasenja« i njegova svrha je da razreši problem greha.

BOŽJI DOPRINOS: PRVI DEO

Posledice greha nisu čekale na neko »vreme milosti«. One su bile neposredne i zato je bilo neophodno neposredno se njima pozabaviti. Bilo je, prema tome, neophodno da se preduzmu određene mere koje će već delovati kada se greh bude pojavio. Elen Vajt je to tako jasno opisala: »Čim je došlo do pojave greha, pojavio se i Spasitelj. Hristos je znao šta će morati da pretrpi, ali je ipak postao čovekova Zamena. Čim je Adam sagrešio, Božji Sin je ponudio sebe kao zalag za ljudski rod, sa isto toliko moći da ukloni kaznu izrečenu krivcu kao kada je umro na krstu na Golgoti.« (Ellen G. White, The SDA Bible Commentary, sv. 1, str. 1084)

Šta nam sledeći tekstovi govore o planu spasenja i kada je on bio ustanovljen? Koju veliku nadu i obećanje možemo naći u tim stihovima?

Titu 1,1.2 _____

Efescima 1,3-5 _____

2. Solunjanima 2,13.14 _____

Otkrivenje 13,8 _____

Pozabavite se važnošću ovih tekstova. Šta nam oni govore? U stvari, još od večnosti, Bog je obezbedio rešenje problema greha. Iako Bog nije predodredio da se greh pojavi (da je to učinio, bio bi odgovoran za njegove posledice, što je užasna i bogohulna ideja), On je znao da će se greh pojaviti, pa je od večnosti preduzeo mere da se s tim suoči.

To je biblijsko predodređenje, koje se radikalno razlikuje od pojma »predodređenja« u opšteprihvaćenom smislu. Božji plan, od večnosti, bio je da sva ljudska bića dobiju u Hristu mogućnost spasenja. Činjenica da će neki odbaciti to spasenje ne ukida silu ili sveobuhvatnost te ponude. To samo dodatno objašnjava tragičnost činjenice da neko može biti izgubljen uprkos svemu što je bilo učinjeno za njega.

RAZMISLI: Razmišljaj o zadivljujućoj istini da je Bog od večnosti isplanirao spasenje za tebe lično. Razmisli o tome šta to znači. Na koji bi način istina poput ove trebalo da oblikuje tvoj život?

BOŽJI DOPRINOS: DRUGI DEO

Tokom čitave istorije spasenja, počev od prvog evanđeoskog obećanja (1. Mojsijeva 3,15), preko zemaljskog sistema prinošenja žrtava (1. Mojsijeva 4,4), zaveta sa Avramom (1. Mojsijeva 12,1-3), zatim preko službi u izrailjskom svetišću (2. Mojsijeva 25,8) – sve je trebalo da ukazuje i da nađe svoj vrhunac u životu, smrti, uskrsnuću i nebeskoj službi Isusa Hrista, Božjem konačnom doprinosu u razrešavanju problema greha.

Ozbiljnost problema greha može se, možda, najbolje shvatiti kada uzmemo u obzir šta je bilo potrebno da se on razreši, naime krst. Jedino krst pokazuje potpunu uzaludnost pokušaja ljudskog roda da sam reši problem greha. Ekstremna situacija zahtevala je i ekstremno rešenje, a Hristova smrt – *da Bog sam ponese naše grehe* – predstavljala je najekstremniju meru koja se uopšte mogla smisliti.

Hristova žrtva na krstu je u Pismu predstavljena kao pomirenje za greh, kao sredstvo da se problem greha sa svim svojim pojavama konačno i zauvek razreši. Kako je Hristova smrt zadovoljila čovekovu potrebu za spasenjem? Razmotri ovo pitanje iz sledećih perspektiva:

1. Opravdanje/pomirenje (biti prav pred Bogom): vidi Luka 18,9-14; Isaija 53,4-7; Rimljanima 3,19-24.28; Zaharija 3,1-4.

2. Posvećenje/obnovljenje (živeti pravedno pred Bogom): vidi 1. Korinćanima 6,8-11; Rimljanima 6,1-8.

3. Proslavljanje (sigurnost u uskrsenje na večni život): vidi Jovan 5,24.25; 1. Jovanova 5,9-13; 1. Solunjanima 4,16.17.

RAZMISLI: Razmišljaj više o tome da je greh toliko zao da je bio potreban krst da nas spase njegovih konačnih posledica, večne smrti. Kako bi neprekidno posmatranje krsta moglo da nas spreči da grešimo?

ISKUSTVO SPASENJA: PRVI DEO

Grešnik se opravdava i miri s Bogom na osnovu Hristove žrtve pomirenja za sve (Rimljanima 5,6-10). Međutim, doprinos koji je Bog dao za opravdanje i pomirenje ljudskog roda s Nebom putem Hristove smrti mora da se unese u iskustvo vernika. Nije dovoljno da neko ima teoretsko znanje o opravdanju. Nama je potrebno da iskusimo šta to praktično znači za nas.

Tekstovi u Delima 2,36-38 i u Delima 3,19 navode pokajanje kao početak grešnikovog iskustva spasenja. Kako nam priroda pokajanja kao osećanja žaljenja i griže savesti pomaže da povežemo iskustvo opravdanja sa Hristovom smrću?

Razmisli o sledećem komentaru: »Ništa ne dotiče dubine duše u toj meri kao svest o Hristovoj ljubavi koja prašta. Kada grešnik razmatra neshvatljivu božansku ljubav, pokazanu na krstu, dobija najveći mogući podsticaj da se pokaje. Upravo nas Božja dobrota navodi na pokajanje (Rimljanima 2,4).« (SDA Believe, str. 135.136)

Pročitaj tekstove u Rimljanima 3,23-25 i u Efescima 2,8. Kakvu ulogu ima vera u iskustvu opravdanja?

U Bibliji nam je rečeno da vera dolazi od slušanja Božje Reči (Rimljanima 10,17). Mi smo, takođe, videli da razmišljanje o Hristovoj ljubavi pokreće grešnika na pokajanje. Pokajanje, opet, nije neka prednost ili pravo izabrane manjine. S obzirom na te činjenice, važnost proučavanja i razmišljanja o Božjoj Reči u iskustvu opravdanja nikada se ne mogu dovoljno naglasiti.

Upravo nas Božja dobrota vodi pokajanju i opravdanju. Prema tome, ako treba da se pokajem za svoje grehe i da steknem iskustvo opravdanja, sva zasluga pripada Bogu. Spasenje je, dakle, u potpunosti milosrdni dar od Boga jer mi se zapravo spasavamo blagodaću kroz veru (Efescima 2,8).

RAZMISLI: Koji su to opipljivi i praktični načini da svoje srce i svoj um preplavimo mislima o Božjoj dobroti, posebno dok razmišljamo o svemu što je učinio za nas i od čega nas je izbavio?

ISKUSTVO SPASENJA: DRUGI DEO

Iskustvo opravdanja stavlja u okvire vernikovog života duhovne realnosti koje pokreću na promenu. U opravdanju, grešnik dobija oprostjenje (Luka 7,47; Efescima 1,7; Rimljanima 4,7), oslobađa se optužbi za greh, uračunava se u pravednike (Rimljanima 5,16.18; Rimljanima 8,1) i dobija dar novog života (Efescima 2,1-5; 2. Korinćanima 5,17).

Temelj ovog novog iskustva je stvarnost da bez obzira na našu prošlost, bez obzira na naše grehe, bez obzira koliko smo pokvareni i grešni bili, mi sada stojimo pred Bogom kao ljudi koji su stekli pomilovanje, oprostjenje i očišćenje.

Razmisli dobro šta to znači. Hristova smrt pokriva sve grehe, čak i najgore; bez obzira koliko te tvoje vlastito srce osuđuje (1. Jovanova 3,20), kada se predaš Hristu verom, kada prihvatiš Njegov savršeni život umesto svojih »prljavih krpa« (Isajia 64,6), od tog trenutka si pokriven Hristovom pravednošću. Njegov savršeni život se pripisuje tebi kao da je tvoj. Razgovaraj o tom daru, posebno datom grešniku.

Postavlja se pitanje: Kako se tako nešto može dogoditi osobi koja se još nije radikalno promenila? Ta promena, često nazivana »novorođenjem«, predstavlja deo sveukupnog iskustva spasenja.

Pročitaj tekstove u prethodnim odlomcima i ukratko objasni njihovo učenje o opravdanju, kao i način na koji smo ga mi iskusili u svom životu?

Iskustvo oprostjenja ukida grešnikovu izloženost Božjem gnevu, uklanja sve barijere za pomirenje i zajedništvo između Boga i ljudi. Novi život se otvara pred grešnikom, koji sada ima prednost da živi u zajedništvu sa Hristom, pod vođstvom i upravom Svetoga Duha.

Pokajanje je preduslov za doživljavanje iskustva oprostjenja i opravdanja i ono dolazi praćeno priznanjem i krštenjem (Dela 2,38; 1. Jovanova 1,9). Sve to pomaže da se objasni činjenica da, iako je oprostjenje dostupno svima, neće svi dobiti oprostjenje.

RAZMISLI: Gde bi ti bio kada se u svakom trenutku svoga života ne bi mogao osloniti na obećanje da je tvoje prihvatanje pred Bogom zasnovano na onome što je Isus učinio za tebe, a ne na tebi i na onome što si postigao držanjem zakona?

ZA DALJE PROUČAVANJE

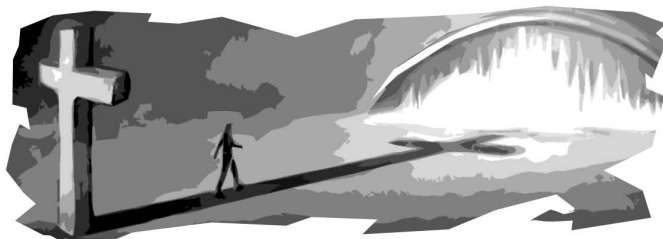
U knjizi »Čežnja vekova« čitaj poglavlje pod naslovom »Bog s nama«.

»Plan za naše otkupljenje nije bio neka naknadna misao, plan osmišljen posle Adamovog pada. Bilo je to otkrivenje »tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta« (Rimljanima 14, 24.25). Bilo je to razvijanje načela koja su od večnih vremena predstavljala temelj Božjeg prestola Bog nije odredio da greh mora da postoji, ali je On predskazao njegovo postojanje i dao doprinos da se razreši ta strašna nevolja. Tako je velika bila Njegova ljubav prema svetu da se zavetovao da će dati svoga jedinorodnoga Sina 'da nijedan koji ga vjeruje ne pogine nego da ima život vječni.« (Ellen G. White, God's Amazing Grace, p. 23)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Razmisli koliko je greh morao biti strašan kada je doveo do smrti samog Stvoritelja kako bi se našlo rešenje? Šta nam je krst otkrio o krajnjoj nemoći ljudskog roda da spase sebe? Zašto mislimo da možemo da dodamo nešto onome što je već bilo učinjeno za nas?**
- 2. Neki veruju u nešto što se naziva »subjektivnim pomirenjem«, u ideju da ništa od onoga što se dogodilo na krstu nije promenilo naš položaj pred Bogom. Umesto toga, tako oni kažu, celokupna svrha krsta bila je u tome da promeni naše ponašanje prema Bogu i ništa više. Koja je strašna mana takve teologije? Šta bi to govorilo o problemu greha kada bi trebalo da primenimo samo »stav prilagođavanja« da bismo ga rešili?**
- 3. Kako je moguće da imamo tako veliko poznavanje pitanja spasenja a da ipak još nismo stekli iskustvo o tome? Kako tumačite izjavu Duha proroštva da »posvećenje Bogu mora da bude živo, praktično ponašanje; ne teorija o kojoj se samo raspravlja, već načelo utkano u celokupno naše iskustvo.« (Ellen G. White, Our High Calling, 243) Kako bismo mogli, na praktičnom i svakodnevnom nivou, da doživljavamo svoje iskustvo spasenja?**
- 4. Razmišljaj o pitanju spasenja u kontekstu velike borbe. Zašto Sotona želi da spreči što je moguće više ljudi da ne steknu spasenje u Isusu Hristu? Kojim sredstvima se on služi protiv nas, i kako možemo da se od toga odbranimo?**

RASTENJE U HRISTU

Tekstovi za proučavanje: Isaija 35,10; Marko 10,45; Rimljanima 6,12-23; Efescima 6,12; Kološanima 1,16; Galatima 4,1-11; Kološanima 2,15.

Tekst za pamćenje: »I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu« (Kološanima 2,15).

Gljučna misao: Hristova pobjeda na krstu određuje veličinu pobjede do koje hrišćani mogu da uzrastu.

Dodatak osnovnim verovanjima Crkve, izglasan na pedeset osmom zasjedanju Generalne konferencije 2005. godine, nosio je naslov: »Rastenje u Hristu«. Kada se ta izjava prouči, sledeće značajne tačke postaju jasne: Isus je porazio sotonske sile i sve druge zle sile; u Hristu, pobjeda nad tim silama, uključujući i njihovo ranije delovanje u čovekovom životu, postaje moguća, i konačno, postoje uslovi za pobjedu koji se moraju ispuniti u životu čoveka.

Ove tačke će zaokupljati našu pažnju u toku sledeća tri proučavanja. U toku ove sedmice mi ćemo proučavati prirodu pobjede koju je Hristos zadobio na krstu. Svojom pobjedom – ne samo nad grehom već i nad svakom drugom silom koja deluje protiv ljudskog roda i Božjeg stvaranja – Hristos je obezbedio naše spasenje.

Dok se budemo trudili da razumemo šta je Hristos postigao u našu korist, bićemo bolje pripremljeni da shvatimo ono što sada imamo u svom životu. Njegova pobjeda može da postane i naša pobjeda ako je tražimo za sebe, jer bez obzira šta je Isus učinio za nas, mi moramo odlučiti da to prihvatimo. Pobjeda se nikome ne pripisuje automatski.

OTKUPLJENJE

Hrišćanstvo je »religija otkupljenja« u kojoj se ljudi spasavaju od propasti usled greha onim što je neko drugi – u ovom slučaju Isus – učinio za njih. Prema tome, hrišćanska religija se razlikuje od »religije zakona« u kojoj se neko izbavlja od uništenja svojim vlastitim naporima, »čineći dobra dela«. Nama je ovo otkupljenje neophodno zato što su ljudi, prema Bibliji, postali robovi greha (Jovan 8,34) i osuđeni na smrt (Rimljanima 6,23). Oni ne mogu da oslobode sami sebe iz ta dva stanja. Grešnikova nevolja zahteva intervenciju koja dolazi spolja, a ta pomoć se mora platiti. I kao što Novi zavet jasno govori, otkupljenje je bilo plaćeno Isusovom smrću na krstu.

Šta nam sledeći tekstovi otkrivaju o konceptu otkupljenja? Isaija 35,10; Marko 10,45; Galatima 4,4.5; Titu 2,14; Jevrejima 9,12; 1.Petrova 1,18.19.

S novozavetnog stanovišta, Hristova otkupiteljska smrt podrazumeva i žrtvu i zamenu. On je zauzeo naše mesto, žrtvujući sebe za nas, primajući na sebe našu osudu da je mi ne bismo morali iskusiti na sebi. Iako neki odbacuju tu misao, jer im se ne dopada ideja da neko strada umesto drugog – posebno umesto nekoga ko je kriv – ona je srž i suština evanđeoske poruke.

»Kada Novi zavet govori o otkupljenju, tada, ukoliko naši jezički stručnjaci ne greše, to znači da je Hristos platio cenu za naše otkupljenje. U onoj meri u kojoj plaćena cena mora biti u skladu s nameravanom kupovinom, može se govoriti o davanju protivvrednosti, to jest, zameni.« (Leon Morris, *The Arostolic Rreaching of the Cross*, p. 61)

RAZMISLI: Seti se nečega iz svog života što smatraš nepromenljivim, nečega pred čim si apsolutno nemoćan. Na isti način, mi smo apsolutno nemoćni da spasemo sami sebe. Kako nam to shvatanje pomaže da bolje razumemo ono što je Hristos učinio za nas na krstu? I što je još važnije, kako ta zadivljujuća istina o otkupljenju treba da utiče na naš život?

OSLOBOĐENI ROBOVI

Ako otkupljenje shvatimo kao oslobađanje od nekog oblika robovanja koje iziskuje »spoljašnju« pomoć, možemo zaključiti da je grešno čovečanstvo u okovima sile ili uticaja snažnijeg od njega samog. Pitanje koje treba da dobije svoj odgovor glasi: koja je to sila ili uticaj koji drži celo čovečanstvo u svojim okovima?

Prouči tekst u Rimljanima 6,12-23. Zapazi da u stihovima 18, 20 i 22 Pavle govori o slobodi. Koji je kontekst te slobode? O čemu to Pavle ovde govori?

Razmisli o čemu Pavle govori u pomenutim stihovima, uzimajući u obzir i ono što kaže u Rimljanima 6,1-11. Pavle govori o tome šta se događa prilikom hrišćanskog krštenja. On tu nabroja ono što treba da umre s Hristom prilikom krštenja. Pošto je to naveo, Pavle poziva hrišćanina, koji se sjedinio s Hristom, da pokaže da u njemu vlada Hristos, Onaj koji ga je »oslobodio« od sile greha.

Najbitnije je da, prema apostolu Pavlu, bez obzira koliko je naša priroda iskvarena grehom, u Hristu možemo biti oslobođeni porobljavajuće sile greha. Ko nije video kako razorno može da deluje takva vrsta robovanja? Ko nije video živote uništene grehom? Ko se nije borio protiv sile greha u sopstvenom životu? To je najveći neprijatelj s kojim ćemo se kao ljudska bića ikada suočiti.

Ono što takvo robovanje čini tako teškim upravo je činjenica da ono nije u potpunosti nametnuto spolja, već da je bar jednim delom dobilo i naš pristanak. Kako da se oslobodimo okova i robovanja koje svoj začetak ima u nama samima, u našoj prirodi?

Odgovor, kao što smo zapazili u prethodnim stihovima, dolazi samo od Isusove moći, od moći Onoga koji je postigao pobedu za nas i koji i nama nudi silu da pobeđimo. U Hristu, mi ne samo da dobijamo oprostjenje greha već postajemo mrtvi grehu, slobodni od njega. Greh više ne mora da vlada nama. To su zadivljujuća obećanja, moćna obećanja, obećanja koja svaki koji prihvata ime Isusovo može da smatra svojim.

RAZMISLI: Kakvo je tvoje lično iskustvo sa surovom, porobljavajućom silom greha? Kako možeš naučiti da se čvršće uhvatiš za prekrasna obećanja o slobodi koja ti je ponuđena u Hristu?

POGLAVARSTVA I VLASTI: PRVI DEO

Biblija opisuje da se naš svet nalazi u vlasti zlih sila koje se trude da zavladaju nama i da nas unište. Velika borba je, razume se, posledica Gospodnjeg delovanja protiv tih sila. Radosna vest glasi da je posle krsta pobjeda nad njima osigurana, iako bitka nastavlja da besni. Sukob je dramatičan, kosmički, oštar, ali pobjeda pripada Bogu, pobjeda u kojoj verom i mi učestvujemo.

Prouči sledeće tekstove: 1. Jovanova 3,8; 5,19; Jovan 12,31; 16,11; Efescima 6,12; Kološanima 1,16; 2,15; Rimljanima 8,38.39. Šta nam ti tekstovi govore o stvarnost ove bitke? Koja se velika nada i koje obećanje krije u njima za nas?

Mnogi ljudi dvadeset i prvog veka deluju samo na osnovu naučnog pogleda na svet. To znači da se pojave ispituju pretežno iz naturalističke perspektive, perspektive koju mnogi smatraju jedino verodostojnom. Za te ljude, svet nastanjen zlim silama i pod vlašću demonskih neprijateljskih sila izgleda kao zaostatak iz vremena sujeverja i neznanja. Nasuprot tome, Biblija predstavlja, kao deo stvarnosti našeg sveta, niz neprijateljskih sila u koje spadaju i demonska poglavarstva i vlasti. Iako biblijski pogled na svet obuhvata i naturalističke i naučne koncepte, svakako da ne temelji celokupno svoje gledište na njima. Biblijski pogled na svet dovoljno je opsežan da obuhvati i prirodni i natprirodni pogled na svet.

U Rimljanima 8,38, na primer, reč prevedena kao »poglavarstva« na grčkom glasi *archai*, pojam koji se može odnositi na građanske vlasti, ali i na natprirodne sile koje pokušavaju da uspostave demonsku vlast nad ljudima. U Efescima 6,12, izraz »upravitelji tame ovoga sveta« može se prevesti i kao »svetovni upravitelji ove tame«.

»Jasno je da Pavle govori o zlim duhovima kao ličnostima, demonima koji raspolazu jednom merom vlasti nad svetom. Uporedi izraz »knez ovoga sveta« koji opisuje Sotonu u Jovanu 12,31; 14,30; 16,11. Da je Sotona ličnost bilo je potpuno jasno Jovanu, piscu Otkrivenja (Otkrivenje 2,10; 12,10)«. (The SDA Bible Commentary 6,1044)

RAZMISLI: Kako se stvarnost velike borbe otkriva u tvom životu? Na koje načine i ti osećaš tu borbu? Na koji jedini način možeš biti poražen u toj borbi iako na svojoj strani imaš Hristovo obećanje o pobjedi?

POGLAVARSTVA I VLASTI: DRUGI DEO

Kao što smo već videli, izraz »poglavarstva« može se odnositi na svetovne upravitelje ili na natprirodne sile koje pokušavaju da uspostave vlast nad ljudskim životom. Druga grčka reč koja je upotrebljena zajedno s pojmom poglavarstva (*archai*) je reč *stoicheia*, što doslovno znači »elementi« ili »elementarne materije ili načela«. Kontekst u kome je reč *stoicheia* upotrebljena otkriva druge aspekte ovog grešnog sveta iz kojeg smo otkupljeni Hristovom pobedom na krstu.

U kontekstu svega o čemu govorimo, od čega smo još izbavljeni u Isusu, osim od doslovnih zlih sila? Vidi Kološanima 2,8.14.20; Galatima 4,1-11, posebno 3. i 9. stih.

Novi zavet, a posebno Pavlov koncept o »silama« izgleda da povezuje duhovna bića sa silama koje vladaju životom čoveka bez Hrista. Te sile mogu da budu političke, društvene, tradicionalne, pa čak i religijske. Reč *stoicheia* upotrebljena u Galatima 4,3.9 govori o sistemu neznaboštva kojeg su hrišćani u Galatiji bili oslobođeni. Ona se upotrebljava i u vezi s nekim oblicima starog judejskog zakonskog sistema. U Kološanima 2,8.20 ona se metaforički odnosi na svetovna filozofska načela.

»U Isaiji 24,21 izraz 'carevi zemaljski koji vladaju zemljom' ukazuje da se izraz »na visinu vojsku visoku« odnosi na Sotonu i na zle anđele. Pavle govori o Sotoni kao o »knezu koji vlada u vazduhu« (Efescima 2,2), a nevidljive glavare zla naziva »upraviteljima tame ovoga sveta koji stanuju na visokim mestima« (Efescima 6,12). U 1. Korinćanima 15,24.25 Pavle spominje njihovu podređenost Hristu. Isaija predviđa vreme kada će zli anđeli i zli ljudi dobiti zasluženu kaznu (vidi Matej 25,41; 2. Pet. 2,4.9; Otk. 20,10-15).« (The SDA Bible Comentary 4,198.199)

Ukratko, Biblija uči da našim životom vlada niz sila, ličnih i bezličnih. Bez Hrista, čovek je prepušten milosti i nemilosti tih sila, bez obzira u kom obliku se pojavljuju. Pritisci sadašnjeg trenutka, da ne pominjemo strah od budućnosti, kao i zahtevi života, društva, tradicije i ideologije mogu da vrše svoj uticaj koji može da odvoji čoveka od Gospoda. Međutim, preko Hrista, mi smo oslobođeni ne samo od svojih greha već i od okova kojima nas vezuju te »sile«. Treba da razumemo prirodu ove pobeđe i da zatražimo da se ona pripiše i nama.

RAZMISLI: Osim natprirodnih realnosti koje postoje u našem svetu, s kojim se još silama i uticajima borimo, silama i vlastima koje se bore protiv nas i naše vere? Prvo treba da utvrdimo koje su te sile i da se onda uhvatimo za obećanja koja imamo u Isusu da bismo zadobili pobeđu nad njima.

UBICA RAZOTKRIVEN

Hristos je došao na ovaj svet s namerom da uništi dela đavolska (Jevrejima 2,14). To je i učinio na krstu. Međutim, ako je Hristos bio pobjednik nad đavolom i poglavarstvima i vlastima, zašto se mi i dalje borimo s tim istim poglavarstvima i vlastima? Zašto je đavo i dalje u stanju da riče kao lav tražeći plen koji želi da proždere?

Pažljivo prouči tekst Kol. 2,15. Pregledaj tri različita glagola kojima se Pavle služi da opiše šta se dogodilo na krstu. Kako razumemo šta to znači?

Prvo, Hristos je »svukao« ili »razoružao« te sile. Grčka reč glasi *arekduomai*, što doslovno znači »skinuti nekome odeću«. Ovde može da znači da su sile bile lišene svog naoružanja.

O kakvom je naoružanju reč? »Hristov život pobjede, s Golgotom kao vrhuncem, izrekao je presudu đavolu. Sotonina maska je bila skinuta. Njegove metode delovanja su obelodanjene pred anđelima i celim nebeskim svemirom. On je razvio svoju pravu zastavu Svojim krstom Isus Hristos je lišio poglavarstva, vlasti, sile tame i njihove službene odeće i autoriteta koji su imali kao knezovi ovoga sveta, kao i njihovog oružja u borbi protiv pravde.« (The SDA Bible Commentary 7,205)

Hristos je javno razotkrio ove sile. Kako su te sile pred svima obelodanjene na krstu? Koja je njihova slika postala očigledna? Vidi Jovan 8,44.

Tekst osim toga naglašava da ih je Hristos pobjedio. Grčka reč glasi *thriambeuo* i uključuje i misao o proslavljanju. Ovde se krije i velika tajna: Isus visi na krstu, podnoseći nešto što je izgledalo kao strašan poraz, a ipak Biblija upravo to naziva pobjedom. Bez obzira šta je još ta pobjeda obuhvatala, ona je svakako pomogla da se razotkrije Sotona kao ubica, o čemu je Hristos odavno govorio.

Zahvaljujući krstu, dolazi dan kada će vladavina sila tame doći do svog konačnog i potpunog kraja. To jest, kada Hristos bude »ukinuo svako poglavarstvo i svaku vlast i silu« (1. Kor. 15,24), i kada poslednji neprijatelj bude uništen, a to je smrt (1. Kor. 15,26). Do tada, moramo izdržati, boreći se u dobroj borbi vere u Božjoj sili, a ona se nudi svima koji je zatraže.

Posle Hristove smrti »Sotona je uvideo da je njegova maska skinuta. Njegova vladavina razotkrivena je pred bezgrešnim anđelima i svemirom. Otkrio je sebe kao ubicu. Prolivši krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića. Odsada je njegovo delovanje ograničeno. Bez obzira na stav koji bi zauzeo, više nije mogao sačekivati anđele kad dolaze iz nebeskih dvorova i pred njima optuživati Hristovu braću kao one koji su obučeni u haljine prljave i oskvrnjene grehom. Tako se prekinula poslednja karika naklonosti između Sotone i nebeskog sveta.

Pa ipak, Sotona tada nije bio uništen. Ni tada anđeli nisu shvatili šta je sve obuhvaćeno ovom velikom borbom. Načela koja su bila u pitanju trebalo je mnogo potpunije otkriti. Čoveka radi, Sotonino postojanje moralo se produžiti. Čovek, kao i anđeli, mora da uoči razliku između Kneza videla i kneza tame. On mora da izabere kome će služiti.« (Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 761 orig.)

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi »Velika borba« čitaj poglavlje pod naslovom »Delovanje zlih duhova«.

»Vodi se bitka nevidljiva za ljudske oči. Gospodnja vojska je na bojištu, trudeći se da spase duše. Sotona i njegove čete su takođe na delu, trudeći se na svaki mogući način da prevare i unište... Iz dana u dan, bitka se nastavlja. Kada bi se naše oči mogle otvoriti da sagledamo sile dobra i sile zla na delu, ne bi bilo nikakve neozbiljnosti, nikakve taštine, nikakvog zadirkivanja ili šale. Kada bi svi mogli da stave na sebe sve oružje Božje, i da se muški bore u bitkama Gospodnjim, postizale bi se pobeđe koje bi navele carstvo tame da zadrhti.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, sv. 6, str. 41)

»Kada ljudi nastoje da uspostave sklad s Bogom, uvideće da muke krsta još nisu prestale. 'Poglararstva, vlasti i duhovi pakosti ispod neba' svrstali su se u bojne redove protiv svih onih koji se pokoravaju nebeskom zakonu. Zato, umesto da izazivaju žalost, progonstva treba da donose radost Hristovim učenicima jer im je to dokaz da idu stopama svoga Učitelja.« (Elen G. Vajt, Misli sa Gore blagoslova, str. 29.30 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Pažljivo pročitajte tekst u Jevrejima 2,14.15. Smrt kao sredstvo porobljavanja ovde je jasno opisana. Zapazite i da je naglasak stavljen na naš strah od smrti. Zašto se tako mnogo plašimo smrti? Kako nas taj strah drži, kao što kaže apostol, u nekoj vrsti ropstva? Kako hrišćanin koji je slobodan u Hristu treba da gleda na smrt?**
- 2. Za neke ljude čitava ideja o demonima je samo sujeverje, za druge, strah od demona ispunjava celi život. Kako da, kao hrišćani, napravimo ravnotežu u svom gledanju na stvarnost postojanja tih sila, a da istovremeno razumemo ono što je Hristos učinio za nas u borbi protiv njih?**
- 3. Koji su neki od primera kako demonske sile upravljaju svetovnim silama ili utiču na njih?**
- 4. Kako nam velika borba na globalnom planu pomaže da razumemo to što zlo i dalje postoji, čak i posle Hristove pobeđe na krstu?**

POBEDA NAD SILAMA ZLA

Tekstovi za proučavanje: Efescima 1,18-22; Rimljanima 8,26-39; Jakov 4,7; 1. Petrova 5,6-10; Luka 10,1-20; Dela 5,12-16.

Tekst za pamćenje: »A u svemu ovome pobjeđujemo onoga radi koji nas je ljubio« (Rimljanima 8,37).

Glavna misao: U Hristu, imamo pobjedu nad silama zla koje nas tlače.

U nekim delovima sveta religija je prvenstveno izvor snage da se čovek suoči sa izazovima svakodnevnog života. Hrišćanska nada u spasenje od greha, na primer, strana je mnogim takvim tradicionalnim religijama. U tim krajevima, hrišćanstvo je u opasnosti da bude shvaćeno uglavnom kao sredstvo neophodno za suočavanje sa izazovima svakodnevnog života.

Iako izvesno postoje mnoge praktične prednosti hrišćanskog načina života, moramo uvek imati na umu da je hrišćanstvo »vanzemaljski« usmereno. Hrišćanstvo zapaža još jednu dimenziju stvarnosti osim one materijalne. Oba područja su važna, i oba poseduju sile oprečne jedna drugoj. Kako bismo morali biti zahvalni što imamo obećanje o pobjedi na oba plana, materijalnom i duhovnom.

I ponovo moramo da naglasimo da priča o velikoj borbi između Hrista i Sotone mora da oblikuje pozadinu našeg razumevanja sveta i našeg mesta u njemu kao hrišćana. Usred tog sukoba, hrišćanstvo ne prepušta svoje pripadnike milosti i nemilosti suprotne strane. Naprotiv, u Hristu mi imamo obećanje o pobjedi nad tim silama.

PRIPREMLJEN PUT ZA NAŠU POBEDU

Hrišćanin ne bi imao nade u pobjedu nad silama zla da već nije pripremljen put za njegovu pobjedu nad zlom. Pouka od prošle sedmice jasno ističe da je Hristos, svojom smrću na krstu i svojim uskrsnjem iz groba, postigao pobjedu nad svim vrstama zla i nad silama koje se bore protiv Boga. U pravom smislu te reči, razobličavanje i razoružavanje tih »sila« ograničilo je njihovo delovanje. Činjenica da su te »sile« prisiljene na pokornost priprema put za pobjedu hrišćanina.

Prouči tekst u Efescima 1,18-22. Pavle se moli Bogu da prosvetli oči hrišćanima u Efesu. Prema Pavlu, šta je Hristos ostvario za nas? Kako da razumemo te reči u kontekstu velike borbe? Koje nam je obećanje odve upućeno? Kako da to obećanje postane stvarnost u našem iskustvu?

Pavle se moli da novo i duboko prosvetljenje prati hrišćane. Kada se to bude dogodilo, njihov život će biti ispunjen hrišćanskom nadom. Oni će postati svesni svojih prednosti kao naslednici Božji, i iz iskustva poznavati silu Božju u svom životu, silu koja je isto toliko snažna kao i ona koja je podigla Hrista iz mrtvih.

Posebnu pažnju obrati na tekst u Efescima 1,20-22. Šta iz tih obećanja možemo tražiti za sebe i za svoju borbu sa silama koje su mnogo jače od nas?

Kao posledica Hristovog raspeća i uskrsenja, sve na svetu, uključujući i poglavarstva i vlasti, deluje u pokornosti Njemu. Sve je zaista pripremljeno za mogućnost naše pojedinačne pobjede nad svim što bi nas moglo tlačiti na duhovnom području.

RAZMISLI: Pročitaj stihove predviđene za danas. Šta možeš iz njih izvući za sebe u svim duhovnim borbama s kojima se suočavaš u ovom trenutku? Razmisli o ovde rečenom i o onom što nam je obećano u Hristu? Kako bi se to moglo pretvoriti iz čiste teologije u stvarnost našeg iskustva?

NADA U POBEDU

Ne samo da je sve pripremljeno za našu pobjedu nad zlim silama nego nam Biblija izričito daje nadu u našu pobjedu nad njima.

Prouči tekst u Rimljanima 8,26-39. Šta Pavle nastoji da ovde istakne? Koje razloge Pavle navodi za potrebu da hrišćanin s poverenjem gleda u budućnost? Pogledaj na sva prekrasna obećanja i reči ohrabrenja koji se nalaze u tim stihovima. I ponovo, kako da ih preobrazimo iz čiste teologije, iz nečega što samo zvuči prijatno, u život u skladu s jasnim učenjima Božje Reči koja su ovde objavljena?

Tekst u Rimljanima 8,29.30 predstavljao je bojno polje za diskusije o predestinaciji. Međutim, taj tekst se pojavljuje u kontekstu velikog obećanja. Pavle daje najmanje dva čvrsta razloga iz kojih hrišćanin treba da ima poverenja u Gospoda. Prvo, Duh nam pomaže u našim nevoljama i uzdizanjima. Drugo, u skladu s Božjom večnom namerom, sve na svetu, uključujući i nevolje, doprinosi konačnom uspehu hrišćaninove borbe – bez obzira koliko nam je teško da se nosimo s tim u sadašnje vreme. Imati poverenja u Boga u teškoćama zaista je ključna komponenta onoga šta znači živeti verom, a ne gledanjem.

Pomenuti stihovi su Pavlov način da opravda poverenje koje je izrazio u prethodnom stihu. U tim stihovima Pavle pokazuje kako se razvija Božja namera sa onima koji vole Gospoda, namera koja objedinjuje sve procese spasenja.

Na koji način Pavlovo nastojanje da unapredi poverenje hrišćanina dostiže svoj vrhunac u Rimljanima 8,31-34? Razmotri posebno Rimljanima 8,31. U kontekstu velike borbe, šta iz tih stihova možemo uzeti za sebe lično?

Tekst u Rimljanima 8,35-39 opisuje niz problema koje hrišćanin može da pobjedi. Zapazi da se i »poglavarstva i vlasti« nalaze na toj listi. Već i sama sveobuhvatnost ove liste govori da nema ničega u svemiru što hrišćanin ne može da pobjedi, zahvaljujući Hristu.

HRIŠĆANI NASUPROT ĐAVOLU

Pročitaj tekst u Jakovu 4,7. Koje je jasno obećanje upućeno onome ko se bori protiv đavola? Kako neko može da ustane protiv sile koja je toliko snažnija od nas? Vidi i 5. Mojsijeva 4,4.

Hrišćanin nije bespomoćna žrtva, izručena na milost i nemilost đavolu (vidite li koliko je važno da shvatimo stvarno postojanje Sotone i palih anđela?). Međutim, hrišćanin nije toliko pozvan da se bori, da se suproti đavolu, koliko da ustane protiv njega. Reč prevedena kao »protiviti se« u grčkom glasi *anthistemi*, što znači »ustati protiv nečega«. Upravo stav koji hrišćanin zauzima navodi đavola da pobegne. Taj stav treba da se ogleda u potpunom pokoravanju Hristu, koji jedini ima snagu da natera đavola da pobegne od nas.

Prouči tekst u 1. Petrovoj 5,6-10. Kakvo je obećanje upućeno hrišćaninu za slučaj suočavanja s neprijateljem koji riče kao lav, tražeći koga da proždere? Kako nam ovi tekstovi pomažu da razumemo o čemu to Jakov piše? Vidi i Efescima 4,27 i 6,11.

Petar je napisao ove reči kao savet hrišćanima koji su stradali od progonstva. Očigledno je znao da se iza progonstva koje trpe njegovi čitaoci krije njihov zakleti neprijatelj Sotona. Apostol savetuje svojim čitaocima da se odupru đavolu. Petar se služi rečju *anthistemi*, kao i Jakov, ali Jakov dodaje reč *stereo* koja menja prvobitni njen smisao, jer znači »čvrsto ili odlučno«. Prema tome, on nagoveštava da će đavo pobeći od onih koji se postavljaju protiv njegovih napada u čvrst, snažan front. Kukavičko držanje neće biti dovoljno. Ipak, Petar to dobro zna, uprkos čvrstom držanju nevolje mogu da potraju još neko vreme; ali sam Gospod će usavršiti, učvrstiti i utvrditi hrišćanina (1. Petrova 5,10).

RAZMISLI: Uprkos svim obećanjima koja smo ovde nabrojali, nema obećanja da ćemo biti slobodni od patnji, zar ne? Koji hrišćanin nije svestan stvarnosti patnji? Kao ljudima, na ovom svetu nam je izgleda palo u deo da stradamo. Koju odlučujuću promenu unosi naša vera kada su u pitanju stradanje i bol?

PRIMERI POBEDE

Do sada smo u Bibliji razmatrali tekstove o nadi i o obećanjima o pobjedama koje hrišćanin može da postigne. Međutim, osim toga mi u Bibliji imamo i stvarne primere hrišćanskih pobjeda nad silama zla. Počecemo od primera službe prvih učenika koje je Isus poslao na rad.

Čitaj tekstove u Mateju 10,1-8; u Marku 6,7.12.13; u Luki 9,1.2 i 10,1-20. Razmotri šta je tim ljudima povereno da čine. Kako da razumemo ove tekstove u kontekstu velike borbe? Osim toga, šta oni danas govore nama koji smo pozvani da propovedamo Isusa Hrista svetu?

Stvarno je zanimljivo da je Isus, kada je poslao učenike da objavljuju jevanđelje o dolasku Božjeg carstva, smatrao da je veoma važno da im da i moć da isteruju demone i nečiste duhove. To ne bi trebalo da nas iznenadi, jer pravo propovedanje jevanđelja nezaobilazno razotkriva sile zla. Ispoljavanje »sila zla« moralo se očekivati za vreme propovedanja jevanđelja, pa se zato pojavila i potreba da dvanaestorica dobiju vlast nad njima. Svakako, sile zla su se javljale dok su učenici propovedali jevanđelje, ali je isto tako sigurno da su i mnogi demoni bili isterivani.

Koliko se može videti iz izveštaja, Isus nije izričito zapovedio i sedamdesetorici da isteruju demone. Vidi Luka 10,9. Ipak, izgleda da je upravo taj aspekt misije najviše uzbuđivao sedamdesetoricu (Luka 10,17). Sedamdesetorica su radosno izveštavala da su im se, dok su propovedali jevanđelje, i demoni pokoravali. Razume se, oni su shvatali da je upravo Isusova sila delovala preko njih i činila da se to dogodi.

Iako se mnogo može raspravljati o ovim tekstovima i o načinu na koji bi trebalo da se danas tumače, važno je da mi, kao hrišćani koji su pozvani da objavljuju jevanđelje svetu, imamo silu da to i činimo.

RAZMISLI: Pročitaj tekst u Luki 10,20. Koju važnu pouku možemo izvući za sebe iz tih Isusovih reči? Šta bi, prema Njegovom odgovoru, trebalo da nam bude važno u našem životu? Kako da budemo sigurni da stvarno tome dajemo prednost?

PRIMERI POBEDE (DELA APOSTOLA)

Primeri pobeđe nad demonskim silama, koje smo juče razmatrali u pouci, događali su se u vreme dok je Isus bio na našoj Zemlji. Međutim, pobeđe nikako nisu bile ograničene samo na to razdoblje. U Knjizi Dela apostolska nalazimo dalje pobeđe Isusovih sledbenika nad demonskim silama.

Izvesno, to ne bi trebalo da nas iznenađuje ako uzmemo u obzir sva obećanja koja je Isus ostavio svojim sledbenicima o Svetome Duhu koji će biti s njima kada On bude otišao (vidi Jovan 14,16).

U isto vreme, kao što dobro znamo, velika borba između Hrista i Sotone, iako je njen ishod određen na krstu, mora da se vodi sve do kraja vremena. I zato Hristovi sledbenici, čak i posle Njegovog odlaska, moraju da učestvuju u sukobu, a posebno kada se trude da ispune evanđeoski nalog.

Pročitaj sledeće primere nekih od tih pobeđa nad silama zla. Koje pouke možemo izvući za sebe u sadašnjem kontekstu propovedanja i svedočenja?

Dela 5,12-16 _____

Dela 3,1-11 _____

Dela 16,16-18 _____

Tekst u Delima 16,16-18 beleži jedan neobičan slučaj. Kada je devojčica, robinja, spomenula »Najvišeg Boga«, njene reči su izražavale veliku istinu. Pavle, ipak, nije želeo da se o tome govori. On je mogao da vidi šta se stvarno događa. Natprirodne sile koje su njome upravljale i tako zarađivale novac njenim gospodarima, nisu dolazile od Gospoda, i Pavle je to dobro znao. Kada je ona povikala da su Pavle i njegovi drugovi sluge Boga najvišega, nije govorila o pravom Bogu, već, najverovatnije, o hananskom božanstvu koje je takođe nosilo ime Elion (Najviši). Zapazite kako se lako, upotrebom nekih opštepoznatih pojmova, zabluda može nametnuti kao istina.

RAZMISLI: Pogledajte ponovo tekst u Delima 5,12-16 i onaj njegov neverovatan deo gde se govori o ljudima koji su se nadali da će makar »senka Petrova oseniti nekoga od njih«. Kakvo upozorenje bi ovo moralo da predstavlja za svakoga ko radi za Gospoda, posebno za one čije delovanje izgleda vrlo uspešno?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Čežnja vekova pročitaj poglavlje pod naslovom »Da se ne plaši srce vaše.«

»Isus je zadobio pobjedu pokornošću i verom u Boga, i preko apostola kaže i nama: 'Pokorite se Bogu, a protivite se đavolu i pobeći će od vas. Približite se Bogu i On će se približiti vama' (Jakov 4,7.8). Mi ne možemo izbaviti sebe od sile kušača; on je pokorio ljudski rod, i kada pokušavamo da mu se odupremo svojom snagom, postaćemo plen njegovih lukavstava; međutim, 'tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu će uteći pravednik, i biće u visokom zaklonu' (Priče 18,10). Sotona drhti i beži pred najslabijom dušom koja nalazi svoje utočište u tom moćnom imenu.« (Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 130.131 orig.)

»Svemoćna sila Svetoga Duha predstavlja odbranu svake ponizne duše. Nijednom koji u kajanju i veri potraži Njegovu zaštitu, Hristos neće dopustiti da potpadne pod uticaj neprijateljeve sile. Spasitelj je pored onih koji su u iskušenju i u teškoćama. S Njim ne postoji neuspeh, gubitak, nemogućnost ili poraz; mi možemo sve kroz Njega koji nam moć daje. Kada dođu iskušenja ili nedaće, ne čekajte da savladate sve teškoće, već gledajte na Isusa, svoga pomoćnika.«

»Postoje hrišćani koji previše razmišljaju i govore o Sotoninoj sili. Oni razmišljaju o svom neprijatelju, pominju ga dok se mole, govore o njemu i u njihovoj mašti on postaje sve veći i veći. Istina je da je Sotona moćno biće, ali, hvala Bogu, mi imamo silnog Spasitelja koji je zloga zbacio s Neba. Sotona je zadovoljan kada veličamo njegovu silu. Zašto ne govoriti o Isusu? Zašto ne veličati Njegovu moć i Njegovu ljubav?« (Čežnja vekova, 490.493 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Uzmite neke primere pobjeda prikazanih u Bibliji o kojima smo razmišljali u toku ove sedmice. Kako treba da shvatimo slične primere koji se događaju danas? Šta da činimo, ako uopšte išta možemo da učinimo, da se takvi primeri češće događaju?
2. Šta znače reči »približiti se Bogu« iz prethodnog navoda? Kako se to može ostvariti? Razgovarajte u razredu šta to znači, kako to činimo i šta se dešava ako tako postupamo?
3. Zamislite da ste Petar i da ljudi žele da na njih padne makar samo vaša senka. Kako bi se to moglo odraziti na vaše duhovno stanje? Gde je vaša jedina sigurnost u svakoj sličnoj situaciji?

OPREMANJE ZA POBEDU

Tekstovi za proučavanje: Efescima 6,14-18; 2. Korinćanima 6,7; Efescima 5,9; Rimljanima 10,15; 1. Solunjanima 5,8; Marko 14,38.

Tekst za pamćenje: »Toga radi uzmite sve oružje Božje, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve, održati se« (Efescima 6,13).

Ključna misao: Svi mi, kao vernici, moramo da budemo lično i pojedinačno opremljeni tako da bismo se, lično i pojedinačno, mogli uključiti u veliku borbu.

Sotonin konačni cilj je da se izbori za odanost koju svaki istinski vernik duguje Hristu. Pre svog obraćenja, ljudi su pripadali Sotoninom carstvu; on ih je imao u svojoj vlasti. Iako obraćenje Hristu oslobađa vernika Sotonine vlasti, ono ne isključuje potpuno njegovu demonsku silu. Sotona samo povećava svoje napore da uništi našu veru i da nas ponovo zadobije za sebe. On ima širok izbor prevarljivih zamki; Pismo ih naziva »lukavstva đavolska« (Efescima 6,11). Na kraju, međutim, bez obzira na neprijateljeva lukavstva, zamke, i prevare, on ne može da uzme iz Isusovih ruku nikoga ko odluči da ostane veran Gospodu (Sotona može da unesreći naš život, ali to je nešto sasvim drugo.)

Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na hrišćaninovu opremu za tu borbu. Staviti na sebe svu opremu Božju je naša jedina zaštita. Prema tome, treba da razumemo prirodu te opreme, jer bez nje ćemo sigurno postati plen neprijatelja, dok nam je s njom pobjeda obezbeđena.

POTREBA DA SE LIČNO OPREMIMO

U Efescima 6,12 Pavle opisuje život hrišćanina kao borbu, govoreći »mi ratujemo«. Zapazite da govori u množini. Ovaj tekst doslovno glasi: »Jer se ne rvemo s telom i krvlju.« Svaki hrišćanin je uključen u ovu sliku. U 13. stihu Pavle poziva svoje čitaoce da stave na sebe celokupnu Božju opremu, »sve oružje Božje«. Mi treba da se opremimo Božjim oružjem, a ono nam je svima stavljeno na raspolaganje. Pavle započinje stih rečju: »Stoga«. On time želi da kaže da nam je, uzimajući u obzir prirodu sukoba, takva oprema neophodna. Pavle zatim opisuje način na koji hrišćanin treba da bude opremljen i pri tom se služi slikom rimskog vojnika naoružanog za bitku.

Pažljivo razmotri sliku koju opisuje tekst u Efescima 6,14-17. Šta te u toj slici osvedočava da je ovde reč o sukobu u kome mora da učestvuje svaki hrišćanin i da je to učestvovanje lične prirode? Šta za tebe znači da je to bitka u kojoj ti lično moraš da učestvuješ?

Reč prevedena kao »rvanje« u originalu se odnosi na borbu prsa u prsa, ali je kasnije primenjena i na druge vrste borbe. Ovde, iako stvarna borba prsa u prsa s demonima možda nije bila u vidu, reč jasno ukazuje na pojedinačno učešće u borbi.

Parabola o deset devojaka u Mateju 25,1-13, iako u drugačijem kontekstu od onoga koji je dat ovde, isto tako govori o ličnom, pojedinačnom učešću u duhovnoj borbi. Duh proroštva primenjuje duhovne okolnosti pet devojaka na Pavlov opis grupe ljudi poslednjeg vremena koji imaju obličje pobožnosti, ali im nedostaje Njegova sila (2. Timotiju 3,1-5). »To je grupa koja će u vreme opasnosti povikati: mir i sigurnost. Oni uljuljkuju svoje srce u sigurnost, i ne sanjaju o opasnosti. Kada se trgnu iz svog mrtvila, prepoznaju svoju potrebu i traže od drugih da poprave njihov nedostatak; ali u duhovnim pitanjima niko ne može da nadoknadi tuđi nedostatak.« (Elen G. Vajt, Pouke velikog Učitelja, str. 411.412 orig.)

RAZMISLI: Šta je to što samo ti možeš da učiniš za sebe – ono što niko drugi ne može da učini? (Na primer, niko ne može da jede umesto tebe, zar ne?) Kako onda to isto načelo primenjuješ na opremanje samoga sebe za duhovnu borbu u kojoj učestvuješ kao pojedinac?

OPASAČ ISTINE, NAPRSNIK PRAVEDNOSTI

»Stanite, dakle, opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde« (Efescima 6,14).

Iako je pomalo teško saznati pravu prirodu opasača, izgleda da u Efescima 6,14 Pavle misli na kožnu kecelju koja je nudila neku vrstu zaštite donjem stomaku, ali ostavljala dovoljno slobode pokreta i spremnosti za moguće delovanje. U tom smislu, opasač je postajao deo osnovne opreme. I to je, kaže Pavle, »istina«.

Zajedno sa opasačem istine koristio se naprsnik pravednosti. Na taj način Pavle u jednom stihu povezuje pojmove »istina« i »pravednost«.

Pregledaj sledeće tekstove. Kako nam oni mogu pomoći da razumemo vezu između istine i pravednosti i zašto su te dve vrline tako ključne za našu duhovnu zaštitu u velikoj borbi? 1. Carevima 3,6; Psalam 15,2; 96,13; Priče 12,17; Isaija 48,1; 2. Korinćanima 6,7; Efescima 5,9.

Kada govori o pravednosti kao o prsnom oklopu u kontekstu duhovne borbe, apostol Pavle ima na umu moralna pitanja. Činiti ono što je pravo i primenjivati načela pravednosti ili, drugim rečima, živeti po »istini«, isto je tako bitno za hrišćanina u sukobu sa silama zla kao što je oklop na prsima bio za vojnika na bojnopolju. Kada odbijamo da činimo ono što je pravo, kada okrećemo leđa onome što znamo da je istina, postajemo lak plen za Sotonine napade, jer ostavljamo deo tela potpuno nezaštićen.

U isto vreme, iako ova »pravednost« obuhvata življenje pravednim životom, moramo uvek imati na umu i drugi aspekt pravednosti, a to je Hristova pravednost koja pokriva vernika i ostaje vernikova jedina nada na spasenje. Sve dok se budemo držali te istine – da se naše spasenje temelji na Isusu – možemo da budemo zaštićeni od Sotoninog najžešćeg duhovnog napada, a to je obeshrabrenje.

RAZMISLI: Da li si ikada bio u iskušenju da odustaneš od svog hodanja za Isusom, jer si bio obeshrabren zbog svog života, svog karaktera, svojih postupaka? Ako je tako, zašto je razumevanje istine o Hristovoj pravednosti tako bitno za snažnu odbranu protiv Sotoninih napada?

PRIPREMA I ŠTIT VERE

Rimski vojnik se opremao da bude siguran da njegovi koraci neće biti ugroženi na teškom i neravnom terenu. Da bi sebi omogućio kretanje preko svih vrsta puteva, rimski vojnik je često nosio obuću opremljenu oštrim klinovima. Takva obuća je osiguravala čvrst oslonac, pa Pavle upoređuje takvu obuću sa »spremnosću« ili »pripravnosću« za nošenje jevanđelja mira (Efescima 6,15).

Čitaj tekstove u Isaiji 52,7, Rimljanima 10,15 i Efescima 6,15. Pavle se tu izgleda bavi idejom o čvrstini u hrišćanskom životu borbe. Na koji način jevanđelje mira omogućava hrišćaninu »čvrst oslonac« u duhovnoj borbi?

Tekst u Efescima 6,15 može se prevesti na nekoliko načina: »stopala obuvenih u pripravu jevanđelja mira« ili »imajući stopala opremljena spremnosću za jevanđelje mira« ili »obukavši svoja stopala u opremu jevanđelja mira«. Ključ je jedna grčka reč koja može da znači »pripremljenost«, kao kada se priprema temelj ili osnova. Prema tome, jevanđelje mira kao »pripremljeni temelj« jeste mir koji hrišćanin oseća kao rezultat pomirenja s Bogom putem Hristove krvi. Ovo pomirenje daje hrišćaninu čvrst oslonac ili temelj odakle polazi da se uključi u duhovnu bitku s kojom se svi mi suočavamo.

Sledeći deo opreme o kome Pavle govori je štit, koji upoređuje s verom (Efescima 6,16). Predstavljajući taj deo opreme, apostol započinje svoj uvod izrazom koji bi se mogao prevesti kao »iznad svega« ili »osim toga, ili kao dodatak svemu tome«. Šta mislite, šta apostol hoće da kaže tom uvodnom frazom?

Reč prevedena kao štit dolazi od reči koja znači i »vrata«. Štit, koji je merio 120 centimetara u visinu i oko 60 u širinu, sastojao se od dva sloja drveta međusobno spletenih i imao je oblik vrata. Pošto su strele u to vreme bile namočene u katran i onda zapaljene, drveni štit je bio prekriven kožom da bi se zapaljene strele gasile prilikom udara. Štit je bio najistaknutiji odbrambeni deo opreme.

Duhovnu analogiju nije teško sagledati: među vatrenim strelama Sotone nalaze se požuda, sumnja, pohlepa, taština, i tako dalje. »Međutim, vera u Boga, visoko podignuta kao štit, hvata ih, gasi njihov plamen, i čini da bezopasno padaju na zemlju.« (The SDA Bible Commentary 6,1045) Ova vrsta vere je prevashodno vera na delu, vera koja, iako obuhvata doktrinarnu istinu, ide dalje od samog verovanja. To je vera koja se pokazuje u aktivnoj odbrani protiv napada neprijatelja. Naravno, mi ne možemo da spasemo sami sebe i nismo u stanju da se sami borimo s neprijateljem; naša bitka je da svakoga dana biramo Gospoda i Njegove puteve pre bilo čega što nam Sotona predlaže kao mogućnost.

KACIGA I MAČ

Kaciga spasenja u Efescima 6,17 verovatno je preuzeta iz Isaije 59,17, iako je Pavle drugačije primenjuje. U Isaiji 59, sam Bog nosi kacigu spasenja; a ovde, u Efescima, hrišćanin je pozvan da je primi. Dok su prethodni delovi opreme bili stavljeni vojniku na raspolaganje, naime da ih sam uzme, kaciga mu se predaje. Možda se time naglašava priroda spasenja kao potpunog poklona.

U 1. Solunjanima 5,8, Pavle govori o kacigi kao o nadi na spasenje. U Efescima 6,17, kaciga se jednostavno naziva spasenjem. Kako ova promena naglaska pomaže da se objasni kako spasenje može da bude odbrambeno oružje?

Spasenje u Novom zavetu je sadašnje iskustvo koje će doživeti svoj vrhunac u večnosti oslobođanjem od svake vrste zla. Pobjednička kaciga koju Bog nosi (Isaija 59,17) daje se verniku kao zaštita. Pošto je konačni cilj Sotone i njegovih napada da hrišćaninu uskrati spasenje, sadašnji dokaz spasenja koji mu se daje nezavisno od njegovih dela postaje moćno oružje za preživljavanje u sukobu. Zaista vernik može da izjavi zajedno s psalmistom u svakom duhovnom sukobu: »Gospode, Gospode, kreпки spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni« (Psalam 140,7).

Pošto je spomenuo kacigu spasenja, Pavle odmah zatim prelazi na »mač duhovni« koji je Reč Božja. Uporedi ovaj tekst sa tekstom u Jevrejima 4,12. Koju važnu istinu prenose ovi stihovi, posebno u kontekstu naše bitke sa Sotonom?

Hristovo kušanje je zabeleženo u Mateju 4,1-10 kao prekrasna ilustracija mogućnosti da Božja Reč postane uspešno oružje u borbi protiv Sotone. Tekst osim toga pokreće hrišćane da se oslone na istine koje su otkrivene u Božjoj Reči.

RAZMISLI: Tako mnogo sila se zaverilo da oslabi našu veru u Bibliju. Koje su neke od tih sila u vašem društvu, crkvi ili kulturi? Ili, što je još mnogo važnije, kako da se odbranimo od svakog pokušaja Sotone (koji ponekad može biti vrlo lukav) da oslabi našu veru u Božju Reč?

»MOLITE SE ...BEZ PRESTANKA«

Tekst u Efescima 6,18 počinje rečima »i svakom molitvom«, što ukazuje na činjenicu da je molitva povezana s prethodnim stihovima. Poenta je u tome da stavljanje, uzimanje i primanje delova božanske opreme zahteva oslanjanje na Boga. Prema tome, »molitva nije samo još jedno oružje više; umesto toga, to je duh, način na koji cela oprema treba da se nosi i da se bitka vodi. Pavle ovde poziva da molitva bude stalno stanje uma, trajno održavanje zajedništva s Bogom.« (The SDA Bible Commentary 6, 1046)

Pažljivo prouči tekst u Efescima 6,18. Koje reči i izrazi, povezani s Pavlovim savetom hrišćanima o molitvi, pozivaju na budnost i disciplinu.

Biblija često poziva ljude da ne prestaju da se mole (Luka 18,1; Rimljanima 12,12; Filibljanima 4,6; Kološanima 4,2; 1. Solunjanima 5,17). Međutim, u kontekstu bitke sa silama zla o kojoj Pavle govori u Efescima 6, on naglašava činjenicu da svaka prilika u životu treba da bude prožeta molitvom. Takav stav u odnosu na molitvu ne predstavlja mali zahtev za hrišćane, posebno zbog toga što je naša prva misao u trenutku teškoće da se posavetujemo s prijateljima i saradnicima, što je dobro i ima svoje mesto. Međutim, molitva treba uvek da bude naša prva linija odbrane i treba da bude nešto što uvek činimo.

Tekst u Efescima 6,18 započinje rečima »i svakom molitvom« i nastavlja pozivom da budemo budni. Povodom čega treba da stražimo, i zašto?

Kada je Isus bio u Getsimaniji, rekao je Petru i drugim apostolima, koje je našao kako spavaju, da budu budni i da se mole (Marko 14,38). Pre nego što se to dogodilo, Isus je proveo neko vreme pozivajući učenike da budu budni i da straže (Marko 13,33-37). Iz Lukine perspektive, straženje je povezano s molitvom kao stalnom pojavom koja donosi duhovnu snagu hrišćaninu. U Efescima 6,18 naglasak je na molitvi za druge. Nema sumnje, kada se molimo za druge, i mi sami duhovno jačamo i sami smo bolje opremljeni za sukob, bez obzira u kom se obliku bude pojavio.

RAZMISLI: Zašto je molitva za samog sebe važnija za nas u duhovnom pogledu od molitava koje drugi upućuju za nas – koliko god da su te molitve važne? Šta lična molitva čini za tebe, a što molitve drugih ne mogu da učine?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Dela apostola čitaj poglavlje pod naslovom »Pozvani da dostignemo viša merila«.

»U svakoj duši dve sile se ozbiljno bore za pobjedu. Neverovanje pokreće svoje snage, koje vodi Sotona, da nas odvoje od Izvora naše snage. Vera pokreće svoje snage, koje vodi Hristos, začetnik i svršitelj naše vere. Iz časa u čas, pred očima nebeskog svemira, sukob ide dalje. To je bitka prsa od prsa, i veliko pitanje glasi: Ko će nadvladati? Na to pitanje svako od nas mora sam da odgovori. Svako mora da učestvuje u ovoj borbi, boreći se na jednoj ili na drugoj strani. Niko ne može da nas oslobodi te borbe. ... Upućen nam je ozbiljan poziv da se pripremimo za tu bitku. 'A dalje, braćo moja, jačajte u Gospodu i u sili jačine njegove. Obucite se u sve oružje Božje da biste se mogli održati protiv lukavstva đavolskoga' (Efescima 6,10.11)« (Sons and Daughters od God, p. 328)

»Mi moramo staviti na sebe svaki deo opreme i onda stati čvrsto na svom mestu. Gospod nam je ukazao čast izabravši nas za svoje vojnike. Borimo se hrabro za Njega, uzdižući ono što je ispravno u svakom poduhvatu. Poštenje u svemu bitno je u borbi duše. Dok se borite za pobjedu nad svojim sklonostima, On će vam pomoći svojim Svetim Duhom da budete oprezni u svakom postupku, da ne pružite neprijatelju nikakvu priliku da loše progovori o istini. Stavite na sebe svoj prsni oklop, tu božanski zaštićenu pravednost, koju svi imaju prednost da nose. To će zaštititi vaš duhovni život.« (Ellen G. White, The SDA Bible Commentary 6,1119)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Koliko god da je naša pouka za ovu sedmicu naglašavala lični aspekt borbe u kojoj svi učestvujemo, kao hrišćani mi smo i deo jedne šire zajednice. Kako bi zajednica kao celina mogla da pomogne svojim članovima u njihovoj pojedinačnoj borbi? Na koji praktičan način zajednica može da pomogne onima koji su u duhovnoj potrebi, bez obzira u kom obliku se ta potreba pojavila?**
- 2. Kako vojna simbolika kojom se Pavle služi naglašava stvarnost velike borbe, tako bitne u Bibliji? Zašto je uvek važno da stvarnost tog sukoba imamo pred očima? Ko bi mogao da zamisli vojnika na bojnopolju koji je zaboravio da se nalazi u ratu? Koliko je važnije za nas da ne zaboravimo bitku u kojoj učestvujemo?**

CRKVA: U SLUŽBI LJUDSKOM RODU

Tekstovi za proučavanje: Rimljanima 16,5; 1. Korinćanima 1,2; 1. Petrova 2,9; Matej 28,19.20; Jovan 17,21.22; Dela 15,1-29.

Tekst za pamćenje: »Ovo ti pišem nadajući se da ću skoro doći k tebi. Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božjemu, koji je crkva Boga živoga, stub i tvrđa istine« (1. Timotiju 3,14.15).

Gljučna misao: »Treba da imamo na umu da je Crkva, iako puna slabosti i nedostataka, jedini objekat na Zemlji kome Hristos posvećuje svoju najveću pažnju.« (Ellen G. White, Selected Messages, 2. knjiga, 396)

Za mnoge, Crkva više nije ono što je nekada bila – bez obzira šta bi to moglo da znači. Neki ljudi čak govore o »hrišćanstvu bez Crkve«, iako se ta zamisao sama sebi suproti. Drugi se bore protiv »organizovane religije« (da li bi »neorganizovana religija« bila bolja?). Biblija sa svoje strane jasno govori o važnosti Crkve. Crkva nije samo jedna mogućnost; ona je ključna komponenta plana spasenja. Nije onda nikakvo čudo da će u toku velike borbe Sotona ulagati svoje najveće napore protiv nje, posebno zato što je Crkva značajno sredstvo uz čiju pomoć grešnici dolaze u dodir s božanskom ponudom spasenja. Crkva, piše Pavle, predstavlja »Božji dom, stub i tvrđu istine« (1. Timotiju 3,15). Crkva nije ljudski pronalazak; Bog ju je osnovao da bi zalutale grešnike doveo u sponosni odnos sa sobom.

Kada govorimo o prirodi nečega, obično smo zainteresovani za njegovo poreklo, delatnost i svrhu. Osim što se služi raznim slikama da bi opisala Crkvu, Biblija upotrebljava i jednu posebnu reč, daje joj poseban naziv *ecclesia* (eklezija), što znači »pozvana iz« ili »dozvana u«. U svetovnom grčkom životu reč se prvenstveno upotrebljavala da opiše grupu građana koja je pozvana iz svojih domova na javno mesto - na sastanak ili okupljanje. Novi zavet upotrebljava naziv u tom opštem smislu.

U grčkom prevodu Starog zaveta, Septuaginti, sabor Izrailjaca, posebno kada se narod okupljao pred Gospodom u religijske svrhe, takođe se naziva *ecclesia*.

Jevreji su bili »pozvani iz« da budu poseban Božji narod, a prvi hrišćani su verovatno upotrebljavali istu reč da bi označili one Jevreje i neznabošce koji su, kao primaoci Božje blagodati, bili pozvani da budu Hristovi svedoci. U Novom zavetu, Crkva predstavlja opis skupa vernih u celom svetu. Važno je zapaziti da se reč *ecclesia* nikada nije upotrebljavala da opiše građevinu u kojoj se obavljalo javno bogoslužjenje. Isto tako je značajno da, iako i reč »sinagoga« opisuje skup ljudi okupljenih s posebnom namerom, hrišćani radije upotrebljavaju naziv *ecclesia*. Bilo kako bilo, oba naziva ukazuju da je novozavetna Crkva nastavak starozavetne Crkve, »sabora« Izrailja (Dela 7,38).

Reč *ecclesia* upućuje, u opštem smislu, na skup ljudi dozvanih iz sveta božanskom inicijativom. Kako ova definicija objašnjava Pavlovu upotrebu te reči na tri različita nivoa: (1) na Crkvu u pojedinačnim domovima (Rim. 16,5; 1. Kor. 16,19); (2) na Crkvu u pojedinim gradovima (1. Kor. 1,2; Gal. 1,2); i (3) na Crkvu na širim geografskim područjima (Dela 9,31)?

Ecclesia je naziv ili opis bilo koje grupe ljudi okupljene da učestvuje u spasonosnom odnosu sa Hristom. To znači da pojedinačni skupovi nisu samo deo cele Crkve; svaka jedinica predstavlja celu Crkvu. Štaviše, Crkva je jedna po celom svetu, ali je istovremeno predstavljena svaki svojim skupom.

RAZMISLI: Razmišljaj o svojoj mesnoj crkvi, koja deluje kao predstavnik celokupne Božje Crkve. Koju vrstu odgovornosti to nameće tebi kao delu crkvenog tela i samoj tvojoj mesnoj crkvi?

Osim same reči *ecclesia*, Novi zavet upotrebljava i nekoliko slika kojima dalje opisuje prirodu i delovanje Crkve. Danas ćemo razmotriti samo dve ključne ideje koje se odnose na Crkvu: Crkva kao Božji narod i Crkva kao telo Hristovo.

1. U Bibliji se pojam »Božji narod« upotrebljava da opiše »sinove Izrailjeve« (5. Mojsijeva 14,2). Pročitaj tekst u 1. Petrovoj 2,9 gde se taj pojam jasno primenjuje da označi hrišćane. Kako da razumemo šta to znači za nas danas?

Zapazite činjenicu da se taj pojam, iako obeležava hrišćane, i dalje upotrebljava da opiše izrailjski narod (Luka 1,68; Rimljanima 11,1.2). Očigledno je da Novi zavet primenjuje taj naziv na Crkvu da naglasi nastavak i ispunjenje starozavetnog koncepta (vidi Galatima 3,29.).

2. »Telo Hristovo« – tekstovi u Rimljanima 12,5; 1.Korinćanima 12,27; Efescima 1,22.23 opisuju Crkvu kao telo Hristovo. Kako nam ti tekstovi pomažu da bolje razumemo prirodu i ulogu Crkve?

Brojne ideje mogu se pronaći u ovim tekstovima, pri čemu je verovatno najizrazitija ona o jedinstvu (vidi deo pouke za sredu) koje treba da vlada u Crkvi. Ta misao se izražava i na drugim mestima u Novom zavetu, a posebno u 1. Korinćanima 12, gde Pavle piše: »Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos. Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji ili Grci ili robovi ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo. Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi. Ako reče noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? I ako reče uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela: eda li zato nije od tijela? Kada bi sve tijelo bilo oko, a gdje je čuvenje? A kada bi sve bilo čuvenje, gdje je mirisanje?« (1. Korinćanima 12,12-17)

RAZMISLI: Neki ljudi boluju od takozvanih autoimunih bolesti: njihov vlastiti odbrambeni sistem koji treba da zaštiti telo, zapravo ga napada. Razmisli o posledicama ove analogije na Crkvu kao »telo Hristovo«.

MISIJA CRKVE

Crkva kao »telo Hristovo« znači da Crkva treba da čini ono što bi Hristos činio kada bi još »u telu« bio na Zemlji. Upravo je iz tog razloga Crkva kao »zajednica« bila pozvana iz sveta. Crkva nije samo zajednica koja ima misiju; Crkva je misija.

Čitaj tekst u Mateju 28,19.20. Kako se ove reči odnose na pitanje misije Crkve?

Misija obuhvata i slanje ljudi da govore u Božje ime. To je ono što je sam Bog činio preko proroka u Izrailju (Jeremija 7,25) i preko apostola (Luka 9,1.2; 10,1.9). Isus je poslao svoje učenike upravo onako kao što je Otac poslao Njega (Jovan 20,21). Danas Crkva ne može da čini manje od toga a da ipak ostane verna svom pozivu.

Šta nam sledeći tekstovi govore o misiji Crkve? Efescima 4,11-13; Matej 10,5-8; Jakov 1,27; Efescima 1,6; 1. Petrova 2,9.

Jasno, evangelizam zauzima centralno mesto u misiji Crkve. Takođe, Crkva postoji i radi poučavanja vernika, radi unapređivanja pravog bogoslužnja, ali i radi delovanja na područjima društvenog staranja.

Iako se Crkva suočava s mnogim izazovima, jedan od najtežih je održavanje odgovarajuće ravnoteže u njenom razumevanju misije. S jedne strane, bilo bi veoma lako upustiti se u delovanje na području društvene reforme, raditi na poboljšavanju društva i na uklanjanju njegovih zala. Iako je to delo važno, samo po sebi, nikada se ne sme dozvoliti da ono zameni konačnu misiju Crkve da dosegne izgubljene Isusovom porukom spasenja i da im pomogne da se pripreme za Njegov drugi dolazak. U isto vreme, treba da izbegavamo krajnost da živimo tako kao da svaki naslov u novinama najavljuje kraj sveta i da zbog toga zanemarimo osnovne dužnosti svakodnevnog života. Nama je potrebna božanska mudrost da znamo kako da ostvarimo pravu ravnotežu.

RAZMISLI: Koliko si ti sam uključen u misiju Crkve? Na koji način bi mogao da činiš više nego što sada činiš? Zašto je toliko važno za tvoje duhovno rastenje da budeš uključen u rad Crkve?

JEDINSTVO CRKVE

Crkva – opisana kao »pozvani iz«, kao »Božji narod«, kao »telo Hristovo« i kao »hram Svetoga Duha« – osposobljena je za svoju službu, za svoju misiju. Jedinstvo je bitno za Crkvu, jer bez njega Crkva ne bi bila u stanju da uspešno obavlja svoju misiju. Nije nikakvo čudo što je pitanje jedinstva zauzimalo važno mesto u Hristovim mislima pri kraju Njegovog ovozemaljskog života (Jovan 17,21.22).

Isus se molio za jedinstvo Crkve (Jovan 17,21.22). Pavle poziva vernike na jedinstvo (Rimljanima 15,5.6). Kako da razumemo jedinstvo izraženo tim tekstovima? Šta znači to jedinstvo?

Jedinstvo za koje se Hristos molio i na koje je Pavle pozivao vernike sasvim je jasno obuhvatalo jedinstvo osećanja, mišljenja, delovanja i još mnogo toga. To nije neki sklad postignut društvenim »veštinama«, diplomatskim postupanjem, ili političkim manevrisanjem. To je dar koji se daje vernicima preko Hrista koji u njima stanuje (Jovan 17,22.23), dar koji se održava silom Boga Oca (Jovan 17,11).

Čitaj tekst u 1. Korinćanima 1,10 i u 2. Korinćanima 13,11. Kako da dostignemo cilj na koji Pavle upućuje u tim tekstovima?

Nema nikakve sumnje da smo svi kao ljudi različiti, da imamo različite poglede na mnoga pitanja, poglede koji ponekad doprinose da se jedinstvo teško održava. Iako su napetosti i stresna stanja neizbežni na svakom nivou Crkve, svi se moramo truditi da zadržimo stav poniznosti, samoodricanja, i želje za dobrom koje je veće od nas samih. Mnoge podele nastaju pretežno iz sebičnih razloga, oholosti i želje za samouzdanjem, za nametanjem svojih gledišta drugima. Niko od nas nije uvek u pravu; niko od nas nije u stanju da sve savršeno razume. Bez obzira na neizbežne razlike koje će se pojaviti, kada bismo svakoga dana uzimali svoj krst, kada bismo svakodnevno umirali sebi, svakoga dana težili ne samo za svojim dobrom već i za dobrom drugih i dobrom Crkve kao celine, mnogi od problema s kojima se suočavamo i koji ometaju delo sigurno bi nestali.

Ukratko, jedinstvo počinje sa svakim od nas pojedinačno kao Hristovih sledbenika – ne samo po imenu već i u životu istinskog požrtvovanja, životu posvećenom Božjem delu i dobru koje je veće od nas samih.

UPRAVLJANJE CRKVOM

Upravljanje znači postići da se poslovi obavljaju. To je istina u opštem društvenom životu, ali je istina i u životu Crkve. Upravljanje isto tako obuhvata organizaciju, što znači organizovati rad u delatnu, skladnu celinu s pravilima, propisima i strukturama osmišljenim da se olakša neposredni posao. Autoritet je od ključne važnosti za upravljanje. Na praktičnom nivou crkvenog života, ko ima autoritet da nešto pokrene i ko može biti ovlašćen da to obavi? Različiti odgovori na ova pitanja doveli su i do različitih oblika upravljanja Crkvom.

Mi kao Crkva imamo predstavnički sistem upravljanja Crkvom. U idealnom slučaju, vođe deluju samo kao predstavnici, primajući prenesenu, delegiranu vlast i odgovornost od članova. Nije dovoljno jednostavno pokazati da se sistem upravljanja Crkvom temelji na Pismu; služenje autoritetom u okviru sistema mora da pokaže osetljivost za biblijske vrednosti.

Pregledaj tekstove u Delima 15,1-29. Šta bismo mogli da naučimo iz tih stihova o nekim ključnim načelima sadržanim u organizaciji Crkve i upravljanju Crkvom?

Bez obzira šta bismo sve mogli naučiti iz ovih stihova o upravljanju Crkvom, jedno mora da bude jasno: crkvena organizacija mora da bude usmerena na unapređenje dela širenja jevanđelja. Biblijski gledano, upravljanje Crkvom je upravo onoliko dobro koliko dobro to upravljanje unapređuje delo misije i evangelizacije.

Nama je neophodno da imamo na umu da Hristos, iako pokazuje svoj autoritet preko Crkve i njenih naimenovanih predstavnika, nikada nije svoju vlast predao njima. On zadržava za sebe pravo da bude Glava Crkve (Efescima 1,22). Prva Crkva bila je duboko svesna činjenice da nema pravo da pokazuje bilo kakvu vlast nezavisno od Hrista i Njegove Reči. U Delima 15,28 vernicima je bilo važno da ono što su odlučili »nađe za dobro Sveti Duh«, pravi predstavnik Isusa Hrista. Oni koji nose odgovornosti u Crkvi danas nemaju pravo da se drugačije ponašaju.

Razmotri tekst u Mateju 20,24-28 i 23,8. Šta se tu podrazumeva kad je reč o služenju autoritetom u Crkvi na svim nivoima?

RAZMISLI: Koliko ste spremni da služite drugima? Razmotrite svoje pobude i kakve su one u odnosu na sve što radite u Crkvi, bez obzira koju službu obavljate? Kako bi se tvoje pobude mogle usaglasiti s načelima otkrivenim u ovim stihovima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Ako je neko suviše uveren u svoje sposobnosti i pokušava da stekne vlast nad svojom braćom, smatrajući da ima pravo da im nametne svoju volju kao vladajuću silu, najbolji i jedini siguran način jeste da ga zamenite, kako ne bi nastala veća šteta, da on izgubi svoju dušu i izloži opasnosti duše drugih ... Ova sklonost vladanja Gospodnjim nasledstvom izazivaće reakciju ukoliko takvi ljudi ne promene svoje ponašanje ... Čovekov položaj ne čini ga ni za jotu ili titlu većim u Božjim očima; karakter je jedino što Bog cení.« (Ellen G. White, Testimonies to Ministers and Gospel Workers, 362)

»Misija Hristove Crkve jeste da spase grešnike koji propadaju. Ona treba da objavi Božju ljubav ljudima i da ih zadobije za Hrista delotvornošću te ljubavi. Istina za ovo vreme mora da bude odnesena i u najmračnije uglove Zemlje, ali to delo treba da počne kod kuće.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 3 381)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Nema nikakve sumnje da se Crkva, naša Crkva, suočava s problemima. Isus je to ovako objasnio: »Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme u polju svojem. A kada ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide.« (Matej 13,24.25). Čitajte ostatak parabole. Kako da primenimo ono što je Isus rekao na današnju Crkvu i kako da postupamo prema onima koji prave probleme? Da li to znači da ne postoje okolnosti pod kojima bi neko mogao da bude isključen iz Crkve? Vidi, na primer, Titu 3,10.11 i Rimljanima 16,17.**
- 2. Šta da kažemo nekome koji, verujući da je Crkva iskvarena, odluči da napusti telo Hristovo i da se sam bori za sebe?**
- 3. Naša Crkva zastupa koncept o »sveštenstvu svih vernika«. Šta je sve sadržano u toj ideji? Koje odgovornosti ta ideja nameće svima nama?**
- 4. Koje opasnosti potencijalno prete jedinstvu Crkve? Koja pitanja su izazivala raskol u Crkvi u prošlosti? Šta možemo da naučimo iz iskustva u prošlosti kako bismo sprečili slične pojave u budućnosti?**

CRKVA: OBREDI I RITUALI

Tekstovi za proučavanje: Matej 28,19.20; Rimljanima 6,3-8; Matej 26,26-28; Jovan 13,1-17; 1. Korinćanima 11,24-26.

Tekst za pamćenje: »A Petar im reče: pokajte se i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha; i primičete dar Svetoga Duha« (Dela 2,38).

Gljučna misao: Bog je ustanovio obrede koji će, ako se pravilno shvate, doprineti jačanju naše vere.

Mnoga društva imaju obrede inicijacije odnosno pristupanja. U nekim kulturama, obredi inicijacije bili su zamišljeni da pomognu osobama na prelasku iz jedne faze života u drugu. Na primer, obredi odrastanja obavljali su se početkom puberteta. Ti obredi su se razlikovali od mesta do mesta; ali, svi su imali cilj da se mladi članovi društva osposobe da budu produktivni i odgovorni, da uvek imaju na umu najviše interese zajednice. U toku tog procesa, mladići i devojke su bili obučavani navikama i putevima odraslih; što znači, bilo im je pokazano šta se od njih očekuje kao od odraslih pripadnika zajednice.

I u hrišćanskoj zajednici postoje posebni obredi, postupci kojima se priznaje predanost pojedinaca veri koju ispovedaju. Ti posvećeni obredi ne samo što potvrđuju učešće pojedinca u delatnostima zajednice već, u idealnom slučaju, pomažu da se pojedinac pripremi da postane veran i uspešan član te zajednice. Oni su takođe sredstvo da se pomogne vernicima da razumeju šta je sve obuhvaćeno njihovim predanjem Hristu. U toku ove sedmice mi ćemo razmotriti tri obreda kojima se izražava naša vera: krštenje, pranje nogu i Gospodnju večeru.

NAZIVI SVETIH OBREDA

Tokom ranih faza postojanja hrišćanske Crkve, vernici u istočnom delu Crkve, gde je grčki jezik bio uobičajen, služili su se rečju *mysterion*, »tajna«, da bi opisali hrišćanske svete obrede. Na zapadu, gde je preovlađivao latinski jezik, korišćen je naziv »sakrament« (latinski, *sacramentum*). *Sacramentum* je bila zakletva koju je davao rimski vojnik, zaklinjući se na poslušnost naredbama svoga zapovednika. Oni koji su se služili tom rečju smatrali su da ona tačno opisuje prirodu svetih obreda. Međutim, s vremenom, ta ideja je počela da predstavlja čin neke nevidljive unutrašnje snage. Crkva u srednjem veku utvrdila je sedam takvih obreda, nazvanih sakramenti, za koje se smatralo da donose blagodat duši vernika.

Za vreme reformacije, sakramenti su prošli kroz proces preispitivanja i kritike. U mnogim umovima, sam pojam sakrament kao da je izgubio na ugledu. Smatralo se da je drugi naziv mnogo bolji, a to je obred. Pojam obred dolazi od reči »odrediti« ili »ustanoviti«, pa je tako obred postao poseban čin koji je sam Hristos odredio ili ustanovio. Prihvatiti naziv »obred« umesto »sakrament« značilo je učestvovati u obredu zato što je to božanski određen način da pokažemo svoju odanost Isusu kao Gospodu. Mi smatramo da su krštenje, pranje nogu i Večera Gospodnja obredi koji prikazuju našu odanost Hristu. To je ujedno i simbolički način da izrazimo svoju veru.

Pročitaj tekst u Mateju 28,19.20; Jovan 13,14 i 1. Korinćanima 11,23-26. U kojoj meri ti odlomci podržavaju ideju da sveti čin treba opisati kao »obred«?

Koliko god važnosti pripisivali obredima, moramo uvek imati na umu da to nisu sredstva za zadobijanje blagodati ili postupci kojima se stiču spasenje ili zasluge pred Bogom. Greh i ono što nam je greh učinio suviše je ozbiljno da bi obredi, čak i oni koje je sam Hristos ustanovio, bili u stanju da nas izbave. Samo je Hristova smrt na krstu bila dovoljna da osigura spasenje bićima koja su tako duboko pala kao mi. Onako kako ih mi razumemo, obredi su spoljašnji simbol našeg priznavanja onoga što je Hristos učinio za nas i našeg jedinstva s Njim (uključujući sve ono što to jedinstvo podrazumeva) i oni dobro služe svojoj nameni. Oni su sredstvo da se postigne cilj, a nisu sami sebi svrha.

Novi zavet upotrebljava nekoliko slika da bi opisao šta znači krštenje. Prvo, krštenje simbolički predstavlja duhovno sjedinjavanje s Hristom (Rimljanima 6,3-8), uključujući i učestvovanje u Njegovim stradanjima, smrti i uskrsenju, ali i odbacivanje dotadašnjeg načina života. Na taj način, krštenje je povezano s pokajanjem i oproštenjem greha (Dela 2,38), novorođenjem i primanjem Svetoga Duha (1. Korinćanima 12,13); u skladu s tim, ono označava i ulazak u Crkvu (Dela 2,41.47).

Krštenje simbolički upućuje na zavetni i duhovni odnos s Bogom preko Hrista (Kološanima 2,11.12). Krštenje predstavlja ono što je obrezanje predstavljalo u Starom zavetu. Osim toga, krštenje označava i prenos vernosti, vernosti koja čoveka uključuje u zajednicu posvećenu služnju Hristu. Primanje Svetoga Duha prilikom krštenja omogućava verniku da služi Crkvi i delu spasenja onih koji još nisu u veri (Dela 1,5.8).

Pre mnogo godina Združeni odbor Anglikanske crkve za krštenje, konfirmaciju (potvrdu zaveta) i Svetu večeru dao je jednu upečatljivu izjavu. U njoj stoji: »Osobe koje su pristupale krštenju bile su normalno odrasli ljudi, a ne deca; i zato se mora priznati da nema nikakvih pravih dokaza u Novom zavetu za krštavanje dece.« (Baptism and Confirmation Today, London: SCM, 1955) Značenje krštenja isključuje decu kao legitimne kandidate, zato što biblijsko krštenje zahteva veru i pokajanje učesnika. Osim toga, uloga Božje Reči u razvijanju vere (Rimljanima 10,17) ukazuje da pokajanje mora biti povezano s biblijskim i duhovnim poučavanjem. Ti elementi su neophodni da bi kandidat mogao da donese »rodove dostojne pokajanja« (Luka 3,8) kao dokaz svog odnosa s Hristom.

Priroda krštenja pomaže nam da shvatimo razliku između obreda i sakramenta. Krštenje, prema onima koji ga smatraju sakramentom, predstavlja sredstvo koje preobražava čoveka iz duhovne smrti u život. Po tom shvatanju, starost krštenika nije važna, jer je u pitanju natprirodni događaj. S druge strane, krštenje kao obred je znak ili simbol unutrašnje promene (natprirodni element), koja se već dogodila u životu vernika zahvaljujući njegovom iskustvu sa Isusom. Po ovom gledištu, kandidati za krštenje treba da su već iskusili veru u Hrista; i upravo zato pitanje ko se krštava i kada se krštava postaje veoma važno.

RAZMISLI: Ako si već kršten, razmisli još jednom o tom iskustvu. Kada si shvatio šta znači krštenje, onda će ti biti lako da razumeš zašto nam je u izvesnom smislu krštenje potrebno kao svakodnevno iskustvo. Kako se to može ostvariti?

OBRED PONIZNOSTI

Teško je i zamisliti bol koji je Isus osećao u svom srcu kada je - spremajući se da ode na krst, da doživi najveće moguće poniženje – video zavist, ljubomoru i sukobe među svojim učenicima oko toga ko će biti najveći u Njegovom carstvu.

Čitaj tekst u Luki 22,24-27, ali i u Mateju 18,1; i 20,21. Koju ključnu istinu učenici još nisu naučili?

Naš svet je tako izopačen i iskvaren grehom da mi neke stavove smatramo naopakim, ma koliko oni delovali »razumno« i »razborito«. Koji bi čovek zdravog razuma radije služio nego da drugi služe njemu? Zar nije celokupni cilj života da se ide napred, da se stekne bogatstvo, da se bude neko na koga čekaju i kome služe, umesto onaj koji služi? Nije, dakle, nikakvo čudo da je na poslednjoj večeri Isus učenicima oprao noge. Nikakve reči koje bi im uputio ne bi mogle snažnije preneti istinu o tome šta je prava veličina u Božjim očima od činjenice da je Hristos oprao noge onima koji bi morali da operu Njegove.

Šta nas tekst u Jovanu 13,1-17 uči o pranju nogu kao o delu obreda Gospodnje večere?

Toliko prekrasne istine odzvanja u ovim rečima. U trećem stihu stoji da je Isus znao da mu Otac »sve dade u ruke«. Šta se zatim dogodilo? Da, Isus je, znajući veoma dobro da »od Boga iziđe i k Bogu ide«, ustao od stola i počeo da pere noge učenicima (Jovan 13,5). Iako nisu u potpunosti znali ko je Isus u stvari, učenici su morali biti zaprepašćeni. Kako su mogli da propuste da iz toga izvuku pouku?

Razmisli, takođe, šta znači to što je obred poniznosti obavljen pre Gospodnje večere. Pre nego što zatražimo da se nama pripíše sve što je Isus učinio za nas, koliko je važno da dođemo na Gospodnju večeru svesni svoje nedostojnosti i svoje potrebe za božanskom blagodaću.

RAZMISLI: Čije noge bi trebalo da opereš radi svog beskrajnog duhovnog dobra?

GOSPODNJA VEČERA

Pročitaj tekst u Mateju 26,26-28. Koje se duboko značenje krije u onome što nam je Isus ovde zapovedio da činimo? Zašto je tako važno da to shvatimo u simboličkom smislu?

Gospodnja večera je zamenila praznik Pashe iz starozavetnog perioda. Pasha je dobila svoje ispunjenje kada je Hristos, pashalno Jagnje, prineo svoj život na žrtvu. Pre svoje smrti, sam Hristos je ustanovio zamenu, veliki praznik novozavetne Crkve pod novim zavetom. Baš kao što je praznik Pashe podsećao na izbavljenje Izrailja iz ropstva u Egiptu, Gospodnja večera podseća na izbavljenje iz duhovnog Egipta, iz robovanja grehu.

Krv pashalnog jagnjeta na gornjem pragu i dovratnicima štitila je ukućane od smrti; hrana koju im je obezbedilo njegovo meso dala im je snage da izađu iz Egipta (2. Mojsijeva 12,3-8). Isto tako, Hristova žrtva donosi oslobođenje od smrti; vernici se spasavaju uzimanjem Njegovog tela i krvi (Jovan 6,54). Gospodnja večera objavljuje da je Hristova smrt na krstu osigurala naše spasenje, oprostjenje i da nam je obećala pobedu nad grehom.

Pročitaj tekst u 1. Korinćanima 11,24-26. Koja se važna doktrinarna istina o krstu ovde otkriva?

Ovde se jasno vidi aspekt zamene u Hristovoj smrti. Njegovo telo se lomilo i Njegova krv se protila za nas; na krstu, On je uzeo na sebe ono što je po zakonu pripadalo nama. Svaki put kada učestvujemo u Gospodnjoj večeri, treba da imamo na umu ono što je Hristos ostvario za nas.

Kada Gospodnjoj večeri dodamo obred pranja nogu, koji nam pomaže da pripremimo svoje srce pre nego što učestvujemo u Gospodnjoj večeri, treba da steknemo i svest o univerzalnoj prirodi ovog obreda. Krst, koji je tako živo simbolizovan uzimanjem hleba i čaše, podseća nas da bez obzira šta nas ovde na Zemlji deli jedne od drugih, svi smo samo grešnici kojima je neprestano potrebna božanska blagodat. Večera Gospodnja treba da nam pomogne da shvatimo svoju obavezu ne samo prema Gospodu nego i obavezu koju imamo jedni prema drugima.

OČEKIVANJE DRUGOG HRISTOVOG DOLASKA

»Jer kad god jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnja obznanjujete, dokle ne dođe« (1. Korinćanima 11,26). Koja nam se velika nada ovde iznosi?

Ove reči nam pokazuju koliko su usko povezani Hristov drugi dolazak i Gospodnja večera. To ima smisla i zato što je Drugi Hristov dolazak u stvari vrhunac svega što se dogodilo na krstu. Čovek bi mogao ustvrditi da je najveći razlog Prvog dolaska – u koji je uključeno i lomljenje Njegovog tela i prolivanje Njegove krvi – bio Njegov drugi dolazak. Prvi dolazak je popločao put za Njegov drugi dolazak.

Od kakve bi koristi bio Prvi Hristov dolazak kada ne bi bilo Drugog?

Večera Gospodnja, u izvesnom smislu, premošćuje prostor između Golgote i Drugog dolaska. Svaki put kada učestvujemo u Gospodnjoj večeri, mislimo o krstu i o onome što se na njemu odigralo. Međutim, ono što je učinjeno za nas ne može se odvojiti od Hristovog drugog dolaska. U stvari, ono što je Isus učinio na krstu za nas ne može da dostigne svoj konačni vrhunac sve do Njegovog drugog dolaska.

Pročitaj tekst u Mateju 26,29. Šta nam je Isus rekao u tom jednom jedinom stihu?

Pogledajte obećanje, sigurnost i nadu koje nam Gospod ovde daje. Te reči ukazuju na bliskost, na povezanost između otkupljenih i Otkupitelja, bliskost koja će se produžiti kroz svu večnost. Isus nam je obećao da neće više piti od roda vinogradskoga sve dok ne bude pio od novog, zajedno s nama, u svom večnom carstvu. Kada se setimo ko je On, Stvoritelj svemira (Kološanima 1,16), to obećanje nas još mnogo više zaprepašćuje. I tako, osim svega na šta nas Gospodnja večera podseća, ona treba da nam ukazuje i na veliku nadu koja će se ostvariti prilikom Hristovog drugog dolaska.

RAZMISLI: Obeshabren? Klono? Dobrodošao u svet pod vlašću greha. Zašto je, onda, tako važno da uprkos svemu kroz šta prolaziš, gledaš na krst, na ono što on znači za tebe sada, i na ono što će značiti u konačnoj budućnosti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Krštenje je najsvetiji i najvažniji obred, i zato se njegovo značenje mora valjano razumeti. Ono označava kajanje zbog greha, i ulazak u novi život u Hristu Isusu. Ne sme biti neprikladne žurbe u pristupanju tom obredu. Neka i roditelji i deca sagledaju cenu toga. (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 6, 93)

»Pasha je ukazivala unazad na izbavljenje sinova Izrailjevih, ali je bila i simbolička, ukazujući unapred na Hrista, Božje Jagnje, zaklano za otkupljenje grešnog čoveka. Krv, pošćropljena po dovratnicima simbolički je predstavljala Hristovu krv, ali i trajnu zavisnost grešnog čoveka od zasluga te krvi za zašćitu od Sotonine sile i za konačno otkupljenje.« (Ellen G. White, The Spirit of Prophecy, vol. 1, 201)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Kada si poslednji put nekome oprao noge u obredu poniznosti? Zašto je to tako važan čin?
2. Čitaj tekst u 1. Petrovoj 3,20.21. Kojom analogijom se Petar služi da bi objasnio značenje krštenja?
3. Prve hrišćane su optuživali za mnoge zločine za koje nisu bili krivi, uključujući i ljudožderstvo. Jedan od razloga su bili i sledeći stihovi: »A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nećete imati života u sebi. Koji jede tijelo moje i pije moju krv, ima život vječni i ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan; jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piće. Koji jede tijelo moje i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu« (Jovan 6,53-56). Šta nas Isus uči ovim rećima? Zašto je tako važno da razumemo duhovno značenje tekstova kakav je ovaj?
4. U razredu raspravljajte detaljno o univerzalnom aspektu Većere Gospodnje. Na koje načine ona može da pomogne vašoj crkvi da bolje razume koje obaveze imamo jedni prema drugima i prema društvenoj zajednici kao celini?

ZAKON I JEVANĐELJE

Tekstovi za proučavanje: Psalam 19,7.8; 2. Mojsijeva 23, 1-9; 1. Jovanova 5,3; Rimljanima 3,19.20; 2. Mojsijeva 20,11.12; 5. Mojsijeva 5,15.

Tekst za pamćenje: »I po tome razumijemo da ga poznasmo, ako zapovijesti njegove držimo; koji govori poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži laža je i u njemu istine nema« (1. Jovanova 2,3.4).

Gljučna misao: Celokupni Božji zakon otkriva naš greh i na taj način i našu potrebu za Spasiteljem. Zakon i jevanđelje su, prema tome, neodvojivi.

Božji zakon i Božji karakter stoje u samom središtu velike borbe i kada velika borba bude konačno završena, Božji zakon i Njegov karakter biće opravdani i odbranjeni pred celim svemirom. Do tada, velika borba će i dalje besneti, a mi ćemo se, kao ljudska bića, nalaziti na jednoj ili na drugoj strani, a strana koju biramo odlučuje kom gospodaru služimo. Po rečima Boba Dilana: »Moraćete da služite nekome, da, to može da bude đavo ili to može da bude Gospod, ali moraćete da služite nekome.« Oni koji odluče da služe Gospodu čine to iz ljubavi i zato što cene ono što je On učinio za njih preko Hrista. Pošto su pogrebeni s Hristom krštenjem u Njegovu smrt, oni znaju da je njihovo grešno telo uništeno tako da više ne moraju da služe svom nekadašnjem gospodaru, grehu, nego imaju slobodu da slušaju Boga i Njegov zakon.

U pouci za ovu sedmicu mi ćemo razmatrati prirodu zakona, njegovu svrhu i njegov odnos prema radosnoj vesti o Božjoj spasonosnoj blagodati. Jer, ako se pravilno shvati, Božji zakon nam pomaže da otkrijemo šta nam je Božja blagodat ponudila u Hristu.

Reč »torah« /tora/ je jevrejska reč koja se često upotrebljava u Starom zavetu i često se prevodi rečju »zakon«. Novi zavet se služi grčkom rečju »nomos« (zakon) da prevede pojam »torah«. Tora u stvari znači »usmerenje« ili »vođstvo«. Pošto je Biblija izveštaj o Božjem odnosu prema ljudima, zakon u Bibliji se uglavnom odnosi na sva Božja uputstva Njegovom narodu. Pošto je sam Bog pravedan i dobar, pošto vodi i poučava svoj narod dobroti i pravednosti, s pravom pretpostavljamo da Njegov zakon otkriva Njegovu dobrotu i pravednost. Ili, kao što volimo da kažemo, zakon je odraz Božjeg karaktera.

**Šta nam sledeći tekstovi govore o zakonu te, prema tome, i o Bogu?
Psalam 19,7,8; Rimljanima 7,12; Psalam 119,151.152.172.**

Upravo preko Biblije Bog se izričito otkrio ljudskom rodu. Dok čovek čita ove svete tekstove, nailazi na obilje materijala koji u stvari predstavljaju uputstva koja pokrivaju mnoge aspekte ljudskog života: moral, etiku, zdravlje, seksualnost, ishranu, rad, i tako dalje. Neka od tih uputstava su očigledno opšte prirode; druga izgledaju nešto više ograničena u pogledu vremena i opsega. Međutim, pošto su sve to Božja uputstva (torah), potrebna je najveća moguća pažnja pri iznalaženju načela koja nam pomažu da razumemo šta je sveopšte, a šta ima svoje granice. Mi adventisti, zajedno s mnogim drugim hrišćanskim zajednicama, pravimo razliku između »ceremonijalnih« zakona (propisa koji plan spasenja prikazuju putem simbola i rituala), »građanskih« zakona (propisa kojima se regulisao zajednički život drevnog Izrailja) i »moralnih« zakona (uputstva o božanskim merilima ponašanja pripadnika ljudskog roda).

Treća knjiga Mojsijeva sadrži veoma mnogo ceremonijalnih zakona, koji se posebno odnose na službe u svetilištu i na njen obredni sistem. Priroda građanskih zakona i načela pravde sadržana u njima mogu se videti, na primer, u 2. Mojsijevoj 23,1-9. Zatim je tu i moralni zakon, Deset zapovesti, za koje većina hrišćana (bar u teoriji) smatra da predstavljaju Božji zakon koji i danas obavezuje celo čovečanstvo.

RAZMISLI: Pregledaj tekst u 2. Mojsijevoj 23,1-9. Koja univerzalna moralna načela možemo izvući iz propisa koji su posebno bili dati starom Izrailju?

Većina hrišćana tvrdi da su Deset zapovesti ili Dekalog Božji univerzalni moralni zakon. To gledište se može nazreti, na primer, u raznim pravničkim sukobima u Sjedinjenim Državama, pri čemu su neki hrišćani pokušavali da postave Deset zapovesti na razna javna mesta, a posebno u javne škole. Pre mnogo godina, država Alabama je bila uvučena u pravnički sukob zbog državnog sudije koji je odbio da ukloni Deset zapovesti iz sudnice, uprkos naredbi višeg suda da to učini. U mislima mnogih, Deset zapovesti, daleko od toga da budu ukinute, ostaju Božje zakonsko merilo morala.

I to s valjanim razlogom. Za početak, iako je Dekalog (Deset zapovesti) objavljen na Sinaju, 1. Mojsijeva nagoveštava da je velika većina zapovesti bila poznata i pre toga.

Šta sledeći tekstovi otkrivaju o postojanju zakona pre Sinaja? 1. Mojsijeva 35,1-4; 2,3; 4,8-11; 39,7-9; 44,8; 12,18.

Već iz logičkih razloga nema smisla da su Deset zapovesti isključivo jevrejska ustanova, nešto namenjeno samo određenim ljudima, u određeno vreme i na određenom mestu. Zar nije razumno i logično pretpostaviti da moralni prestupi kao što su krađa, ubistvo, preljuba, idolopoklonstvo predstavljaju univerzalne prestupe, bez obzira na kulturu počinioca? Osim toga, ako je Biblija potpuno jasna da je greh definisan zakonom (Rimljanima 7,7), bilo bi potpuno neprihvatljivo za bilo kog hrišćanina koji veruje u Bibliju da su zakon ili neki njegov deo ukinuti ili zamenjeni nečim drugim.

Kako nam tekst u Jakov 2,11 pomaže da razumemo trajnost i nepromenljivost Božjeg zakona?

RAZMISLI: Tekst u 1. Jovanovoj 5,3 govori da je poslušnost Božjem zakonu izražavanje naše ljubavi prema Bogu. Šta to znači? Zašto je poslušnost zapovestima izraz te ljubavi?

ZAKON I JEVANĐELJE

Iako mnogi shvataju da Deset zapovesti ostaju kao obavezna pravila hrišćanskog života, može ih zbunjivati uloga koju zapovesti imaju u planu spasenja. Ako se ne spasavamo držanjem zapovesti, kakva je uopšte njihova svrha?

Kako nam sledeći tekstovi pomažu da razumemo ulogu zakona u životu onih koji se spasavaju blagodaću?

Rimljanima 3,19.20 _____

Psalam 119,5.6 _____

Rimljanima 7,7 _____

Zakon nikada nije bio zamišljen kao sredstvo spasenja. Delovanjem Svetoga Duha, zakon u srcu grešnika stvara potrebu za Hristovom blagodaću (jevanđeljem). Pošto zakon svima nama pokazuje šta je pravo, šta je dobro, šta je istinito, oni koji ne zadovoljavaju ta merila (a to smo svi mi) shvataju svoju potrebu za spasenjem. U tom smislu, zakon nam ukazuje na našu potrebu za jevanđeljem, potrebu za blagodaću. Ta blagodat nam dolazi preko Hrista. Uloga zakona, čak i u Starom zavetu, bila je da nam pokaže našu potrebu za spasenjem; on nikada nije bio sredstvo da nam se obezbedi spasenje.

»Pitati da li nam zakon može doneti spasenje znači postavljati pogrešno pitanje, bar što se tiče Biblije – i u Starom i u Novom zavetu. Nikada nijedan zavet, ni Stari ni Novi, nije potvrđivao, pa čak ni podrazumevao ili nagoveštavao da je tako nešto uopšte moguće...

»Pogrešno je, osim toga, smatrati da je pisac Poslanice Jevrejima (Jevrejima 10,1-4) ispravljao zakon, kao da ovaj govori da 'krv junčija i jarčija može ukloniti grehe' Žrtve su bile slike, simboli, prikazi one jedine savršene žrtve koja je trebalo da dođe.« (W.Kaiser, Five views on Law and Gospel, pp. 394.395)

RAZMISLI: Pogledaj oko sebe i vidi kakvu štetu je čovečanstvu nanelo kršenje Božjeg zakona. Kako je tvoj život bio ugrožen kršenjem Božjeg zakona? Šta ti tvoj odgovor kaže o tome koliko je zakon i dalje bitan?

SUBOTA I ZAKON

Kao što smo videli u delu pouke za ponedeljak, mnogi hrišćani veruju u obaveznost Božjeg zakona. I opet, sve dok neko prihvata postojanje greha, teško je shvatiti kako bi mogao da zastupa neko drugo mišljenje.

A ipak, kao što veoma dobro znamo, celokupno pitanje obaveze hrišćana prema zakonu iznenada postaje veoma komplikovano kada se pokrene problem poštovanja četvrte zapovesti Dekaloga, posebno kada je reč o samom sedmom danu. U stvari, ironija je što je sudija u Alabami, koji je sebe doveo u nepriliku time što nije hteo da ukloni Deset zapovesti iz svoje sudnice, i sam kršio taj zakon, ma koliko da je strogo svetkovao nedelju, pošto biblijska zapovest zahteva svetkovanje sedmog dana u sedmici. Ako ozbiljno shvatimo ono što Biblija govori, onda, prema tekstu u Jakovu 2,10 («Jer koji sav zakon održi, a sagriješi u jednome, kriv je za sve») sudija je bio kriv za kršenje svih propisa zakona koji je hteo da zadrži u svojoj sudnici.

Tekst u 2. Mojsijevoj 20,9.10 objašnjava zapovest o danu odmora. Tekst veoma pažljivo određuje koji dan je taj dan odmora (sedmi), i kako treba da se poštuje (prestanak redovnih poslova) da bi se održala njegova svetost. »Subota nije opisana kao dan oporavka za one koji su suviše slabi da nastave da rade iz dana u dan bez odmora. Ona je radije opisana kao mirovanje dobro za svakoga, sa ciljem preusmeravanja na svetost (na sve što proističe iz pripadnosti Bogu – a upravo je to svetost) da bi se uživalo u Božjim blagoslovima namenjenim tom danu i u svim njegovim mogućnostima.« (D. Stuart, The New American Commentary, Exodus, vol 2, p. 460)

Duhovne mogućnosti Subote otelotvorene su u onome što ona simbolizuje. Šta nam sledeći tekstovi govore o duhovnom značenju Subote? Kako ti je tvoje iskustvo sa Subotom pomoglo da bolje razumeš šta ovi tekstovi naglašavaju? 2. Mojsijeva 20,11; 5. Mojsijeva 5,15; 2. Mojsijeva 31,13; Jezekilj 20,20; Jevrejima 4,3-9.

SUBOTA I JEVANĐELJE

U završnom pitanju u delu pouke za sredu, proučavali smo tekstove u 2. Mojsijevoj 20,11,12 i u 5. Mojsijevoj 5,15. Tu smo videli da nam dan odmora, Subota, ukazuje na dve ideje: na stvaranje i na otkupljenje, na dva koncepta koji su u Bibliji vrlo snažno povezani. Bog nije samo naš Stvoritelj, On je i naš Otkupitelj; obe te važne duhovne istine predočavaju nam se svake sedmice, svakog sedmog dana, kada se odmaramo u Subotu »prema zakonu« (Luka 23,56), isto onako kao i žene koje »dodoše s Njime iz Galileje« (Luka 23,55).

Čitaj tekst u Kološanima 1,14-16 i u Jovanu 1,1-14. Kako ti tekstovi povezuju obe Isusove uloge - kao našeg Spasitelja i kao našeg Otkupitelja?

»Pošto je božanski zakon svet kao što je svet sam Bog, samo je neko jednak Bogu mogao da postigne pomirenje za njegovo kršenje. Niko osim Hrista nije mogao da otkupi grešnog čoveka od prokletstva zakona i da ga ponovo dovede u sklad s Nebom.« (Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, p. 42) Jedino kao Stvoritelj, jedino kao Onaj koji je jednak Bogu, jedino kao Onaj koji je stvorio »sve ... što je stvoreno« (Jovan 1,3) mogao je Isus da postane Otkupitelj grešnog čovečanstva.

Ukazujući nam na Hrista kao našeg Stvoritelja i Otkupitelja, Subota je snažan simbol jevanđelja blagodat. U stvari, naše počivanje u Subotu pokazuje da se mi, uistinu, ne spasavamo delima zakona, već onim što je Hristos učinio za nas. I tako subotno počivanje postaje simbol počivanja koje imamo u Isusu (vidi Jevrejima 4,3-9).

Spasenje je i obnavljanje; to je novo stvaranje, proces koji ne samo što započinje kada prihvatimo Isusa (vidi 2. Korinćanima 5,17; Galatima 6,15) već doživljava svoje ispunjenje i svoj vrhunac ponovnim stvaranjem neba i Zemlje (vidi Isaija 65,17; Otkrivenje 21,5.). Ti stihovi čak mnogo jasnije pokazuju kako su stvaranje i otkupljenje povezani i kako su te dve velike istine obuhvaćene zapovešću o Suboti, koja je sastavni deo Dekaloga.

RAZMISLI: Jedno je govoriti da svetkujemo Subotu i da čak počivamo u Subotu. Književnici i fariseji su to činili. Ali je nešto sasvim drugo iskusiti puninu i bogatstvo Subote. Kako je s tvojim svetkovanjem Subote? Šta bi mogao da učiniš da požanješ duhovne i fizičke blagoslove koje nam je Bog pripremio u subotni dan?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Velika borba čitaj poglavlje pod naslovom »Božji nepromjenjivi zakon«.

»Bog bi želeo da shvatimo da On ima pravo na um, dušu, telo i duh – na sve što imamo. Mi smo Njegovi po stvaranju i otkupljenju. Kao naš Stvoritelj, On traži našu celokupnu službu. Kao naš Otkupitelj, On ima pravo na našu ljubav, ljubav na osnovu zakona – pravo na neuporedivu ljubav ... Naše telo, naša duša, naš život, sve je to Njegovo, ne samo zato što smo sve to besplatno dobili od Njega, već i zato što nam neprestano daje svoje blagoslove, daje nam snagu da se služimo svojim sposobnostima.« (Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, 245)

»A Gospod kaže: 'Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnim ... tada ćeš se veseliti u Gospodu' (Isaija 58,13.14). Svima koji prihvate Subotu kao znak Hristove stvaralačke i otkupiteljske moći, ona će biti milina. Gledajući Hrista u njoj, oni će uživati u Njemu. Subota im ukazuje na dela stvaranja kao na dokaz Njegove veličanstvene moći u otkupljenju. Dok nas podseća na izgubljeni edemski mir, govori o miru obnovljenom preko Spasitelja. Svako delo u prirodi ponavlja Njegov poziv: 'Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni i ja ću vas odmoriti.' (Matej 11,28)« (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 289 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Tekst u Jer. 31,33 glasi: »Nego, ovo je zavjet koji ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovih dana, govori Gospod: metnuću zavjet svoj u njih, i na srcu njihovom napisaću ga; i biću im Bog i oni će mi biti narod.« Neki se trude da upotrebe ovaj tekst da dokažu da je zakon – u stvari zapovest o Suboti – ukinut pod novim zavetom. Šta je pogrešno u tom načinu razmišljanja? U stvari, na koji način ovaj tekst podržava adventističko gledište o obaveznosti zakona, uključujući i zapovest o Suboti?
2. Pošto zaista verujemo da zakon, uključujući i Subotu, treba da se poštuje, zašto se moramo čuvati da ne padnemo u zamku legalizma? U razredu, razgovarajte o tome šta je legalizam i kako ga možemo izbjeći.
3. Razmišljaj o ulozi zakona u velikoj borbi između dobra i zla. Zašto je, napadajući Božji zakon, Sotona izabrao baš Subotu kao svoj osnovni cilj? Zašto je to bio veoma lukav potez s njegove strane?

HRIŠĆANSKI ŽIVOT

Tekstovi za proučavanje: 5. Mojsijeva 8,11-17; Filibljanima 2,3,4; 1. Korinćanima 15,51,52; Otkrivenje 22,1-5; Matej 22,39; 1. Mojsijeva 2,21-25.

Tekst za pamćenje: »Potom poznamo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću« (1. Jovanova 3,16).

Ključna misao: Svako može da prozove sebe hrišćaninom. Međutim, šta to znači u praktičnom smislu?

»Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru, a djela nema? Zar ga može vjera spasiti?« (Jakov 2,14)

Biblija naglašava »zdravu nauku«; ali se taj naglasak daje u kontekstu svetog življenja (1. Timotiju 1,10; Titu 2,1-5) kako bi se istaklo da je istinski cilj biblijskih učenja etički život koji se pokazuje u izvršavanju obaveza prema bližnjima. U stvari, ako pažljivo razmotrite tekstove u Poslasticama Timotiju i Titu, ustanovićete da oni povezuju zdravu nauku s pravednim životom kao da je pravedan život sam po sebi zdrava nauka!

Hrišćanin se spasava da bi postao Božje oruđe za spasavanje i blagosiljanje drugih usred velike borbe između dobra i zla. Biti tako »nebeski usmeren da ni za šta zemaljsko nisi dobar«; ma koliko ta misao delovala kao kliše, predstavlja stvarnost koju hrišćanin svakako mora da izbegne. Razume se, Nebo je naš konačni dom, ali za sada smo još uvek na Zemlji, i moramo znati kako da živimo dok smo tu.

U toku ove sedmice mi ćemo razmatrati kako praktično hrišćanstvo treba da se ogleda u našem životu.

Kada razmišljamo kako se spasenje preobražava u službu bližnjima, ne možemo izbeći hrišćanski koncept o pristavskoj službi. Naša Adventistička enciklopedija definiše pristavsku službu kao: »Odgovornost Božjeg naroda za posedovanje i upotrebu svega što mu je Bog poverio – života, fizičkog bića, vremena, talenata i sposobnosti, materijalnih dobara, prilika za služenje drugima i poznavanja istine.«

Pogledaj sledeće odlomke. Kod svakoga postavi sebi pitanje: S obzirom na moje okolnosti, kako bih u svom životu mogao da pokažem prekrasna načela izražena ovim tekstovima? Kako ove istine treba da utiču na način mog života, kako se odnosim prema bližnjima, prema Bogu i prema darovima koje mi je On dao?

5. Mojsijeva 8,1-17 _____

Psalam 24,1 _____

Filibljanima 2,3.4 _____

1. Jovanova 3,16 _____

Biblija govori da je osnovna svrha svega što je stvoreno da slavi Njega. Greh je uveliko poremetio tu stvarnost, ali je Bog usmerio svoju spasonosnu akciju prema nama da bi nas vratio sebi da učestvujemo zajedno sa svim ostalim stvorenjima u slavljenju Boga. Hristos nas je otkupio da bi proslavio Boga (Efescima 1,11-14). Upravo kada priznajemo rečima i delima potpunu vlast Isusa Hrista nad nama i našim životom, mi slavimo Boga. Potpuno izražavanje Hristove vlasti nad našim životom obuhvata i našu službu bližnjima upotrebom našeg vremena, naših talenata i sposobnosti, ali i materijalnih dobara.

RAZMISLI: Pročitaj ponovo tekstove za danas. Koji te je od njih najviše dirnuo i zašto? Šta te pokreće da se trudiš da živiš životom koji uključuje nastojanje da se čini dobro bližnjima, a i samome sebi? Zašto je za tebe toliko važno, u duhovnom smislu, da živiš za druge?

DESETAK: O, MALENOG LI DELA

»I da bude sveštenik, sin Aronov, s Levitima kada Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u sprema njegove, jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailjevi i Leviti donositi prinos ...« (Nemija 10,38.39)

Razmisli o svom životu; razmisli o tome koliko je život kratak; razmisli o potpunij neizbežnosti sopstvene smrti – ukoliko se Hristos ne bude vratio u toku tvoga života. Razmisli šta bi to značilo kada bi, kao što mnogi veruju, grob bio tvoj konačni kraj. Ti si ovde grč celularnog metabolizma koji obavi svoju ulogu (često u bolu, teškoćama i strahu) i onda nestaje; ovako ili onako, kada sve te ćelije izumru, ništa ne preostaje osim tela kojim se hrane drugi organizmi dok i oni ne nestanu.

Takva bi bila sudbina svih nas u svemiru koji je tako veliki da naša planeta, a još više mi kao pojedinci, izgleda potpuno beznačajno, ništa više nego neka okrutna šala koju većina od nas ne smatra šaljivom.

Kao suprotnost tom scenariju, pogledaj šta smo dobili u Hristu. Pogledaj šta nam je sve ponuđeno u Njemu. Pogledaj šta nam plan spasenja govori o našoj vrednosti, o onome što je bilo učinjeno za nas tako da ne moramo da se suočimo sa sudbinom koja nam je prikazana u prethodnim redovima.

Šta nam je bilo dato u Hristu? 1. Korinćanima 15,51.52; Otkrivenje 21,4; Galatima 3,13; Efescima 1,6.7; Otkrivenje 22,1-5. Šta sve to treba da nam znači? Kako ta obećanja treba da utiču na svaki aspekt našeg postojanja?

»Ja govorim o sistemu desetka, a ipak kako to nedovoljno izgleda mom umu! Kako niska procena! Kako uzaludan napor da se matematičkim pravilima, vremenom, novcem i ljubavlju izmere Hristova ljubav i žrtva koje se ne mogu izmeriti niti izračunati. Desetak za Hrista! O, malenog li dela, nedolične naknade za ono što je toliko stajalo! S krsta na Golgoti, Hristos poziva na безусловno predanje.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 4, 119.120)

RAZMISLI: Posle svega što je Hristos učinio za tebe, zar ne možeš da prikupiš dovoljno vere i da Mu vratiš maleni deo od svega što ti je On dao?

ODGOVORNOST PREMA SAMOME SEBI

Isus nam je veoma jasno naložio: »Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe« (Matej 22,39). Veoma zanimljiv tekst u svetlosti ideje da mi često gledamo na ljubav prema samome sebi kao na vrhunac svega što se protivi hrišćanstvu i zamisli o plemenitoj nesebičnosti. Šta je Isus htelo da kaže tim tekstom? Kako da ga protumačimo i primenimo tako da odražava istinsko hrišćanstvo?

Ljubav prema sebi, u hrišćanskom smislu, nije sebičnost, ona ne znači staviti sebe pre svih drugih i svega drugog. Naprotiv, ljubav prema samome sebi znači da shvataš svoju vrednost pred Bogom, da se trudiš da živiš najboljim mogućim načinom života, koji će biti na blagoslov ne samo tebi – što je u redu – već, što je još važnije, i onima s kojima dolaziš u dodir.

Kako bi Isusovu zapovest usaglasio sa sledećim tekstovima?

Filibljanima 2,5-8 _____

2. Korinćanima 5,14-15 _____

1. Korinćanima 10,31-33 _____

1. Petrova 1,13-16 _____

Otkupljenje koje grešnik dobija u Hristu dovodi do takvog jedinstva s Njim (Galatima 2,20) da hrišćanin poželi da živi životom koji je usklađen s Hristovim pobudama. Grešnik želi da dobije Hristov um, da više ne živi sebi nego Njemu, i da posluša poziv na svetost (odvajanje od svojih strasti, grešnih trendova u svojoj kulturi, moralne pokvarenosti). Ako volite sebe, želite sebi najbolje, a najbolje za vas je život posvećen Hristu, život koji će odražavati Božji karakter i Njegovu ljubav, život koji se živi ne samo sebi već i za dobro bližnjih. Najsigurniji način da zagarantujete sebi bedno postojanje jeste da živite samo sebi, nikada ne razmišljajući o dobru drugih.

RAZMISLI: Razmišljaj šta znači voleti sebe u hrišćanskom smislu te reči. Kako je lako da se takva ljubav izopači u samouništenje i usredsređenost samo na sebe! Koji je jedini način da se zaštitiš od takve zamke?

HRIŠĆANSKI BRAK

Ljudi su društvena bića. Kod kuće i na poslu, na javnim mestima, ljudi su uključeni u sve vrste odnosa. Odgovorno hrišćansko ponašanje mora da bude vidljivo na svim tim nivoima, a Biblija iznosi odgovarajuća načela koja usmeravaju sve te odnose.

Prouči sledeće biblijske tekstove da bi pronašao biblijsku definiciju braka? 1. Mojsijeva 2,21-25; Malahija 2,14; Efescima 5,28.

Nešto definisati znači odrediti mu značenje. Danas se govori da je teško dati definiciju braka zato što on ima različito značenje za različite ljude, vremena i kulture. Međutim, Biblija nema tako rastegljivu ideju o braku. Prema Bibliji, brak je ustanova koju je Bog uspostavio, u kojoj se dva odrasla bića različitog pola obavezuju na trajan i blizak međusobni odnos. Biblijski brak je obeležen priznavanjem ravnopravnosti muža i žene, zajednicom u kojoj su se ciljevi stopili u jedno, u kojoj vladaju trajnost, vernost i poverenje. Poput odnosa sa Bogom, i odnos između muža i žene mora se čuvati kao svetinja.

Svakako, kao što svi mi suviše dobro znamo, brak, čak i u okviru Crkve, postao je nešto što se često olako uzima. Ljudi ulaze u zajednicu za koju veruju da ju je Bog ustanovio, a onda, kada događaji krenu loše, staju pred ljudskog sudiju, prihvataju odluku ljudskih zakona i običaja, i rastavljaju ono što je Bog sastavio. Svi mi znamo da je nešto užasno pogrešno u toj slici; a ipak, kao Crkva, borimo se da iznađemo šta činiti u takvim slučajevima.

Zajedno s problemima poligamije, nevenčanih parova, razvoda, ponovnog braka i homoseksualnosti, na koje još izazove ljudske seksualnosti možete naići u današnjem društvu? Koji savet, zasnovan na Bibliji, možemo da ponudimo ljudima koji se suočavaju s takvim problemima?

Preljuba, blud, pornografija obilno su zastupljeni u današnjem društvu, i teško je reći da li je to najgore od svega s čime se suočavamo. Bilo kako bilo, Bog nastavlja da posmatra ljudske slabosti sa saosećanjem i nežnim milosrdem. Ipak, ti običaji ostaju greh i mogu se savladati samo Hristovom blagodaću. Prema tome, otkupiteljski napori moraju stremiti visoko da bi se dostigli Božji ideali – suprotno nastojanju da se opravdaju gresi nizom izgovora i uzimanjem u obzir konteksta određene kulture.

HRIŠĆANSKO PONAŠANJE

Osim u porodičnim, hrišćanin učestvuje i u drugim društvenim i profesionalnim odnosima – što predstavlja jasnu potvrdu biblijskog gledišta da je hrišćanin u svetu, ali da nije od sveta (Jovan 17,14-18).

Razmotri sledeća tri područja svakodnevnog života i hrišćaninove odgovornosti u odnosu na način života i ponašanja:

1. Odnos između poslodavca i službenika (Jakov 5,4-6; Efescima 6,5-9). Osim što smatra službenike kao sebi ravne pred Gospodom, hrišćanski poslodavac treba da se vlada prema načelu da odgovarajući rad zahteva i odgovarajuću naknadu. S druge strane, hrišćanski radnici treba da se odupru iskušenju da budu nemarni na poslu.

»Roditelji ne mogu da načine veći greh nego da dozvole da njihova deca nemaju šta da rade. Deca brzo uče da vole nerad, tako da rastu kao lenja i nekorisna ljudska bića. Kada budu dovoljno stara da zarađuju za svoje izdržavanje, pa nađu zaposlenje, rade na neki trom i nemaran način a ipak očekuju da budu plaćena kao da rade vredno i verno.« (Elen G. Vajt, Pouke velikog Učitelja, str. 345 orig.)

2. Građanske dužnosti (Rimljanima 13,1-7). Hrišćanin stavlja Boga na prvo mesto i procenjuje sve delatnosti i odgovornosti iz te perspektive. Iz tog razloga hrišćanin će se, na primer, suprotstaviti diskriminaciji u bilo kom obliku, čak i onda kada je zvanično odobrena. U isto vreme, »vernost Bogu na prvom mestu nikome ne daje pravo da radi na svoju ruku i da stvara društveni nesklad i kaos. Hrišćani plaćaju porez, učestvuju u građanskim dužnostima, poštuju saobraćajne propise i imovinska prava, saraduju s građanskim vlastima u suzbijanju kriminala i nasilja.« (Handbook of Seventh-Day Adventist Theology, 701)

3. Društvena odgovornost (Isaija 61,1-3; Matej 25,31-46). Razgovarajte o sledećim izjavama u svetlosti prethodno navedenih citata: »Hrišćanin može slediti poziv da traži carstva Božjega ukoliko, pokrenut ljubavlju prema bližnjima, nastavlja svoje delovanje u moralnim zajednicama porodice i u ekonomskom, državnom i političkom životu ... Jedino učestvovanjem u građanskom radu na opšte dobro, vernošću u svom društvenom zvanju, moguće mu je da ostane veran Hristovom primeru.« (H.R. Hiebuhr, Christ and Culture, p. 97)

RAZMISLI: Da li su u tvom radu i društvenim dodirima ljudi u stanju da otkriju hrišćanske vrednosti? Budi pošten prema samome sebi – bez obzira koliko bolno bi to moglo da bude. Koji aspekti tvoga života, ako ih ima, privlače ljude tvojoj veri? Šta ti tvoj odgovor otkriva o načinu tvog života?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Bog je odredio da dela plemenitosti i dobročinstva pomognu sinovima ljudskim da u svom srcu ostanu nežni i puni saosećanja, da u njima pobude interesovanje i ljubav jednih prema drugima po primeru njihovog Učitelja, koji je nas radi postao siromašan da bismo se mi Njegovim siromaštvom obogatili. Zakon o desetku zasnovan je na trajnom načelu i zamišljen da bude na blagoslov čoveku.

»Sistem dobročinstva bio je zamišljen da spreči veliko zlo, a to je lakomstvo. Hristos je video da će prilikom obavljanja poslova ljubav prema bogatstvu biti najveći uzrok iskorenjivanju prave pobožnosti iz srca. On je video da će ljubav prema novcu duboko zamrznuti i otvrdnuti ljudsko srce, zaustavljajući tok plemenitih pobuda i prigušujući osećaj za potrebe napaćenih i nesrećnih.« (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 3, 547)

»Ako neko ima zdravlja i snage, to je njegov kapital i on se mora na pravi način služiti njim. Ako provodi sate u besposličanju i nepotrebnim posetama i razgovorima, on je trom u svojim poslovima, a Božja Reč to zabranjuje. On ima posao koji treba da obavi da bi se postarao za svoju porodicu, i da odvaja za dobrotvorne svrhe onoliko koliko ga je Bog blagoslovio.

Mi nismo stavljeni u ovaj svet da se samo staramo o sebi, već se od nas zahteva da pomažemo u velikom delu spasavanja, i da tako sledimo primer samoodricanja, požrtvovanja i korisnog života Isusa Hrista.« (Ellen G. White, vol.1, 325)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

- 1. Problem braka i razvoda braka veoma zabrinjava, uzimajući u obzir činjenicu da su razvodi u nekim zemljama postali tako česta pojava. Kako da primenimo jasno uputstvo Biblije kada se suočavamo s tim problemom? Kada bismo Isusova učenja strože primenjivali, da li bi se ljudi manje razvodili? Razgovarajte o tom teškom pitanju.**
- 2. Pozabavite se malo više pitanjem desetka. Neki tvrde da mogu da daju desetak kome oni sami odluče, umesto da ga šalju preko kanala organizovane Crkve čiji su vernici. U čemu je velika opasnost od takvog ponašanja?**
- 3. Kao Crkva, mi ne možemo da zanemarimo sva biblijska uputstva za staranje o siromašnima i potrebnima među nama. Niko ko sebe naziva hrišćaninom ne može da zanemari tu svoju dužnost. U isto vreme, u čemu je opasnost ako staranje o siromašnima proglasimo svojim osnovnim zadatkom, ako ga stavimo iznad zadovoljavanja potreba propovedanja i evangelizacije?**

POSLEDNJI DOGAĐAJI: ISUS I SPASENI

Tekstovi za proučavanje: Jevrejima 8,1-5; Isaija 53,6; Rimljanima 3,24.25; 1. Timotiju 2,5; Jevrejima 9,23; Dela 3,19-21.

Tekst za pamćenje: »Pokajte se, dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dođu vremena odmaranja od lica Gospodnjega i da pošlje naprijed narečenoga vam Hrista Isusa. Kojega valja, dakle, nebo da primi do onoga vremena kada se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta« (Dela 3, 19-21).

Ključna misao: Biblijska učenja o Hristovoj službi u nebeskom svetištu, o Njegovom drugom dolasku, i o uskrsenju mrtvih stoje zajedno kao poruka nade onima koji se uzdaju u Njega.

Istorija velike borbe između dobra i zla ima mnogo značajnih trenutaka; ipak, vrhunac je bio na krstu, gde je osiguran Sotonin konačni poraz i uništenje. U isto vreme, biblijsko proročanstvo ukazuje na »vreme posletka« (Danilo 12,4.9), na razdoblje u istoriji spasenja koje ima poseban značaj na planu odnosa između Boga i Njegovog naroda. Događaji u toku tog »vremena posletka« opisani su kao eshatološki, kao »poslednji događaji«.

U biblijskoj pouci za ovu sedmicu posmatraćemo tri posebna događaja u tom opštem periodu »poslednjih događaja« koji imaju neizmerne duhovne posledice: Hristovu službu u nebeskom svetištu, drugi Hristov dolazak i uskrsenje onih koji su umrli u pravoj veri.

Su

Proučiti
celu
pouku

Osnovno verovanje broj 24 započinje sledećim rečima: »Postoji svetište na Nebu – istinsko svetište koje je postavio Gospod, a ne čovek« (vidi Jevrejima 8,2.). Jedna od nepobitnih biblijskih istina je postojanje nebeskog svetišta (Psalam 11,4).

Čitaj tekst u Jevrejima 8,1-5. Koja se osnovna istina otkriva u tim stihovima?

Zemaljsko svetište se opisuje kao simbol, kao kopija nebeskog; to znači, u najmanju ruku, da prvo ima neku funkcionalnu povezanost s drugim. Zemaljsko svetište, prema tome, govori veoma mnogo o nebeskom; i da se, uprkos svemu što je zemaljsko svetište značilo Izrailju, njegovo pravo značenje može oceniti samo u odnosu prema nebeskom i prema onome što se tamo zbiva. Delotvornošću svojih žrtava i svešteničke službe zemaljsko svetište nam veoma mnogo govori o stvarnosti nebeskog svetišta. Službe u zemaljskom svetištu bile su Božje sredstvo da se Njegovom narodu objave načela spasenja, bile su »senke« stvarnosti – u stvari Hristove službe (Jevrejima 9,9-15), i Njegove smrti i Njegovog posredovanja u nebeskom svetištu.

Služba u zemaljskom svetištu uči da, iako je prolivanje krvi bilo neophodno (Jevrejima 9,22) radi pomirenja za greh, i dalje postoji potreba za svešteničkim posredovanjem između grešnika i svetoga Boga kao posledica te prolivene krvi. Služba sveštenika u svetinji nad svetinjama čistila je svetište od greha i zahtevala mučenje i pokajanje naroda. Na taj način i sud je bio istaknut kao sastavni deo ukupne službe spasenja.

Zadivljuje osim toga, kao što kaže tekst u Jevrejima 8,1,2, što je cilj svih prethodnih sedam poglavlja Poslanice da prikaže čitaocu stvarnost nebeskog svetišta i službe Isusa Hrista kao našeg prvosveštenika u tom nebeskom svetištu. Teško je razumeti kako neko može da ne vidi koliki značaj Poslanica Jevrejima daje Hristovoj službi u nebeskom svetištu kao delu celokupnog plana spasenja. Ništa u tim stihovima ne navodi na pomisao da bi svetište na Nebu, a još manje Hristovu službu u njemu, trebalo shvatiti metaforički ili simbolički. U stvari, peti stih objašnjava da je zemaljsko svetište – stvarna građevina sa stvarnim sveštenicima i stvarnim žrtvama – bila samo »senka« stvarnosti, onoga što Hristos čini za nas u nebeskom svetištu.

NEBESKO SVETILIŠTE: DRUGI DEO

Službe u zemaljskom svetilištu otkrivaju tri faze spasenja: žrtvu kao zamenu, sveštenučko posredovanje i sud. Biblija kaže da su sve tri faze spasenja otelotvorene u Hristovoj službi za grešnike.

Pročitaj tekstove u Isaiji 53,6; Rimljanima 3,24.25; 2. Korinćanima 5,21. Kako Hristova smrt na krstu zadovoljava aspekt zamene u okviru spasenja?

Šta sledeći tekstovi govore o Hristu i o Njegovom posredovanju za grešnike? 1. Timotiju 2,5; Jevrejima 7,25.

Baš kao što su životinjske žrtve ukazivale na Hristovu smrt, sveštenučka služba je simbolički predstavljala pravu Hristovu službu u nebeskom svetilištu. Posebno, trajna ili svakodnevna služba sveštenika u svetinji svetilišta simbolizovala je pristup koji grešnik ima Bogu preko službe Isusa Hrista kao posrednika u nebeskom svetilištu (Jevrejima 4,14-16).

Prouči tekst u Jevrejima 9,23. Kako se čišćenje na nebesima odnosi prema sveštenučkom delovanju u zemaljskom svetilištu na Dan pomirenja?

Imajući službe u zemaljskom svetilištu kao pozadinu, tekst u Jevrejima 9,23 jasno ukazuje na službu očišćenja koju Hristos obavlja na Nebu. To je tekst koji je stolicima zbunjivao teologe zato što jasno govori da je nešto na Nebu bilo uprljano i da treba da se očisti. Za nas, s našim razumevanjem dveju faza Hristove nebeske službe u našu korist, to čišćenje je antitip godišnjeg čišćenja zemaljskog svetilišta na Dan pomirenja.

RAZMISLI: Razmišljaj o pomirenju – šta ono znači, kako se ostvaruje, i ko jedini može da obavi pomirenje za nas. Zašto bi, onda, poruka da živimo u vreme Dana pomirenja morala da zazvuči pozitivno i da uliva nadu?

DRUGI HRISTOV DOLAZAK

Prouči tekstove u Delima 3,19-21. Kako se brisanje greha, ovde spomenuto, odnosi prema čišćenju svetilišta o kome smo proučavali prethodnog dana?

Iako Petar možda nije znao »vremena i ljeta« (Dela 1,7), njegovo pozivanje na Joilovo proročanstvo u Delima 2,14-21 pokazuje da je razmišljao o ispunjenju proročanstava u svoje vreme. U svom proročkom sagledavanju stvari, izgleda da je Petar »govoreći pod nadahnućem, i uzdižući se tako iznad svog ograničenog shvatanja, ukratko pomenuo dva velika događaja iz poslednjih dana ove Zemlje – (1) moćno izlivanje Svetoga Duha i (2) konačno brisanje greha pravednika – koji su povezani s trećim završnim događajem, Drugim dolaskom Isusa Hrista.« (The SDA Bible Commentary 6,160)

Prva Crkva je bila sigurna i u Drugi Hristov dolazak i u obećanje o novoj Zemlji i novom nebu (2. Petrova 3,13). Hristov prvi dolazak je obezbedio teološki razlog za Drugi. Što se nas tiče, bez Drugog Hristovog dolaska Prvi dolazak bio bi uzaludan. Proces rešavanja problema greha, proces koji je Hristos započeo svojom žrtvom na krstu, dostiže svoje ispunjenje u trenutku kada se, posle »čišćenja svetilišta«, On pojavi »drugi put... na spasenje« (Jevrejima 9,26.28). U stvari, bez Drugog dolaska, bez uskrsenja koje je s njim povezano, šta bi nam značilo obećanje o spasenju? (Vidi 1. Sol. 4,16-18.). Ništa!

Drugi Hristov dolazak obeležiće završetak velike borbe u onom smislu u kom se ona odnosi na sudbinu smrtnika. Sotona, znajući da je kraj velike borbe na vidiku, pokušava prevarama da zavede s puta što je moguće više ljudi. Nama je rečeno da »kada se bude približio Drugi dolazak našeg Gospoda Isusa Hrista, sotonske sile će se pokrenuti. Sotona se neće pojaviti samo kao ljudsko biće već će se prikazati i kao Isus Hristos; svet koji je odbacio istinu primiće ga kao Gospodara nad gospodarima i Cara nad carevima.« (Ellen G. White, Last Day's Events, pp. 168.169) Na tu prevaru mi smo upozoreni obaveštenjem da će Hristov dolazak biti doslovan, ličan i vidljiv događaj koji će uticati na celi svet, označavajući kraj sveta kakvog poznajemo – sveta koji je pun greha, patnji, bede, razočaranja i smrti.

RAZMISLI: Pogledaj naš svet. Koliko smo mi, kao ljudska bića, uspeli da ga pretvorimo u neko bolje mesto za život? Iako treba da se trudimo da pomognemo onima koji su imali manje sreće u životu od nas, onima koji stradaju i žive u oskudici – zašto uvek moramo imati pred očima ono što predstavlja jedino rešenje svih problema?

U OČEKIVANJU HRISTOVOG DOLASKA

Čitaj tekst u 1. Solunjanima 5,1-11. Koja poruka nam se tu upućuje i zašto je ona toliko važna i za nas koji živimo danas? Kako bismo mogli da uzmemo te reči i da ih praktično primenimo u svom svakodnevnom životu?

Toliko toga ima u ovim stihovima, ali jedno se posebno ističe: nada koju treba da imaju hrišćani koji očekuju Drugi Hristov dolazak. Svakako, mi moramo da budemo budni i trezni da nas dan ne zatekne nespremne, kao lupež po noći. Međutim, moramo biti i puni vere i ljubavi i nade; zato što bez obzira da li ćemo biti »budni ili zaspali« – da li ćemo živi dočekati Hrista ili ćemo umreti pre Njegovog drugog dolaska – mi imamo obećanje večnog života s Njim.

U ovom vremenu, kad vidimo znake svuda oko nas, moramo paziti kako ih tumačimo i kako razumemo njihovu važnost. Suviše često se događa da ljudi bivaju zaokupljeni događajima koji uzbuđuju i bude očekivanja, a kasnije moraju da priznaju da su im očekivanja izneverena. Takvi doživljaji, kada se završe, mogu da ostave vernike pokolebane, razočarane i čak pune sumnji. Mi moramo da budemo budni, ali moramo da budemo i oprezni, mudri i ponizni kada pokušavamo da pročitamo i protumačimo znake vremena (Matej 16,1-4).

Kakva je svrha »znaka vremena«, u skladu s tekstom u Jovanu 13,19 i 14,29?

Proročanstva o kraju vremena nisu bila izrečena da zadovolje radoznalost vernika, već da ih ohrabre da nastave da straže (Matej 24,32-44). Dok čekamo Drugi Hristov dolazak, treba da držimo otvorene oči, treba da znamo šta Božja Reč govori o događajima poslednjih dana; to je posebno važno zato što u hrišćanstvu ima toliko pogrešnih gledišta o znacima vremena.

RAZMISLI: Kako da načinimo ravnotežu između življenja u očekivanju Hristovog dolaska i naše sklonosti da u svakom naslovu u novinama vidimo znak kraja? Kako da izbegnemo ravnodušnost s jedne strane i fanatizam s druge strane?

SMRT I USKRSENJE

U Novom zavetu, jedan od događaja povezanih sa Hristovim drugim dolaskom jeste uskrsenje onih koji su umrli verujući u Njega. U stvari, što se tiče većine vernika, to je i najvažniji deo Drugog dolaska, jer će većina Hristovih sledbenika biti u grobovima kada se On bude vratio.

Šta nas sledeći tekstovi uče o uskrsenju mrtvih u vreme Hristovog drugog dolaska?

1. Solunjanima 4,13-16 _____

1. Korinćanima 15,13-25 _____

Rimljanima 8,11 _____

Filibljanima 3,20.21 _____

Biblija tvrdi da će prilikom uskrsenja »telo« biti vraćeno u život. Drugim rečima, biblijsko uskrsenje je uskrsenje tela. Ta istina postaje još mnogo jasnija kada se setimo činjenice da je posle Hristovog uskrsenja Njegov grob ostao prazan. Njegovo mrtvo telo nije ostalo u grobu. U izvesnosti Njegovog uskrsenja je i izvesnost našeg.

Ako uskrsenje predstavlja slamanje sile smrti, kako to objašnjava zašto se ono može dobiti jedino »u Hristu«? 2. Timotiju 1,8-10.

Ključ za razumevanje besmrtnosti nije neko veliko naučno istraživanje. Sila smrti je već bila slomljena Hristovom smrću i uskrsnućem (Rimljanima 6,9); na osnovu tog dostignuća, On može da dodeli besmrtnost onima koji se izjednače s Njegovom smrću i uskrsnućem putem krštenja (Rimljanima 6,23). Dakle, Biblija jasno kaže da se dar besmrtnosti ne daje vernicima prilikom njihove smrti, već kada Isus bude ponovo došao, prilikom »poslednje trube« (1.Korinćanima 15,51-54).

RAZMISLI: »Ja sam uskrsenje i život, koji vjeruje mene, ako i umre, življeće« (Jovan 11,25). Kako bi mogao da naučiš da se čvršće uhvatiš za nadu sadržanu u ovim rečima? Gde bismo bili bez nje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Hristovo posredovanje za čoveka u nebeskom svetilištu je isto tako bitno za plan spasenja kao što je bila i Njegova smrt na krstu. On je svojom smrću započeo ovo delo, a posle uskrsenja uzneo se da ga dovrši na Nebu. Mi verom moramo ući iza zavese iza koje 'Isus uđe naprijed za nas' (Jevrejima 6,20). Tu odsjajuje svetlost sa krsta na Golgoti. Tu možemo steći jasniji uvid u tajnu otkupljenja. Spasenje čoveka postignuto je beskrajnim žrtvovanjem Neba.« (Elen G. Vajt, Velika borba, str. 489 orig.)

»Hristos je za vernika i uskrsnuće i život. U našem Spasitelju obnovljen je život koji je izgubljen usled greha. On u sebi ima život da oživi onoga koga hoće. Njemu je podareno pravo da da besmrtnost. Život koji je u ljudskoj prirodi položio, On ponovo uzima i daje ga ljudskom rodu.« (Elen G. Vajt, Čeznja vekova, 786.787 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. Žan Kalvin je Hristovo delo posredovanja nazvao »stalnom primenom svoje smrti na naše spasenje«. Kaže se da je »postojanje nebeskog svetilišta predstavljalo standardnu teologiju među puritanskim sveštenicima«. Nije teško shvatiti zašto se Hristovo delo posredovanja mora posmatrati kao veoma važno učenje. Uostalom, pogledajte koliki se deo Starog zaveta bavi svetilištem i hramom. Pogledajte koliki deo Novog zaveta to čini. Šta to treba da nam kaže o važnosti te doktrine?
2. Razmotri pažljivo tekst u Jevrejima 9,23, onaj isti tekst koji je stolecima zbunjivao teologe, koji nisu uspevali da shvate zašto bi nešto na Nebu zahtevalo čišćenje. Iako još mnogo treba da učimo o značenju ovog teksta, kako nam naše sadašnje razumevanje, na primer, teksta u Danilu 8,14 pomaže da razjasnimo taj tako važan koncept?
3. Hristovo uskrsenje je veoma bitno za hrišćansku veru. Bez njega ništa ne bismo imali. Čitaj tekst u 1. Korinćanima 15,1-6. Pogledaj kako se Pavle trudi da osvedoči svoje čitaoce u izvesnost Hristovog uskrsnuća. Posebnu pažnju obrati na šesti stih. Šta Pavle tu kaže? Zašto toliko naglašava da su mnogi ljudi kojima se Hristos pokazao posle uskrsenja još živi? Skoro kao da želi da kaže: »Nemojte se oslanjati samo na moje reči. Pitajte nekoga od tih stotina ljudi koji su ga videli.« Ovo nisu reči koje biste očekivali od nekoga koji nije sasvim siguran u ono što govori, zar ne? Koji nam drugi dokazi iz Biblije mogu pomoći da potvrdimo izvesnost Hristovog uskrsenja?

KADA SVE POSTANE NOVO

Tekstovi za proučavanje: 1. Solunjanima 4,16-18; Otkrivenje 20; 1. Korinćanima 4,5; Rimljanima 8,20-22; Otkrivenje 21,11-22,5; Otkrivenje 21,3.

Tekst za pamćenje: »I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti neće biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti neće biti više, jer prvo prođe« (Otkrivenje 21,4).

Ključna misao: Šta je to milenijum, kada će se dogoditi i do čega dovodi?

Ser Tomas Mor (1478-1535) je engleski pisac koji je skovao reč »utopija« da bi opisao zamišljeno ostrvo s naizgled savršenim društvenim i zakonskim sistemom. Od tada, reč se često upotrebljava pogrdno da opiše nemogućnost ostvarivanja ideje o savršenom društvu. Uostalom, pogledajte koliko puta su ljudi pokušavali da stvore »utopiju«. Uvek su doživljavali neuspeh, i to vrlo jadno. Biblija, međutim, govori o istinskoj utopiji. U izvesnom smislu, to je bio i cilj koji je Božanstvo postavilo sebi od samog pada ljudskog roda u greh, od Edemskog vrta nadalje. Bog želi da čovečanstvo vrati »utopiji« koju je prvobitno stvorio za nas.

U nebeskom svetišću Hristos će dovršiti svoje delo spasenja ljudskog roda. Posle toga, ponovo će se vratiti na Zemlju, ali u slavi koja nikada pre toga nije bila viđena, uskrsnuti umrle svete i preobraziti žive pravednike, i svi oni vladace zajedno s Gospodom Isusom na Nebu hiljadu godina.

To je vreme koje nazivamo »milenijum«. Početak milenijuma obeležava početak jedine utopije koju su ljudi spoznali posle pada u Edemu.

DOGAĐAJI KOJI OBELEŽAVAJU POČETAK MILENIJUMA

Ukoliko milenijum obeležava početak božanske »utopije« za Njegov narod, sasvim je prirodno što pokušavamo da saznamo kada će ona započeti i kako će izgledati. Milenijum, kao zamisao, pojavljuje se u Otkrivenju 20, gde se spominje šest puta između 2. i 7. stiha. Da bismo saznali vreme milenijuma, mora se odrediti mesto dvadesetog poglavlja Otkrivenja u opštem toku cele knjige. Iako knjiga Otkrivenja ne sledi jasnu vremensku liniju, u ovom slučaju nije teško odrediti kada milenijum započinje.

Uporedi tekstove u 1. Solunjanima 4,16-18 s tekstovima u Otkrivenju 20. Kako priroda uskrsenja, spomenuta u ta dva teksta, pomaže da se odredi kada milenijum započinje? Koje povezane događaje možete naći u tim odlomcima?

Otkrivenje proriče da će u neko vreme pre Hristovog drugog dolaska, tri velike sile – aždaha, zver i lažni prorok – okupiti narode da se suprotstave delu Hrista i Njegovog naroda (Otkrivenje 16,13). U vreme Hristovog dolaska (Otkrivenje 19,11), narodi će se okupiti da zarate protiv Hrista, ali će u tom procesu zver i lažni prorok biti uništeni (Otkrivenje 19,19,20). Otkrivenje 20 zatim govori o sudbini treće sile, aždaha. Kada mrtvi u Hristu budu ustali iz svojih grobova, ovde se to naziva prvim uskrsenjem (Otkrivenje 20,5), aždaha (Sotona) biće uhvaćena i bačena u bezdan za hiljadu godina (Otkrivenje 20,1-3).

Neki od tih čudesnih događaja opisani su i u 1. Solunjanima 4,16-18 i u 2. Solunjanima 1,7-9. Uzeti zajedno, ti odlomci nam pomažu da objasnimo šta se događa pre nego što milenijum započne.

Taj početak, razume se, povezan je s Hristovim drugim dolaskom. Mrtvi u Hristu ustaće iz svojih grobova da se pridruže onima koji su Ga živi dočekali, i obe grupe će biti uzete na Nebo. Živi bezakonici će u vreme Drugog Hristovog dolaska biti uništeni »sjajem« Njegovog dolaska (2. Solunjanima 2,8). Opustošena Zemlja će postati tamnica Sotone, koji će biti »vezan« hiljadu godina okolnostima u kojima se nalazi. Razlog koji je naveden za Sotonino tamnovanje glasi: »Da više ne prelašćuje naroda« (Otkrivenje 20,3). Mnogi vide simboličku vezu između »progonstva« jarca za Azazela na Dan pomirenja (3. Mojsijeva 16,22) i okolnosti u kojima će se Sotona nalaziti u toku hiljadu godina.

RAZMISLI: Pređi još jednom u mislima događaje opisane u ovim stihovima. Oni govore o natprirodnim događajima koji pokazuju veličinu i silu Božju nasuprot slabosti i nemoći ljudskog roda. Kako uvek možemo tu važnu razliku imati pred očima? Zašto bi to bio dobar lek protiv oholosti i samodovoljnosti?

Čitaj ponovo tekst u Otkrivenju 20,4-6. Koji dokazi ovde postoje da se milenijum odvija na Nebu (bar što se tiče spasenih)?

Poseban deo grupe koja će učestvovati u milenijumu opisan je kao »duše isječenih za svjedočanstvo Isusovo i za riječ Božju, koji se ne pokloniše zvjeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žig na čelima svojim i na ruci svojoj«. Kao adventisti, mi znamo da Biblija ne govori o postojanju odvojenih, besmrtnih, svesnih duša. Umesto toga, ovaj tekst opisuje one koji su stekli iskustvo s progonoštvom opisanim u Otkrivenju 12,17 do 13,18. U vreme Hristovog drugog dolaska – kada se i događa prvo uskrsenje – ove progone duše se vraćaju u život i posle uskrsenja vladaju na Nebu zajedno s Hristom (uporedi s tekstom u 1. Solunjanima 4,15-17).

U Otkrivenju 20,4 skreće nam se pažnja na još jedan događaj tokom milenijuma, kada se jasno kaže da će se sud predati otkupljenima. Znajući da otkupljeni vladaju sa svojim Gospodom i da su bezakonici uništeni sjajem Hristovog drugog dolaska, kakva je priroda i svrha tog suđenja?

Jedna od tri pojave na koje smo se koncentrisali prošle sedmice bila je suđenje povezano sa Hristovom službom u nebeskom svetilištu pre Njegovog drugog dolaska. To suđenje se razlikuje od suđenja u Otkrivenju 20,4, koje je u stvari ispunjenje Hristovog obećanja u Mateju 19,28 i koje je u skladu s Pavlovom izjavom da će sveti suditi svetu (1. Korinćanima 6,2,3).

Koncept o suđenju u Bibliji veoma je bogat i mnogostran. Konačno suđenje ima tri faze, a prva od njih povezana je sa Hristovom sveštениčkom službom u nebeskom svetilištu. Mi to suđenje nazivamo istražnom fazom konačnog suđenja. Zatim dolazi milenijumska faza revizije suđenja o kojoj se govori u Otkrivenju 20,4 i u 1. Korinćanima 6,2,3. U toj fazi otkupljeni će imati priliku da istražuju Božje puteve i način na koji je obavljeno suđenje buntovnicima. Treća faza konačnog suđenja je izvršna faza, to jest sastavni deo događaja koji će se odigrati po završetku milenijuma.

RAZMISLI: Imajući na umu ono o čemu smo proučavali danas, pročitaj tekst u 1. Korinćanima 4,5. Koja nam se značajna nada ovde daje s obzirom da imamo mnoštvo pitanja na koja još nismo dobili odgovore?

DOGAĐAJI NA KRAJU MILENIJUMA

Pročitaj tekst u Otkrivenju 20,7-9. Koji događaj obeležava završetak milenijuma i koju priliku on pruža Sotoni?

Promena okolnosti u kojima se Sotona nalazi dovela je do njegovog »oslobađanja«. Ovaj događaj je povezan sa uskršenjem ostalih mrtvih koji »ne oživlješe dok se ne navrší hiljadu godina« (Otkrivenje 20,5). Izraz »Gog i Magog« uzet je figurativno, kao i u Jezekilju 38,2, da se opišu oni koje je Sotona uspeo da prevari – bezakonici iz svih vremena. To je ono sveopšte mnoštvo koje će Sotona pokrenuti da bi pokušali da osvoje Božji grad. Tekst u Otkrivenju 20,9 kaže da se grad, novi Jerusalim, već spustio na Zemlju s Neba, verovatno zajedno s Hristom, pa Sotona i njegove čete kreću protiv njega. Detaljan opis grada dat je u Otkrivenju 21.

Kao što je već bilo rečeno, Otkrivenje nije napisano po tačno određenom hronološkom redosledu. Pogledaj tekst u Otkrivenju 20,11-15. Kako je ideja o suđenju ovde izražena? U čemu je značenje činjenice da se izvršenje konačne kazne događa posle suđenja u kome su učestvovali i otkupljeni? Otkrivenje 20,4.

»U toku milenijuma sveti učestvuju u savetodavnom suđenju koje razmatra slučajeve izgubljenih sa ove Zemlje i palih anđela. To suđenje je očigledno neophodno ako se uzme u obzir kosmička priroda problema greha. Tok pobune protiv Boga je bio predmet pažnje ostalih svetova (Jov 1; 2; Efescima 3,10). Celokupno razdoblje vladavine greha moralo je biti obrađeno na takav način da srca i umovi u celom Božjem svemiru budu zadovoljni postupkom i zaključkom, s posebnim osvrtom na Božji karakter. Za otkupljene sa Zemlje naročito je važno da shvate Božje postupanje prema onima koji su zazivali stenje i kamenje da padnu na njih i da ih sakriju od 'lica onoga koji sjedi na prijestolu' (Otkrivenje 6,16). Oni moraju biti potpuno osvedočeni da je Bog bio pravedan u svojim odlukama prema izgubljenima.« (Handbook of SDA Theology, p. 932)

RAZMISLI: Šta o Božjem karakteru svedoči činjenica da i mi sami učestvujemo u suđenju izgubljenima? Kako se ta zamisao uklapa u celokupnu ideju velike borbe?

NOVA ZEMLJA

Tekst u Otkrivenju 20 završava se uništenjem Sotone i njegovih četa. Otkrivenje 21 započinje viđenjem novog neba i nove Zemlje.

Tekst u Otkrivenju 21,1-5 sadrži obećanje da će Bog stvoriti sve novo. Na koji način to obećanje odražava izveštaj o stvaranju iz 1. Mojsijeve 1 i 2? U čemu se razlikuje od njega?

Reč prevedena kao »novo« u Otkrivenju 21,1 naglašava nešto što je novo po obliku ili kvalitetu pre nego »novo« u vremenu. Božja namera prilikom prvog stvaranja (1. Mojsijeva 1 i 2) ostaje neostvarena sve dok obećanje da će učiniti da sve bude novo ne bude ispunjeno na novoj Zemlji. Pošto sve što je stvoreno uzdiše i čezne za oslobođenjem (Rimljanima 8,20-22), Božje novo stvaranje sastojaće se u oslobađanju kosmosa i Zemlje iz njihovog sadašnjeg položaja nesavršenosti i nepotpunosti, i dovođenja u sklad s Njegovim planom. Prema tome, iako će novo stvoreno biti različito od starog, postojaće i kontinuitet između novog i starog. Kao i stara, i nova Zemlja će biti stvarno, opipljivo mesto nastanjeno stvarnim, fizičkim bićima. Nova zemlja će biti obnovljena Zemlja, očišćena vatrom (2. Petrova 3,10-13).

Pročitaj tekst u Otkrivenju 21,11 do 22,5 da bi saznao fizičke karakteristike novog Jerusalima, glavnog grada nove Zemlje. Na koji način Jovanov opis opisuje stvarnost toga mesta?

Jedno je sigurno: mi govorimo o doslovnom, fizičkom mestu. Neznabožačka jeretička nauka da je sve fizičko loše, a sve duhovno dobro, konačno je opovrgnuta Biblijom. Iako su reči ograničene u svojoj ulozi prenošenja misli, čak i one nadahnute, ipak nas mogu naučiti da nas očekuje stvarno nasleđe. Koliko je stoga važno da imamo na umu da ovaj svet, sa svim svojim nesavršenostima, nije onakav kakav je zamišljen da bude; on predstavlja zastranjenje, zastranjenje koje je Hristos došao da ukloni i popravi. Nasuprot tome, opis koji vidimo u Otkrivenju, bez obzira koliko nam je teško da ga shvatimo, jer poznajemo samo ovaj nesavršeni svet, predstavlja večnu stvarnost koja nas očekuje. Kakvu sjajnu nadu mi imamo, posebno u poređenju sa onima koji smatraju da je grob kraj svega!

ŽIVOT NA NOVOJ ZEMLJI

Čitaj tekst u Otkrivenju 21,3. Na koji način će ta čudesna činjenica promeniti životna iskustva stanovnika nove Zemlje?

Možda stvarno ne postoji još neko tako veličanstveno i strahopoštovanjem nadahnuto viđenje u Bibliji, koje bi se moglo uporediti sa onim koje Jovan ovde opisuje; nova Zemlja neće biti samo dom ljudskim bićima, nego i Bogu. Sveti, nedokučivi Stvoritelj svemira blagosloviće zajednicu otkupljenih svojom prisutnošću. Naravno, Bog će za sva vremena ostati različit od svojih stvorenja, ali će na novoj Zemlji nestati odvojenosti između Boga i ljudskih bića izazvane grehom.

Osim toga, biće obnovljeno istinsko zajedništvo – ne samo između Boga i ljudi već i između ljudi i prirode i u samoj prirodi. Jovan piše da više neće biti prokletstva (Otkrivenje 22,3), a proročko očekivanje prestanka neprijateljstva u okviru životinjskog sveta takođe se opisuje kao ispunjeno (Isaija 65,25).

Osim obnavljanja potpunog zajedništva, uklanjanje svakog »uzdisanja stvorenja« označiće da je sve ono štetno – raspadanje, bolesti, smrt, i patnje – ostalo samo prošlost (Rimljanima 8,21; Otkrivenje 21,4).

Pročitaj i Psalam 8. Koju poruku nam on upućuje, posebno u svetlosti onoga o čemu smo proučavali u toku ovog tromesečja?

Uticaј Božje prisutnosti na novoj Zemlji, posledice koje se tiču života na njoj, ogromni su – posebno zato što nam je i nauka pokazala, kao nikada do sada, veličinu i obim Božjeg stvaralačkog delovanja. Procenjena veličina »vidljivog« svemira iznosi mnogo milijardi svetlosnih godina; međutim, naučnici sada misle da taj ogromni i nepregledni kosmos iznosi samo oko 7 posto stvarnog kosmosa!

Zaista je veličanstveno kad pomislimo da je Bog koji je sve to stvorio ne samo umro za nas, već da će i boraviti s nama tokom cele večnosti! U određenom trenutku, zbog ograničenosti našeg grešnog uma, treba da odustanemo od pokušaja da mislimo samo racionalno, i da umesto toga kleknemo na svoja kolena, obožavajući i hvaleći Onoga koji nas je ne samo stvorio već nam je obećao da će živeti s nama kroz čitavu večnost.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Za vreme ceremonijalne službe, poglavar sveštenečki, pošto je obavio službu pomirenja za Izrailj, izlazio je iz svetilišta i blagosiljao narod. Tako će se i Hristos, na kraju svog posredničkog dela, pojaviti 'bez grijeha na spasenje' (Jevrejima 9,28), da večnim životom blagoslovi svoj narod koji Ga čeka. Kao što je sveštenik, uklanjajući grehe iz svetilišta, morao da ih ispovedi nad glavom jarca za Azazela, tako će i Hristos preneti sve te grehe na Sotonu, koji je začetnik greha i podstrekač na greh. Jarac za Azazela, noseći grehe Izrailja, bio je odveden u 'pustinju' (3. Mojsijeva 16,22); tako će i Sotona, noseći krivicu za sve grehe na koje je navodio pripadnike Božjeg naroda biti zarobljen hiljadu godina na Zemlji, koja će tada biti pusta, bez stanovnika, i konačno pretrpeti punu kaznu za greh u ognju koji će uništiti sve bezakonike.« (Elen G. Vajt, Velika borba, 485.486 orig.)

»Strah da se buduće nasledstvo predstavi kao suviše materijalno, naveo je mnoge da duhovno protumače upravo onu istinu koja je učinila da ga gledamo kao svoj dom. Hristos je uveravao svoje učenike da ide da im pripravi mesto u Očevom domu. Oni koji prihvataju učenja Božje Reči neće ostati u potpunom neznanju o svom nebeskom boravištu ... Ljudski jezik je nesposoban da opiše nagradu pravednih. Ona će biti poznata jedino onima koji je budu videli. Nijedan ograničeni um ne može da shvati slavu Božjeg raja.« (Elen G. Vajt, Velika borba, 674.675 orig.)

PITANJA O KOJIMA TREBA RASPRAVLJATI:

1. U krilu hrišćanstva postoje tri osnovna mišljenja o milenijumu: (1) da on predstavlja eru između prvog i drugog Hristovog dolaska; (2) da je to dug period mira i pravednosti na Zemlji pre Hristovog dolaska, delimično ostvaren propovedanjem jevanđelja i društvenim reformama; i (3) da će se milenijum, razdoblje od hiljadu godina, odvijati posle Hristovog drugog dolaska i da će pravednici tada boraviti na Nebu. Kao što smo videli, adventisti podržavaju ovo treće gledište, naime boravak pravednika na Nebu, a ne na Zemlji. S kojim problemima se suočavaju prva dva gledišta?
2. Pročitaj tekst u Otkrivenju 21,27. Šta se podrazumeva pod isključenjem iz novog Jerusalima? Postoje li i neka druga isključivanja, i zašto?
3. Pozabavi se idejom o ljudskim nastojanjima da ostvare »utopiju«. Kojih primera se možeš setiti? Kakvi su bili rezultati? Zašto su ljudi uvek doživljavali poraz, i zašto nam ti porazi otkrivaju našu potpunu zavisnost od Božje natprirodne intervencije u našem svetu?

OKTOBAR

BOŽJI VEČNI ZAKON

Proslavljanje Boga

1. P 2.Korinćanima 5,21	Dvostruki sistem zakona
2. U Psalam 119,44	Božji večni zakon
3. S Rimljanima 15,6	Proslavljanje Boga
4. Č Galatima 3,21	Udvojenost puna snage
5. P Jevrejima 4,1	Pokoj u Hristu
6. S Filibljanima 3,8	Put napretka

Hristos je videlo zakona

7. N 2. Petrova 1,4	Slični Hritu
8. P Galatima 6,15	Novo stvorenje
9. U Efescima 2,8	Svrha blagodati
10. S 1. Solunjanima 5,23	Uticao istine
11. Č Rimljanima 7,12	Hristos je videlo zakona
12. P Kološanima 2,6	Živeti u Hristu
13. S Psalam 50,5	Dve životno važne pouke

Živeti u Hristu

14. N Psalam 37,37	Hoćeš li da imaš mir?
15. P Jevrejima 11,6	Kako vera deluje
16. U Propovednik 12,14	Budi pošten prema Bogu
17. S Isaija 11,2	Vođeni Svetim Duhom
18. Č Psalam 51,10	Dokaz da Duh deluje u nama
19. P 1. Solunjanima 5,5	Svetlost koja sija u tami
20. S 1. Korinćanima 12,1	Darovi Duha

Molite se za Gospodnjega Duha

21. N Dela 2,1-4	Pedesetnica
22. P Dela 4,13	Plodovi pedesetnice
23. U Luka 11,13	Molite se za Gospodnjega Duha
24. S Efescima 6,14	Buduća proba
25. Č 1. Timotiju 4,1	Obmane poslednjih dana
26. P Otkrivenje 16,14	Spiritizam i njegov kraj
27. S Matej 28,42	Budite oprezni

Hristova večna budućnost

28. N Matej 24,44	Konačna priprema
29. P Danilo 12,1	Blizina kraja
30. U Otkrivenje 21,4	Gledajte u budućnost
31. S Luka 21,36	Božanska zapovest

NOVEMBAR

VAŽNOST JEDINSTVA

Posrednik

1. Č	5. Mojsijeva 7,6	Izabrani Božji
2. P	Titu 2,14	Poseban narod
3. S	2. Korinćanima 6,18	Izdvajanje od sveta

Neko je pred vratima

4. N	Jezekilj 20,20	Obeležja Božjeg naroda
5. P	Dela 5,32	Hristovi predstavnici
6. U	Jevrejima 6,10	Raditi s Hristom
7. S	2. Timotiju 4,5	Crkva i unapređenje Božjeg dela
8. Č	2. Timotiju 3,15	Prosvetljena crkva
9. P	Otkrivenje 3,20	Neko je pred vratima
10. S	Jovan 17,11	Važnost jedinstva

Konačna pobeda!

11. N	Otkrivenje 13,11	Izazov za Božju crkvu
12. P	Otkrivenje 14,9.10	Božje poslednje upozorenje
13. U	Otkrivenje 7,3	Božji pečat i žig zveri
14. S	Otkrivenje 13,14	Ikona zveri
15. Č	2. Timotiju 4,3	Istorija se ponavlja
16. P	Otkrivenje 14,1	Konačna pobeda!
17. S	2. Korinćanima 5,20	Putevi sinca pravde

Završno delo

18. N	Jovan 14,6	Izvor svake istine
19. P	Otkrivenje 14,6	Objavljivanje Božjeg ostatka
20. U	Otkrivenje 22,12	Završno delo
21. S	Matej 6,14	Oproštenje nije moguće
22. Č	Dela 13,44	Rad u gradovima
23. P	2. Timotiju 4,2	Odbačeni običaji
24. S	Otkrivenje 18,1	Sveti Duh i ostatak

Odražavati Hrista

25. N	Psalam 64,10	Sveti narod
26. P	Kološanima 1,18	Usavršena crkva
27. U	Efescima 4,24	Odražavati Hrista
28. S	Juda 21	Odvojeni od sveta
29. Č	1. Korinćanima 3,17	Božji hram
30. P	Jevrejima 12,2	Saradnici crkve na nebu

DECEMBAR

SVIM NARODIMA

Zalazak sunca

1. S Jevrenima 11,16

Zalazak sunca

Hristov preteča

2. N Jovan 1,6
3. P Matej 3,3
4. U Luka 1,17
5. S 1. Mojsijeva 6,5
6. Č 1. Mojsijeva 6,14
7. P 1. Mojsijeva 6,9
8. S 1. Mojsijeva 6,3

Primer Jovana Krstitelja
Glas koji više u pustinji
Hristov preteča
Kao što je bilo u vreme Nojevo
Noje, sagradi sebi kovčeg!
Nojeva nepokolebljiva poslušnost
Strpljenje je došlo kraju

Odražavati Hrista

9. N 2. Mojsijeva 20,10
10. P Isaija 56,2
11. U Rimljanima 11,33
12. S Luka 6,6
13. Č Titu 2,13
14. P Rimljanima 12,11
15. S Dela 1,7

Božji dan odmora
Subota u razdoblju jevanđelja
Biblijski temelji Subote
Šta po zakonu treba činiti Subotom?
Priprema za Isusov dolazak
Sadašnja dužnost
Odražavati Hrista

Život ispunjen Nebom

16. N Luka 19,13
17. P Otkrivenje 22,14
18. U 2. O Carevima 20,15
19. S 1. Korinćanima 11,28
20. Č Zaharija 10,1
21. P Luka 14,23
22. S Dela 1,8

Odlučno delovanje
Život ispunjen Nebom
Poštovati darodavca
Pojedinačna odgovornost
Pozni dažd
Prihvati poziv
Svim narodima

Ispunjeno obećanje

23. N Matej 24,31
24. P Jovan 14,3
25. U Matej 25,21
26. S 1. Mojsijeva 32,26
27. Č Otkrivenje 3,18
28. P Kološanima 3,23
29. S Titu 2,12

Prvi i drugi dolazak
Divan poklon
Ispunjeno obećanje
Odluka
Promena odeće
Upotrebi ono što imaš
Blažena nada

Priprema za Nebo

30. N Zaharija 3,5
31. P Rimljanima 15,4

Priprema za Nebo
Nebo dole i Nebo gore

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Oktobar		Novembar		Decembar	
1. Amos	1-3	1. Luka	7-8	1. 1. Korinćanima	10-12
2. "	4-6	2. "	9-11	2. "	13-16
3. "	7-9	3. "	12-14	3. 2. Korinćanima	1-5
4. Avdija i Jona	1-4	4. "	15-17	4. "	6-9
5. Mihej	1-4	5. "	18-20	5. "	10-13
6. "	5-7	6. "	21-22	6. Galatima	1-3
7. Naum	1-3	7. "	23-24	7. "	4-6
8. Avakum	1-3	8. Jovan	1-3	8. Efescima	1-6
9. Sofonija	1-3	9. "	4-6	9. Filibljanima	1-4
10. Agej	1-2	10. "	7-9	10. Kološanima	1-4
11. Zaharija	1-3	11. "	10-12	11. 1. Solunjanima	1-5
12. "	4-6	12. "	13-15	12. 2. Solunjanima	1-3
13. "	7-10	13. "	16-18	13. 1. Timotiju	1-6
14. "	11-14	14. "	19-21	14. 2. Timotiju	1-4
15. Malahija	1-4	15. Dela	1-3	15. Titu i Filimonu	
16. Matej 1-5		16. "	4-6	16. Jevrejima	1-5
17. "	6-8	17. "	7-9	17. "	6-9
18. "	9-11	18. "	10-12	18. "	10-13
19. "	12-13	19. "	13-15	19. Jakov	1-5
20. "	14-15	20. "	16-18	20. 1. Petrova	1-5
21. "	16-17	21. "	19-23	21. 2. Petrova	1-3
22. "	18-20	22. "	24-26	22. 1. Jovanova	1-3
23. "	21-25	23. "	27-28	23. "	4-5
24. "	26-28	24. Rimljanima	1-3	24. 2. i 3. Jovanova	
25. Marko	1-3	25. "	4-6	25. Judina poslanica	
26. "	4-6	26. "	7-9	26. Otkrivenje	1-4
27. "	7-9	27. "	10-12	27. "	5-9
28. "	10-13	28. "	13-16	28. "	10-13
29. "	14-16	29. 1. Korinćanima	1-5	29. "	14-16
30. Luka	1-3	30. "	6-9	30. "	17-19
31. "	4-6			31. "	20-22

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Oktoibar

1. Psalam 78,43-56.
2. Psalam 78,57-72.
3. Psalam 79.
4. Psalam 80.
5. Psalam 81.
6. Psalam 82.
7. Psalam 83.
8. Psalam 84.
9. Psalam 85.
10. Psalam 86.
11. Psalam 87.
12. Psalam 88
13. Psalam 89,1-13.
14. Psalam 89,14-26.
15. Psalam 89,27-39.
16. Psalam 89,40-52.
17. Psalam 90.
18. Psalam 91.
19. Psalam 92.
20. Psalam 93.
21. Psalam 94.
22. Psalam 95.
23. Psalam 96.
24. Psalam 97.
25. Psalam 98.
26. Psalam 99.
27. Psalam 100.
28. Psalam 101.
29. Psalam 102,1-14.
30. Psalam 102,15-28.
31. Psalam 103.

Novembar

1. Psalam 104,1-18.
2. Psalam 104,19-35.
3. Psalam 105,1-15.
4. Psalam 105,16-31.
5. Psalam 105,32-45.
6. Psalam 106,1-16.
7. Psalam 106,17-32.
8. Psalam 106,33-48.
9. Psalam 107,1-21,
10. Psalam 107,22-43.
11. Psalam 108.
12. Psalam 109,1-16.
13. Psalam 109,17-31.
14. Psalam 110.
15. Psalam 111.
16. Psalam 112.
17. Psalam 113.
18. Psalam 114.
19. Psalam 115.
20. Psalam 116.
21. Psalam 117.
22. Psalam 118,1-14.
23. Psalam 118,15-29.
24. Psalam 119,1-34.
25. Psalam 119,35-63.
26. Psalam 119,64-90.
27. Psalam 119,91-117.
28. Psalam 119,118-143.
29. Psalam 119,144-176.
30. Psalam 120.

Decembar

1. Psalam 121.
2. Psalam 122.
3. Psalam 123.
4. Psalam 124.
5. Psalam 125.
6. Psalam 126.
7. Psalam 127.
8. Psalam 128.
9. Psalam 129.
10. Psalam 130.
11. Psalam 131.
12. Psalam 132.
13. Psalam 133.
14. Psalam 134.
15. Psalam 135.
16. Psalam 136,1-13.
17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 137.
19. Psalam 138.
20. Psalam 139.
21. Psalam 140.
22. Psalam 141.
23. Psalam 142.
24. Psalam 143.
25. Psalam 144.
26. Psalam 145.
27. Psalam 146.
28. Psalam 147.
29. Psalam 148.
30. Psalam 149.
31. Psalam 150.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U OKTOBRU 2012. GODINE

MESTO				
	5.	12.	19.	26.
Kladovo, Negotin	18,03	17,51	17,40	17,28
Bor, Zaječar, Pirot , Strumica	18,05	17,53	17,42	17,30
Vršac , Paraćin, Niš , Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Đevdeliija , Jagodina	18,07	17,55	17,44	17,32
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo , Veles	18,09	17,57	17,46	17,34
Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	18,11	17,59	17,48	17,36
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	18,13	18,01	17,50	17,38
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	18,15	18,03	17,52	17,40
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Pljevlja, Kolašin	18,17	18,05	17,54	17,42
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	18,19	18,07	17,56	17,44
Podr. Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Der-venta, Doboij, Sarajevo , Bileća, Zelenika	18,21	18,09	17,58	17,46
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bos. Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	18,23	18,11	18,00	17,48
Murska Sobotna, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	18,25	18,13	18,02	17,50
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapina, Zagreb , Sisak, Drvar	18,27	18,15	18,04	17,52
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	18,29	18,17	18,06	17,54
Mežica, Gospić , Šibenik, Vis	18,31	18,19	18,08	17,56
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	18,33	18,21	18,10	17,58
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	18,35	18,23	18,12	18,00
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	18,37	18,25	18,14	18,02

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U NOVEMBRU 2012. GODINE

MESTO					
	2.	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin	16,19	16,10	16,03	15,57	15,54
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,21	16,12	16,05	15,59	15,56
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,23	16,14	16,07	16,01	15,58
Subotica, Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,25	16,16	16,09	16,03	16,00
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Devdelija	16,27	16,18	16,11	16,05	16,02
Sombor , Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,29	16,20	16,13	16,07	16,04
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,31	16,22	16,15	16,09	16,06
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,33	16,24	16,17	16,11	16,08
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	16,35	16,26	16,19	16,13	16,10
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16,37	16,28	16,21	16,15	16,12
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16,39	16,30	16,23	16,17	16,14
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	16,41	16,32	16,25	16,19	16,16
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	16,43	16,34	16,27	16,21	16,18
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,45	16,36	16,29	16,23	16,20
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	16,47	16,38	16,31	16,25	16,22
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	16,49	16,40	16,33	16,27	16,24
Koper, Lošinj	16,51	16,42	16,35	16,29	16,26
Rovinj, Pula	16,53	16,44	16,37	16,31	16,28

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U DECEMBRU 2012. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	15,52	15,52	15,55	15,59
Srpska Crnja, Vršac , Bor, Zaječar	15,54	15,54	15,57	16,01
Senta, Kikinda, Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Piro t	15,56	15,56	15,59	16,03
Subotica , Bačka Topola, Bečej, Pančevo, Beograd, Smederevo , Smed. Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš , Leskovac	15,58	15,58	16,01	16,05
Sombor , Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,00	16,00	16,03	16,07
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Đevđelija	16,02	16,02	16,05	16,09
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje , Veles	16,04	16,04	16,07	16,11
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	16,06	16,06	16,09	16,13
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Dobo, Pljevlja, Berane, Bitolj	16,08	16,08	16,11	16,15
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, Ohrid	16,10	16,10	16,13	16,17
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	16,12	16,12	16,15	16,19
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	16,14	16,14	16,17	16,21
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	16,16	16,16	16,19	16,23
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	16,18	16,18	16,21	16,25
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	16,20	16,20	16,23	16,27
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	16,22	16,22	16,25	16,29
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi Otok	16,24	16,24	16,27	16,31

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.